

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 233 (12.558)

Trst, petek, 3. oktobra 1986

TRST
OSREDNJA KNJI.
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE
66001 KOPER
7096 AA

Korak k rešitvi z odobritvijo v senatni komisiji

Za pomoč pomorskim družbam dodeljenih 1.000 milijard lir

Dobršen del teh sredstev bo šel Tržaškemu Lloyd

(Od rimskega dopisnika)

RIM — Senatna komisija za javna dela je včeraj končno odobrila razvojni načrt javne pomorske družbe Finmare in potrebne investicije za korenito preosnovo broderskega sektorja, ki se še dalj časa sooča s hudo krizo.

Načrt v obliki zakonskega osnutka, ki ga bo parlament po vsej verjetnosti dokončno odobril pred koncem leta, zadeva v prvi vrsti bodočnost družb Italia, Adriatica in Tržaški Lloyd. Predlog, ki je že naletel na podporo sindikatov, so v komisiji podprle vladne sile, medtem ko so se komunisti vzdržali.

Razvojni plan Finmare predstavlja morda odločilni korak naprej na poti prepotrebne posodobitve javnih in deloma tudi zasebnih pomorskih družb, posebno dobrodošel pa je za Tržaški Lloyd in torej tudi za krajevno gospodarsko stvarnost. Verjetno bo to najlepše in najbolj dragoceno darilo za 150-letnico rojstva slovite tržaške (nekoč avstrogrske) družbe, ki se zaradi številnih notranjih in zunanjih faktorjev nahaja v zelo slabem položaju, z velikim deficitom in dokaj medlimi perspektivami na mednarodnih broderskih tržiščih. Upati je le, da bo Lloyd skupno z ostalimi družbami Finmare znal izkoristiti možnosti, ki mu jih ponuja zakon in to tudi zato, ker je to, v perspektivi prihodnjih desetih let, morda zadnji dolgoročni načrt za razvoj pomembnega sektorja državnega gospodarstva.

Načrt, ki so ga senatorji odobrili včeraj, namenja preosnovo javne flote približno tisoč milijard lir, ki so že deloma vključene v finančnem zakonu in v državnem proračunu. Točnega teksta osnutka niso še posredovali časnikarjem, iz tega, kar smo lahko izvedeli, pa kaže, da bo dobršen del te vsote namenjen Tržaškemu Lloyd, ki se nahaja v najhujši krizi. Družba Finmare zaposluje trenutno nekaj več kot enajst tisoč uslužbencev (del jih je v dopolnilni blagajni), iz

produkcije, če jo lahko tako imenujemo, bo moralo v kratkem približno tisoč mornarjev in uradnikov. Razvojni načrt ne predvideva bolečih »klemenj«
števila zaposlenih, ampak predčasno upokojitvev osebja s podobnimi mehanizmi, ki so že v veljavi med pristaniškimi delavci in tudi med nekaterimi javnimi ustanovami. Družba Finmare bo normativ o predčasnih upokojitvah izvajala sporazumno s sindikalnimi organizacijami, ki so ponekod že pristale na to rešitev.

V bližnji bodočnosti bodo Italia, Adriatica in Tržaški Lloyd dobili potrebna finančna sredstva za gradnjo 17 novih ladij srednje in velike tonaže, staro in nerentabilno brodogradnjo pa bodo postopoma prodali ali uničili. Razvojni plan predvideva okrepitev medcelinskih trgovinskih linij in kar je morda najbolj pomembno, redno in učinkovito koordinacijo med tremi pomorskimi družbami z državnim kapitalom. V preteklosti smo bili namreč večkrat priča nepotrebnim kampanilističnim polemikam med obmorskimi mesti, posebno med Trstom in Genovo, ki so konec koncev večkrat samo koristile tujim brodarjem.

Včerajšnje seje senatne komisije za javna dela se je udeležil tudi minister za trgovsko mornarico Degan, ki je ob koncu izrazil veliko zadovoljstvo nad odobritvijo tega razvojnega načrta. Zadovoljstvo so izrazili tudi funkcionarji Finmare, ki upajo in pričakujejo, da bo parlament sedaj pohitel za odobritev zakona. (st)

Poskus atentata na Gandhija

NA 2. STRANI

Za SZ in ZDA bi bil neuspeh nedopusten

Spodbuden optimizem pred islandskim vrhom

REYKJAVIK — V Reykjaviku, kjer je zapadel prvi sneg, so že prešle v operativno fazo priprave na »minivrh«
med Reaganom in Gorbačovom, ki bo v islandskem glavnem mestu 11. in 12. oktobra. Medtem pa se vedno bolj utrjuje prepričanje, da mora ta pripravljalni vrh uspeti, da si velesili ne moreta privoščiti neuspeha.

To lahko ugotovimo iz izjav sovjetskega zunanjega ministra Ševardnadzeja kot tudi iz pisanja sovjetskih in vzhodnoevropskih časopisov. Ševardnadze je med svojim obiskom v Ottawi na večerji pri šefu kanadske diplomacije Clarku jasno dal razumeti, da pristopa SZ k »minivrh«
z jasnim namenom, da doseže premik v odnosih med velesilama, ki bi ga kasneje konkretizirali med pravim vrhom v Washingtonu. Napovedal je tudi, da bosta Reagan in Gorbačov spregovorila tudi o regionalnih krizah in spopadih in ne samo o razorožitvenih vprašanjih. Pri tem je izrecno omenil Afganistan in zagotovil, da je SZ vsestransko zainteresirana, da pozitivno reši to vprašanje. Očitni so torej sovjetski napor, da bi se

znebili tega bremena, ki med drugim kali odnose SZ z islamskim svetom. Ševardnadze je priznal ameriško-sovjetska razhajanja, a je obenem poudaril, da so ta z dobro voljo premostljiva.

V včerajšnjem komentarju pa je Pravda zapisala, »da so očitni pozitivni premiki v odnosih med velesilama, kar dokazuje možnost splošnih in za vse sprejemljivih sporazumov«. Agencija Novosti pa je postavila mejo med treznimi silami Reaganove administracije in tistimi, kot je obrambni minister Weinberger, ki skušajo preprečiti mirovni proces. Vsekakor pa tudi Novosti z umirjenim optimizmom navajajo možnost uspeha. To prihaja do izraza tudi v pisanju drugih vzhodnoevropskih časopisov, od glasila vzhodnonemške partije Neues Deutschland do madžarskega Nepszabadsaga.

Kot pričakovano pa se je ameriško politično življenje razdelilo na dva tabora. Medtem ko prvi pozdravlja »minivrh«
in mu želi uspeha, se stopnjujejo napadi jastrebov, za katere je Reagan klonil pred predlogom Gorbačova.

Po tragičnih dogodkih v vojašnicah

SANDOR TENCE

RIM — Samomor polkovnika Vladimira Neste, poveljnika bataljona »Piccinini«
v San Vitu pri Pordenonu, je samo poslednji žalostni dogodek v tragični verigi nesreč, ki so v zadnjem letu pretresle življenje v italijanskih vojašnicah.

Z razliko od prejšnjih primerov, pri katerih so bili tragični protagonisti v glavnem »navadni«
vojaki, se je za usodni korak tokrat odločil visoki oficir, ki ni prenašal obtožb na račun svojega bataljona v zvezi z domnevnim kazenskim pohodom, po katerem so morali nekateri vojaki v bolnišnico. Da je bil nesrečni Nesta oficir, lahko služijo za to kroniko, saj si civilna in demokratična družba ne more in ne sme privoščiti različnega in torej hierarhičnega merila pri ocenjevanju podobnih nesreč.

Če bi prišli do tega, bi bil to nevaren korak nazaj v preteklost, ko se je vrednost življenja merila po vojaškem činu.

Tragični dogodki med vojaki in oficirji dokazujejo, da se življenje v vojašnicah pri nas ni razvilo v skladu s sodobno družbo in da še danes temelji na zastarelih in okostenelih mehanizmi. Državljan, ki obleče vojaško suknjo, se pogosto čuti izključen od zunanjega sveta in doživlja nabor kot nekako prisilo, kot nekaj, ki ti bo bolj škodilo kot koristilo. Človeške frustracije, ki večkrat pripeljejo do tragičnih epilogov, so zato na dnevnem redu.

Vprašanj in težav, s katerimi se dnevno soočajo državljani v uniformi, ni mogoče reševati z retoriko, še manj pa z nostalgijo, ki diši po militarizmu. Tudi ne s poklicno vojsko, ki bi prej ali slej ustvarila kasto vojakov in oficirjev. Parlament jo mora čimprej korenito reformirati tako, da se bo vojska res čutila sestavni del te družbe. Doslej so razne vlade skrbele skoraj izključno za sodobne mitraljeze in rakete, malokd pa se je stvarno zanimal za življenjske razmere v vojašnicah.

V Nuoru mednarodno srečanje o sredstvih obveščanja in manjšinah

Ohranjen in ovrednoten jezik je bogastvo in osnova za kulturno sodelovanje ljudi

VOJMIR TAVČAR

NUORO — Izginotje kakega jezika obuboža kulturno zakladnico vsega človeštva. Ohranitev in ovrednotenje pozabljenega jezika ali jezika v težavah pa je obogatitev za vse človeštvo in za vse jezike. Ohranjen in ovrednoten jezik, ki ga mediji veliko uporabljajo in ki se uveljavlja kot kulturno sporočilo, je bogastvo za družino vseh jezikov, v katerih se človek izraža, če jo upoštevamo tako kot celoto ali pa tudi v vsej njeni pisani raznolikosti.

Te besede generalnega direktorja UNESCO Amadouja Mathara M-Bowa, ki je pred nedavnim vodil drugi kongres o katalonskem jeziku, so splošno vodilo mednarodnega srečanja o sredstvih množičnega obveščanja in manj razširjenih jezikih v Evropski gospodarski skupnosti, ki se je začelo včeraj v Nuoru na Sardiniji. Srečanje je organiziral študijski center ISPROM s pokroviteljstvom in finančno podporo Evropske gospodarske skupnosti, evropskega biroja za manj

razširjene jezike in dežele Sardinije. Simpozij je bil sicer prvotno zamišljen v Furlaniji-Juljski krajini, zaradi vrste težav pa je potem gostiteljstvo srečanja prevzela Sardinija.

V ospredju razprave je sicer odnos med množičnimi mediji in manjšinskimi jeziki, dejansko pa je govor predvsem o večjezičnosti v Evropi, saj je ravno spoštovanje in ovrednotenje krajevnih kultur in njihovih različnosti pogoj za demokratično razvijanje evropskega procesa integracije. Še več, kot je pred nedavnim dokazalo srečanje Europa Genti v Benetkah, je ovrednotenje teh kultur temelj, na katerem mora Stara celina graditi, da bo lahko uspešno kos izzivom sodobnosti in prihodnosti. Prav zato, dasi ima srečanje v Nuoru tudi študijski značaj, je glavni cilj kulturne in politične narave: prispevati k uspehu pobud, ki hočejo ohraniti večjezičnost, kulturno pestrost v Evropi ter se zavzemajo, da bi enotnost Stare celine izšla prav iz te jezikovne in kulturne pisanosti, ki pa vendarle ima vrsto skupnih imenovalcev.

V tem okviru hoče simpozij v Nuoru izdelati tudi predloge, da bi množični mediji dejansko prispevali k uveljavljanju takega koncepta enotnosti. S tem je namreč jasno, kot so včeraj naglašali razni diskutanti, da množični mediji, s pomenom, ki ga imajo v sodobni družbi, lahko prispevajo k postopnemu potiskanju na obrobje in k hromljenju manj razširjenih jezikov, lahko pa tudi znatno prispevajo k uspešnosti naporov za njihovo ovrednotenje in krepitev življenjskosti ter ustvarjalnosti. Prav zato je treba binom jezik - kultura razširiti na trinom jezik - množični mediji - kultura. In ne samo zato, ker mediji omogočajo širjenje kulturnih dobrin in dosežkov, pač pa zato, ker mediji lahko pospešujejo participacijo najširših slojev in torej kolektivno »proizvajanje«
kulture.

»Danes smo prisiljeni k bitki za obrambo teh vrednot,«
je po pozdravnem nagovoru dejal med drugim predsednik sardinske deželne skupščine Emanuele Sanna, »vendar jezikovne in narodnostne skupnosti vodijo civilni in

kulturni boj, ki ima dolgosežnejše cilje in dolgoročnejšo perspektivo. Ta boj zadeva tudi obrambo in prihodnost nacionalnih in uradnih jezikov evropskih držav, katerim grozi vse večje zapostavljanje zaradi rastočega in zaskrbljujočega hegemonizma angleško-ameriškega jezika. V »naselju«
elektronskega komuniciranja in planetarne komunikacije, jezik gospodarsko najmočnejše in tehnološko najbolj napredne velesile lahko postane edini razumljiv jezik, edini komunikacijski kodeks za ljudi vsega sveta in torej tudi za ljudi stare Evrope. Zato tudi kultura in civilizacije, ki so nastajale v Evropi v teku tisočletij, tvegajo zadušitev.«

Predsednik sardinskega deželnega odbora Mario Melis je v svojem pozdravu to izvajanje še podkrepil in ostro kritiziral slepoto centralističnih držav, ki dojemajo notranje kulturno in jezikovno bogastvo kot nevarnost; ki govorijo o združenji Evropi, v isti sapi pa vodijo politiko ozke državne koristi, ki je v nasprotju s temi ideali.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Craxi zanika obstoj »štafetnega pakta« in zaostruje polemike v vrstah večine

RIM — Craxi je prilil novega olja k polemikam med strankami večine. V članku za današnji »Avanti«
pod psevdonimom Ghino Di Tacco (tako je bilo ime »banditu iz Radicofanije«
taji obstoj »štafetnega pakta«, po katerem je bila sestavljena nova vlada: »Tovrstnega pakta sploh ni, vsaj v tistem smislu ne, ki so ga nekateri hoteli pripisati juljskemu dogovoru. Gotovo je le to, da se bom vrnil na čelo socialistične stranke in da sem voljan zagotoviti reden potek zakonodajne dobe ter po njenem izteku prispevati k rojstvu nove vlade.«
To pa bo po njegovem moč le s potrditvijo potrebnih programskih obvez, torej s celovitim ravnanjem v odnosih s koalicijo, ki naj zadovolji vse.

Gre, skratka, za problem skupne politične volje, ki Craxiju pomeni veliko več kot nekakšna avtomatična predaja štafetne palice. Z drugimi besedami: predsednik vlade je naslovil demokristjanom opozorilo, naj si nikakor ne delajo utvar, češ da je vsaka stvar že vnaprej določena, torej gotova. S tem pa je samo še potrdil dvome, ki so že pred časom planili na površje tako znotraj samih večinskih strank kot med komunistično opozicijo in ki zadevajo vprašanje izvedljivosti sporazuma, s katerim bi socialistična stranka tako ali drugače itak nastradala. V resnici ni malo takih, ki so

prepričani, da se je že pričelo predvolilno tekmovanje, kakor je te dni v Budimpešti izjavil glavni tajnik KPI Natta nekemu madžarskemu novinarju.

V demokristjanskem taboru ni bilo zaenkrat še nobene reakcije. Glasnikglavnega tajnika De Mite, Clemente Mastella, Craxijevega članka v glasilu PSI ni hotel komentirati.

Kakor rečeno uvodoma, je torej ministrski predsednik prispeval še eno ploščico k že tako in tako pisanemu mozaičnemu polemiku, ki v poslednjem času nemalo pretresajo stranke vladne koalicije, od spopada med republikanci in socialisti okrog Spadolinijevih izjav o oboroženih silah pa do kratkega stika med samim Craxijem in predsednikom parlamentarnega odbora za nadzor varnostnih služb Gualtierijem zaradi afere o ladji Achille Lauro. O vsem tem utegne biti govor tudi danes dopoldne na seji ministrskega sveta: na dnevnem redu bodo poročila Andreottija o zunanji politiki (Spadolini ga bo morda spomnil na omenjeno ladjo), Spadolinija o vojaških zadevah (tu sta si v zobeh PSI in PRI) in Daride o pogajanjih Alfa - Ford - Fiat (v večini ni posebnega soglasja).

G. R.

Kongres zavrnil Reaganov veto

WASHINGTON — Tudi ameriški senat je včeraj kot v ponedeljek predstavniški dom zavrnil Reaganov veto zaradi gospodarskih sankcij Kongresa proti Južni Afriki. To je eden najhujših Reaganovih političnih porazov; v senatu ga je namreč podprlo le 21 senatorjev, medtem ko jih je bilo 78 proti. Nove sankcije predvidevajo skoraj popolno zaporo izvoza in uvoza v Južno Afriko in nakazujejo 40 milijonov dolarjev pomoči za temnopolto prebivalstvo, ki je žrtev rasne diskriminacije. Rasistični režim v Pretoriji je medtem že napovedal protikupele ameriškim sankcijam.

Predstavitev »Krasa«

NA 10. STRANI

● Jezik

NADALJEVANJE S 1. STRANI

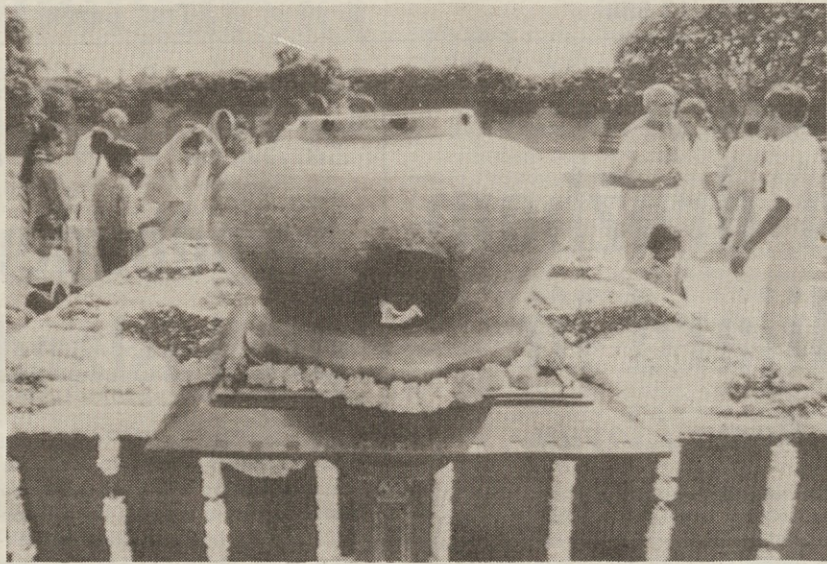
V tem okviru je Melis kritiziral tudi dejstvo, da predsednik vlade ni sprejel kandidature v častni odbor simpozija v Nuoru.

Melis je dober del svojega zavzete-ga in občutenega govora posvetil vprašanju istovetnosti Sardov, naglasil je boj naroda v obrambo lastne identi-tete.

Skratka, srečanje v Nuoru odpira in načena v jezikih Sardov, Baskov, Ka-taloncev, Furlanov, Slovencev, Flam-cev in drugih skupnosti, ki so prisotne na simpoziju, vprašanje bistva demok-racije, ki pomeni tudi spoštovanje raz-ličnosti in človekove individualnosti. Če je bil srž evropske kulture in civi-lizacije ravno človek, zaščita njegove individualnosti, človek kot cilj in ne kot sredstvo, je boj za pravice narod-nostnih skupnosti napor za uveljavitev in ovrednotenje bistva evropskega duha. To je ideal, ki ga Stara celina lahko še vedno izžareva v svet, je bilo naglašeno na srečanju Europa Genti, da prispeva k boju proti nevarnosti pomasovljene in tehnokratske družbe. Narodnostne skupnosti pa so s svojim prizadevanjem trenutno najmočnejša luč tega svetilnika, ko apelirajo na po-litično in kulturno občutljivost na-prednih sil v svetu, da poudarjajo las-tno pravico do različnosti in do življe-nja.

Med spominskim obredom ob obletnici rojstva Mahatme Gandhija

Radživ Gandhi včeraj komaj ušel atentatu Izvršil naj bi ga neuravnovešen hindujec

Žara s pepelom Mahatme Gandhija, blizu katere se je odvil atentat

(AP)

NEW DELHI — Predsednik vlade Radživ Gandhi je za las ušel atentatu, v katerem je bilo ranjenih šest oseb. Storilca so prijeli, ni pa še znano, če je pripadnik kakšne teroristične skupine ali neuravnovešenec.

Zgodilo se je okrog 8. ure po krajev-nem času blizu spominskega obeležja v predmestni četrti Radžighat, kjer je premier z državnim poglavarjem Zailom Singhom in drugimi visokimi za-stopniki državnih oblasti ter soprogo Sonio počastil spomin Mahatme Gandhija ob obletnici njegovega roj-stva. Ko je po svečanosti Radživ hotel sesti v avto, sta ga nagovorila upoko-jeni sodnik iz Radžastana Charan Lal in parlamentarec Stranke kongresa Bridžender Singh, kar mu je očitno re-šilo življenje: slišati je bilo več strelav, obenem pa sta se Lal in Singh opoteka-la, ker so ju oplazile svinčenke, ki bi drugače zadele Gandhija. Laže je strelec ranil še tri policaje in osebnega tajnika vladnega podpredsednika.

Varnostniki so atentatorja takoj za-jeli in peljali na zasliševanje. Šlo naj bi za 23-letnega Mohan Desaija iz Mat-hure, ki leži okrog 120 kilometrov juž-no od New Delhija v državi Utar Pra-deš. Policija pravi, da ne pripada sikhovski skupnosti, iz katere sta morila Radžijeva matere Indire Gandhi, niti ne muslimanski, katere kašmirski del prav tako nasprotuje osrednji vladi kakor pandžabski sikhi, ampak je hin-dujec. Morilski naklep mu tudi zato ni uspel, ker je uporabil star 12-kalibrski indijski revolver majhne prebojne moči. Mladenec je vso noč prečepel za grmom, kar je izzvalo hudo polemiko okrog učinkovitosti varnostne službe in odstavitev njenega vodje, Gandhi-jevega bratranca Gautama Kaula. Brž po atentatu je vlada za vsak primer odredila predalarmno stanje, ki ga bo seveda ukinita, če se bo izkazalo, da je Desai res neuravnovešen. Sklenila je tudi okrepiti varnostno službo za vse visoke predstavnike oblasti.

Vlada danes razpravlja o ponudbah Forda in Fiata za nakup Alfa Romea

RIM — Medtem ko se vlada pripravlja, da na današnji seji razpravlja o dveh ponudbah, Fordove in Fiatove, za nakup italijanske avtomobilske hiše Alfa Romeo (razpravo bo s svojim poročilom uvedel minister za državne udeležbe Clelio Darida), se itali-janski, in ne samo italijanski politični in gospodarski krogi na veliko ubadajo s to novico, ki med drugim zavzema pomembno mesto tudi na straneh italijan-skih listov. Izmed vseh ji daje, povsem razumljivo, največjo težo ravno turinska Stampa, ki na uvodnem mestu prve strani v članku pod naslovom »Fiat je pripravljen kupiti Alfa«, navaja podrobnosti, ki jih drugi listi ne poznajo. Tako smo iz Stampe izvedeli, da je Fiat pripravljen kupiti večinski paket in zago-toviti »profesionalnost in proizvodnjo športnih in prestižnih vozil«. List dodaja, da je Ford veliko bolj previden in da namerava sprva kupiti samo 20 od-stotkov delnic, kar pomeni, da prepušča 80 odstot-kov delnic IRI in Finmeccanici, s tem pa tudi ustrez-ni delež dolga.

Okoli prodaje tovarne v Areseju pri Milanu se oblikujejo na nacionalnih čustvih grajena politična mnenja. Tako se odgovorni za gospodarstvo v PSI Enrico Manca »ob enakih pogojih zavzema za itali-jansko rešitev«.

Podobnega mnenja je tudi liberalni senator Piet-ro Fiocchi, član komisije za industrijo. Fiocchi vidi v opredelitvi vlade za prodajo javnega podjetja zaseb-niku pomembno politično izbiro, ki bi za njegovo oceno postala še pomembnejša, če bi v tej kupčiji obveljala »italijanska rešitev«.

»Hitrica, s katero je Fiat sporočil svoj namen, kupiti Alfa Romeo,« pravi odgovorni za gospodar-stvo v PLI Beppe Facchetti, »dokazuje, da se je mar-sikaj spremenilo po napovedi sporazuma Alfa-Ford. Danes imamo dva predloga in dvoje pripravljenosti, da na resen način rešimo vprašanje: poglavitno pri vsem tem pa so hitre odločitve.«

Medtem ko je Fiat na vse štiri strani razbojnal vsebino svojega predloga, je Finmeccanica zelo mol-

čeča in skrbno pazi, da ne bi prodrl v javnost pred-logi, ki jih je prejela od Forda. Pri Finmeccanici zatrjujejo, da tako ravna zato, da bi oba ponudnika imela enake možnosti za uspeh.

Med včerajšnjim pogovorom s časnikarji je pod-tajnik v predsedstvu vlade Giuliano Amato izražal predvsem osebne pravne poglede, na podlagi kate-rih mora najprej CIPE odločiti, ali naj se država odpove tako pomembnemu industrijskemu obratu, kot je Alfa Romeo. Šele potem bodo na vrsti vse ostale ustanove, vstevši vlado in parlament.

New York Times piše o zapletenosti tekmovanja med Fordom in Fiatom in navaja zlasti varčevalne ukrepe, s katerimi bo moral Ford sanirati finančni položaj Alfe. Ugodnost tega nakupa za detroitsko firmo pa vidi list v izkušnjah pri projektiranju itali-janske družbe in možnosti ameriškega avtomobil-skega giganta, da pride do elitnega izdelka po do-segljivih cenah.

Na dunajski konferenci mednarodne agencije OZN

Zastopnik Jugoslavije za krepitev sodelovanja za varnost elektrarn

DUNAJ — Včeraj je na 30. redni konferenci Mednarodne agencije Združenih narodov za atomsko energijo (IAEA) govoril jugoslovanski pred-stavnik, veleposlanik SFRJ na Dunaju Miloš Krstić. »Černobilska nesreča je pokazala, da je krepitev mednarodne-ga sodelovanja ne le nujna, temveč tudi možna,« je dejal Krstić.

V nadaljevanju svojega govora je dejal, da bi se bilo treba upravičeno vprašati, zakaj nas je šele ta jedrska katastrofa privedla do spoznanja tovrstne neobhodnosti. Oziroma, ali bi ne bilo treba to storiti že prej. Veleposla-nik SFRJ v Avstriji je povedal, da je Jugoslavija še posebej zainteresirana, da se tovrstno sodelovanje razširi na razvoj tehnologije nuklearnih central.

Jugoslovanski predstavnik je še po-sebej poudaril pomen že napovedane svetovne konference OZN o napredo-vanju mednarodnega sodelovanja pri miroljubni uporabi atomske energije. Ta konferenca bo marca prihodnjega

leta v Ženevi, na njej pa bodo sodelo-vale vse države članice Organizacije združenih narodov, med katerimi jih približno 50 ni včlanjenih v IAEA. Vendar tudi te zanima miroljubna uporaba atomske energije, posebej pa še z njo povezana varnost.

Splošna razprava na generalni kon-ferenci se je nocoj sklenila, jutri pa bodo sprejeli sklepne dokumente, iz-med katerih sta najvažnejša proračun-ski (za leti 1987/88) in program dela agencije.

Skupina afriških dežel je na gene-ralni konferenci IAEA zahtevala sank-cije zoper južnoafriški režim, medtem ko je skupina arabskih dežel dala po-budo, naj se od Izraela zahteva, da ne-mudoma prepusti agenciji na Dunaju kontrolo nad vsemi svojimi reaktorji, zlasti še, kar obstaja sum, da nekateri izmed njih služijo vojaškim namenom.

BARBARA GORIČAR

Na zasedanju Svetovne banke in MDS

Jugoslavija za odpravo ovir k trajnemu razvoju ekonomije

WASHINGTON — Vodja jugoslo-vanske delegacije, zvezni sekretar za finance Svetozar Rikanović, je v raz-pravi na skupščini Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada de-jal, da ne bo mogoče zasledovati poli-tike gospodarske rasti, če pred tem ne bodo odstranili ovir, ki zavirajo stabi-len in trajen gospodarski razvoj. Tako kot številni drugi delegati iz držav v razvoju, se je tudi Rikanović zavzel za trajno razrešitev krize dolgov, za odpravo protekcionizma, spodbujanje gospodarske rasti in večje naložbe.

Odgovor na dolžinsko krizo je lah-ko samo v hitrejšem gospodarskem razvoju zadolženih držav. Tudi drugi govorniki so potrdili, da je treba krizo dolgov reševati preko razvoja, saj države dolžnice v nasprotnem primeru ne bodo sposobne vrniti tistega, kar so dolžne. Gospodarsko rast držav v razvoju, je dejal Rikanović, pa bo mo-goče doseči samo, če bodo tudi med-

narodne finančne ustanove in indus-trijsko razvite države hkrati začele iz-vajati programe svojega prilaganja. Tega očitno ni mogoče doseči, če bodo še naprej vztrajali, da programe prilaganja sprejemajo samo države v razvoju.

Rikanović je spomnil delegate skupščine, da so v krizi dolgov raz-pravljali tudi na nedavnem vrhu ne-uvršenih v Harareju in poudaril, da morajo biti prizadevanja za finančno pomoč državam v razvoju usmerjena na krepitev njihove gospodarske ras-ti, ne pa da jih izkoriščajo in izvajajo politične pritiske na dolžnike.

Ob koncu svojega govora je Rika-nović dejal, da takšne rešitve za dol-gove in druge gospodarske težave sveta zahtevajo večjo koordinacijo, širši dialog in preobrazbo mednarod-nega finančnega in denarnega siste-ma.

Zemljarič na obisku v SZ

MOSKVA — Podpredsednik zvez-nega izvršnega sveta Janez Zemljarič je v Moskvi nadaljeval pogovore s sovjetskimi predstavniki o vprašanih jugoslovansko-sovjetske blagovne men-jave. Zemljarič, ki je v Moskvo pri-spel pred tremi dnevi, se je že nekaj-krat pogovarjal s podpredsednikom sovjetske vlade Vladimirom Kamenj-čevim. Z njim se bo šeel še enkrat do konca svojega obiska.

Podpredsednik ZIS se je pogovarjal tudi z ministrom za zunanjo trgovino SZ Borisom Ristovom o problemih blagovne manjave, ki se je letos v pri-merjavi z lani občutno zmanjšala. Po-sebno pozornost sta namenila poveče-vanju trgovinskega sodelovanja med državama.

V pogovoru s predsednikom držav-nega komiteja za gospodarsko sodelo-vanje s tujino Konstantinom Katuševom, sta sogovornika posebno pozor-nost namenila možnostim za jugoslo-vansko udeležbo pri zidavi in oprem-ljanju objektov SZ in sodelovanju obeh gospodarstev pri zidavi objektov in postavljanju celotnih tehnoloških linij, posebej v kmetijstvu in lahki in-dustriji.

Pred novim zakonom o razlastitvah

RIM — Stranke vladne večine so dosegle sporazum o vodilih za izde-lavo novega zakona o razlastitvenih odškodninah, potem ko je bilo us-tavno sodišče že pred več leti razve-ljavilo dotedanja določila. Senator Castiglione (PSI) je s tem v zvezi de-jal, da so uskladili zahtevo po pra-vičnih odškodninah, ki jo je postavi-lo sodišče, s potrebo, da se ne preveč obremenijo politične občin in dežel, ko morajo razlaščevati za javna dela. Kompromis naj bi upošteval nekako polovične odškodnine v pri-merjavi s tistimi, ki so jih odobrili preteklega junija, možne so pa tudi spremembe, ker bo moral zakon pre-stati parlamentarno razpravo.

BEOGRAD — »Glede na sklepe in konkretne rešitve je bilo srečanje v Harareju resnično predvsem srečanje enotnosti in akcije o ključnih vpraša-njih. To ne pomeni, da ni bilo razlik, saj so te neizogibne v demokratičnem gibanju različnih držav. V mislih imam njihov lasten pristop do bistve-nih vprašanj mednarodnih odnosov, ki so ga zastopale z vsemi svojimi speci-fičnostmi, vendar strateško enotno.«

To je včeraj v skupščini Jugoslavije poudaril predsednik predsedstva SFRJ Sinan Hasani, ko je govoril o medna-rodnem osmem srečanju neuvršenih na vrhu.

Harare je bil tudi nova etapa v vsem tistem, kar je značilno za sreča-nje neuvršenih. Ni ostal pri splošnih stališčih, ampak so na srečanju spreje-li vrsto konkretnih odločitev in ukre-pov za nadaljnjo dejavnost gibanja, več neposrednih priporočil mednarod-nim dejavnikom, ki so jim predlagali dialog in sodelovanje. Poziv k plodne-mu dialogu po eni strani in večja enotnost neuvršenih po drugi strani je bistveno obeležje te konference, je poudaril Hasani.

Osmi vrh je potrdil izvirna načela in cilje neuvršenosti kot trajne enote.

Hasanijevo poročilo o Harareju v zvezni skupščini

Poziv vsem k plodnemu dialogu in večja enotnost neuvršenih

Okrepil je enotnost in zagotovil pogo-je za večjo učinkovitost akcij neuvr-šenih. Gibanje se je odločno zavzelo za mir, varnost in svobodo v svetu, po-trdilo svojo pripadnost načelom aktiv-nega in miroljubnega sožitja in zavri-nilo politiko sile in tujega vmešava-nja. Gibanje je sprožilo nove akcije za enakopravnost v svetovnih gospodar-skih odnosih in poudarilo, da je OZN strateškega pomena za svet in nena-domestljiv dejavnik enakopravnega sodelovanja, je ocenil Sinan Hasani.

Predsednik predsedstva SFRJ je tudi poudaril, da je gibanje neuvršče-nih dalo pobude za reševanje proble-ma razorožitve in varnosti, se zavzelo za boj proti apartheidu in neokolonia-

lizmu. Sinan Hasani je poudaril, da je gibanje neuvršenosti skupna opora in da je njegov pomen v moči, s katero se zavzema za mir in svobodo, razvoj in mednarodno enakopravnost. Pomen neuvršenosti je v tem, ker ponuja konkretne rešitve, ki so povezane s stvarnostjo in ker s svojim globalnim pristopom zavrača blokovske konfron-tacije. Če bi bilo drugače, bi bil cilj človeštva na robu dogajanj, je dejal Hasani.

Ko je govoril o okoliščinah, v kate-rih je potekalo srečanje v Harareju, je ocenil, da je svet izpostavljen močnim pritiskom blokovske razdeljenosti in konfrontacije. Glede na vse večje ne-zaupanje je treba računati na velika prizadevanja pri odpravljanju sporov,

predsodkov in strahu. Oboroževalna tekma izraža nesmiselno logiko svojih protagonistov, vendar pa se vse bolj krepi zavest o skupni usodi sveta in njegovi skupni odgovornosti. Opozoril je na dejstvo, da je usoda miru v naj-večji meri odvisna od odnosa velikih sil in izrekel upanje, da bo napoveda-no srečanje na vrhu v Reykjaviku po-tekalo v duhu pričakovanj vsega sve-ta, v duhu popuščanja in konstruktiv-nosti.

Ob koncu skupne seje so delegati soglasno sprejeli sklepe, v katerih je med drugim rečeno: Osmo konferenca voditeljev držav in vlad neuvršenih držav je dokazala enotnost in akcijsko usmerjenost gibanja in njegovo opre-

delitev, da deluje kot neodvisni, glo-balni in zunajblokovski dejavnik na temelju izvirnih načel, ki so jih leta 1961 sprejeli na ustanovni konferenci v Beogradu.

V zvezi z vprašanjem miru, varnosti, popuščanja napetosti, razorožitve, mednarodnega sodelovanja, medna-rodnih gospodarskih odnosov, položaja držav v razvoju, kriznih zarišč, po-sebej krize na Jugu Afrike, je konfe-renca sprejela stališča v skladu z na-čeli neodvisnosti, svobodnega in ne-motenega razvoja neuvršenih držav in držav v razvoju in njihovega vpliva na splošna gibanja v svetu. Sklepi o teh vprašanjih so velikega pomena tudi za SFRJ, ki se sooča z gospodar-skimi težavami in problemi, ki so skupni državam v razvoju.

Jugoslovanska delegacija je na kon-ferenci delovala v skladu s sprejeto zunanjo politiko države, s ciljem kre-piti gibanje neuvršenih v njegovih izvirnih načelih in povečati njegov vpliv pri reševanju mednarodnih pro-blemov. Na ta način se je potrdil po-men SFRJ v gibanju in nepretrganost teh njenih prizadevanj od ustanovitve gibanja do danes. (dd)

Celovška Hypo Bank dejansko prodrla na poslovni trg italijanskega severa

VIDEM — Odprtje reprezentančnega urada Koroške deželne hipotečne banke Hypo Bank v Vidmu njeni zastopniki ne ocenjujejo kot dejansko odprtje podružnice avstrijske banke v Italiji. Za sedaj gre le za reprezentančni urad, kjer bodo italijanski gospodarstveniki dobili nasvete za njihovo poslovanje in njihove investicije na Koroškem. Pravijo, da gre za neke vrste recipročnost, kajti v najkrajšem času, 16. oktobra letos, bo Videmska trgovinska zbornica v Celovcu odprla podoben reprezentančni urad.

To so povedali na včerajšnji otvoritvi tega urada in na kasnejši tiskovni konferenci zastopniki Hypo Bank iz Celovca ter predsednik Videmske trgovinske zbornice Gianni Bravo. Avstrijce, ki so v Videm prišli z zelo kvalificiranim zastopstvom, sta zastopala generalni direktor te banke Georg Kapeller in podpredsednik Koroške deželne vlade ter odbornik za finance Erwin Fruehbauer.

Kaj pomeni na Koroškem Hypo Bank. To je banka javnega značaja, emanacija deželne vlade, ustanovljena že leta 1896 kot hipotečna deželna banka (nekaj podobnega so v avstrijskih časih ustanovili tudi v Gorici). Kasneje se je zelo razvila in je danes ena najpomembnejših bank na Koroškem. Ustanovila je tudi deželno finančno družbo BABEG, ki skrbi za razne investicije. Tudi zaradi tega so navezali stike s finančno deželno družbo Friulia, katere predsednik Zanon je včeraj govoril o raznih skupnih pobudah.

Ekspozitura koroške Hypo Bank bo v Vidmu na sedežu tamkajšnje Trgovinske zbornice. Pobudo so Videmčani uresničili, kot je povedal Bravo, tudi s sodelovanjem Goriške ter Pordenonske zbornice. Zaradi tega, po potrebi, bo

koroški bančni funkcionar na razpolago tudi na teh dveh zbornicah. Upajo da se k pobudi pridružijo tudi Tržačani. Avstrijski strokovnjaki bodo nudili informacije o soudeležbah in trgovini s Koroško. Za sedaj ne bodo dajali posojil, ne bodo torej ravnali kot bančna podružnica, je bilo rečeno na tiskovni konferenci. Vendar pa odprtje reprezentančnega urada dejansko pomeni prodor avstrijskega bančništva na italijanski trg. Ni namreč reproduciteta v tem, da Trgovinska zbornica odpre reprezentančni urad v Celovcu.

Zanimanje za to pobudo je bilo in je veliko. Dokaz je v tem, da so v Videm za to priložnost prišli ne le zastopniki zbornic, industrijecev, obrtnikov, trgovcev, marveč tudi bančnikov iz vse dežele. Prisoten je bil tudi zastopnik Kmečke banke iz Gorice.

Na tiskovni konferenci je bilo rečeno, da se Avstrijci zanimajo za pristanišča v naši deželi, še zlasti za Porto Nogaro. Skušali bodo navezati stike s poslovnimi ljudmi iz vse dežele, ne samo iz Videmske pokrajine. Zanimajo se za investicije turističnega značaja: posebej sta bila omenjena zimsko turistično naselje na obeh straneh prelaza na Mokrinah (Passo Pramollo) in gradnja cestnega tunela Monte Croce Carnico-Ploekenpass. V Vidmu bodo odprli carinsko skladišče za avstrijski les. Razširili bodo stike z bankami Furlanije-Juljske krajine. Italija jih zanima ker je v EGS, Italijane pa zanima Avstrija iz katere je lažji prodor na vzhodnoevropske trge. Skratka, zanimanje je obojestransko. Široko zasnovana politika predsednika videmske zbornice Giannija Brava daje svoje koristne sadove.

Marko Waltritsch

Na seji deželnega sveta o odnosih z državno upravo

TRST — Poročilo o odnosih med Deželami in državo, ki ga je pretekli teden podal predsednik deželnega odbora Biasutti, je na zasedanju zakonodajnih organizmov vzbudilo obsežno razpravo vseh političnih predstavnikov. Svetovalec Štoka (SSk) je v svojem posegu načel vprašanje mednarodnih odnosov dežele Furlanije-Juljske krajine, sožitja z različnimi etničnimi skupinami in vloge, ki naj bi jo dežela zavzela v sklopu delovne skupnosti Alpe-Adria. Med drugim je dejal, da bo morala dežela sprejeti zahteve jezikovnih skupnosti, ki živijo na njenem območju.

Načelnik komunistične skupine Pascolat je izrazil potrebo po izoblikovanju novega pravilnika o avtonomnem upravljanju Furlanije-Juljske krajine, še zlasti tistega dela, ki ne gre več v korak s časom. Zahteval je tudi srečanje z vsemi parlamentarnimi komponentami, za skupno reševanje problematičnih odnosov med središčem in periferijo.

Sicer pa so se skoraj vsi politični predstavniki strinjali z dejstvom, da je treba nekoliko preurediti sistem avtonomnega upravljanja, ki ga Furlanija-Juljska krajina izvaja. Zlasti je treba

razne ukrepe, na primer gospodarske in finančne, pravilneje tolmačiti, brez nepotrebnega pristrankarstva. Demokristijan Comelli je Biasuttijevo poročilo označil kot perspektivno, saj se nanaša tudi na krajevne, vsedržavne in mednarodne spremembe, od katerih je prišlo v preteklih letih. Te spremembe bo treba sedaj prilagoditi lastnim potrebam s pravnimi izbirami in dosledno politiko. Pred zaključkom razprave pa je ponovno posegel Biasutti, ki je dejal, da se naša dežela popolnoma sicer razpozna v vsedržavnem pogledu, da pa se ne sme in ne more odreči svoji avtonomiji.

Razpravi so sledile številne interpelacije, na katere je deželni odbor odgovarjal. Med najpomembnejše sodi interpelacija odbornika za zdravstvo Renzullija, ki se nanaša na družinske posvetovalnice in splošno zdravstveno strukturo.

Deželni svet se bo ponovno sestal prihodnji torek.

Pomembne novosti študija na Obali

KOPER — Po mesecu novega šolskega leta za osnovno- in srednješolce, se v študijske klopi vračajo tudi študentje. Na obe slovenski univerzi, v Ljubljani in Mariboru, se je tokrat prijavilo 17.245 znanja željnih kandidatov, kar je največ doslej. Vpisni podatki so te dni ob pričetku akademskega leta nekoliko drugačni, kajti tudi letos ni šlo brez sprejemnih izpitov, prepisovanja z ene šole na drugo, vpisovanja zamudnikov in še česa. Kakorkoli že, delo se začinja! Ne le v obeh univerzitetnih središčih, temveč tudi v oddelkih na slovenski Obali. Poiskali bi jim lahko skupne značilnosti, saj so povsod večje študijske možnosti, vpis je zadovoljiv ali celo presenetljivo velik, pogoji dobrega študija pa razmeroma urejeni. In še ena novost je skupna - pomembna ali manj - v dveh od treh prevzemajo krmila novi vodje.

V oddelku Pedagoške akademije v Kopru, katerega bo odslej dalje vodila Lučka Čok, bodo še naprej izobraževali v rednem programu učitelje razrednega pouka za osnovne šole s slovenskim in italijanskim učnim jezikom. Potrebe po teh pedagoških delavcih, natančno raziskane v posebni študiji, so narekovale novosti. Že to jesen uvajajo dva oddelka študija ob delu: za vzgojiteljice predšolskih otrok, za kar je vpisanih 40 kandidat in za slovenske učitelje iz zamejstva v zanje posebej prirejenem programu. Poleg predstavljenega študija na višji stopnji, bodo že s prihodnjim študijskim letom v koprskem oddelku uvedli visokošolski program za razredne učitelje, kar pomeni, da bo namesto dveh let trajalo šolanje štiri študijska leta.

Pri oddelku ljubljanske Strojne fakultete v Kopru se pod vodstvom predstojnika Dušana Kušarja nadaljuje redni študij strojništva na višji stopnji v prvem in drugem letniku. Na novo pa začnajo s študijem iz dela, za katerega je 34 kandidatov, ki se bodo ob svoji redni zaposlitvi v delovni organizaciji še dodatno izobraževali. V tem koprskem oddelku pripravljajo tudi programe specializacije in usklajeno s potrebami domačega združenega dela razmišljajo še o visokoškolskem, torej štiriletnem študiju strojništva in o tretji stopnji oziroma podiplomskem študiju.

Na Višji pomorski in prometni šoli v Piranu, njen novi dekan je Andrej Pirš, imajo letos v prvih razredih kar 425 študentov, med katerimi 80 rednih, ostali pa v oddelkih ob delu na matični šoli, v Ljubljani 80 in 70 v Celju, seveda v treh programih: navtiki, ladijskem strojništvu in tehnologiji prometa. Piranska naj bi tudi postala prva slovenska visoka šola za izobraževanje strokovnjakov v prometu in zvezah. Zato so potrebne skrbne priprave študijskih programov, materialnih pogojev in enako dobra kadrovska zasedba. Profesorji so že opravili magistrirje, na šolo so sprejeli tri doktorje znanosti in dva še bodo. Razmišljajo o naložbi v nova učila in računalniško opremo, kar je za strokovno znanje njihovih diplomantov še kako pomembno. Ocenjujejo, da bi nemajhen zalogaj lahko zmogli v prihodnjih dveh letih.

Novostim so materialne pogoje in kadrovske sestavo v mejah možnega prilagodili tudi v obeh koprskih oddelkih.

Mirjam Muženič

GENERALI KONSOLIDIRANA BILANCA 1985

V Benetkah se je sestal glavni svet družbe Assicurazione Generali, ki mu je predsedoval predsednik družbe vitez dela odv. Enrico Randone, ter proučil obračun grupe za poslovno leto 1985. Družbeno premoženje je sledeče:

AKTIVA (v milijardah lir)	1985	1984
Nepremičnine in kmetijska podjetja	3.890	3.408
Vrednostni papirji s stalnim dohodkom	9.869	8.162
Delnice in soudeležbe	1.413	1.025
Posojila	1.057	791
Depoziti za ponovno zavarovanje	615	521
Bančni depoziti	746	746
Razni dolžniki in druge aktivne postavke	2.353	2.107
	<u>19.943</u>	<u>16.760</u>

PASIVA (v milijardah lir)	1985	1984
Tehnični rezervni skladi	15.396	12.779
Depoziti za ponovno zavarovanje	243	234
Druge pasivne postavke	1.866	1.670
Tuji deleži	292	237
Čisto premoženje	1.843	1.620
Poslovni dobiček	303	220
	<u>19.943</u>	<u>16.760</u>

- Konsolidiranih je bilo 46 zavarovalnih družb, ki delujejo na ca. štiridesetih tržiščih (vklj. 6 družb Europ Assistance), 16 finančnih, 19 nepremičninskih in 3 kmetijskih, pri katerih je glavna zavarovalna družba neposredno ali posredno soudeležena za več kot 50%.
- Menjave najvažnejših denarnih enot za konvertibilnost bilanc družb v tujini so bile sledeče:

	Bilanca 1985	Bilanca 1984
Ameriški dolar	1.678,00	1.935,87
Holandski florint	607,64	547,00
Belgijski frank	30,30	30,67
Francoski frank	222,56	201,06
Nemška marka	682,25	614,25
Avstrijski šiling	97,27	87,24
Funt sterling	2.422,15	2.249,75

- Bruto premije znašajo 7.195 milijard (+17,9%) tako porazdeljene:

	Življenjsko zav. %	Škoda %	Skupno %
Italija	10,6	20,1	30,7
Ostale države čl. EGS	13,0	32,3	45,3
Evropske države nečl. EGS	4,1	15,9	20,0
Izvenevropske države	0,6	3,4	4,0
	<u>28,3</u>	<u>71,7</u>	<u>100,0</u>

- Tehnični rezervni skladi znašajo 15.396 milijard, kar pomeni porast 20,5%.

- Skupno investicije znašajo 17.590 milijard lir (+20%) in so tako porazdeljene:

	Življenjsko zav. %	Škoda %	Skupno %
Italija	22,3	10,3	32,6
Ostale države čl. EGS	31,2	15,4	46,6
Evropske države nečl. EGS	9,8	8,6	18,4
Izvenevropske države	0,5	1,9	2,4
	<u>63,8</u>	<u>36,2</u>	<u>100,0</u>

- Dohodki pri investicijah znašajo 1.602 milijardi (+17%) in sicer 65,6% odpade na vrednostne papirje s stalnim dohodkom, 16,3% na nepremičnine, 4,1% na delnice in soudeležbe, 5,3% na bančne depozite in 8,7% na ostale oblike naložb

- Čisto premoženje šteje 2.103 milijarde, od katerih je 87,6% last Grupe Generali in 12,4 tuja last.

- Dobiček poslovne dobe znaša 303 milijarde lir, za 37,5% višji v primerjavi s prejšnjo poslovno dobo.

Generali: odprta knjiga

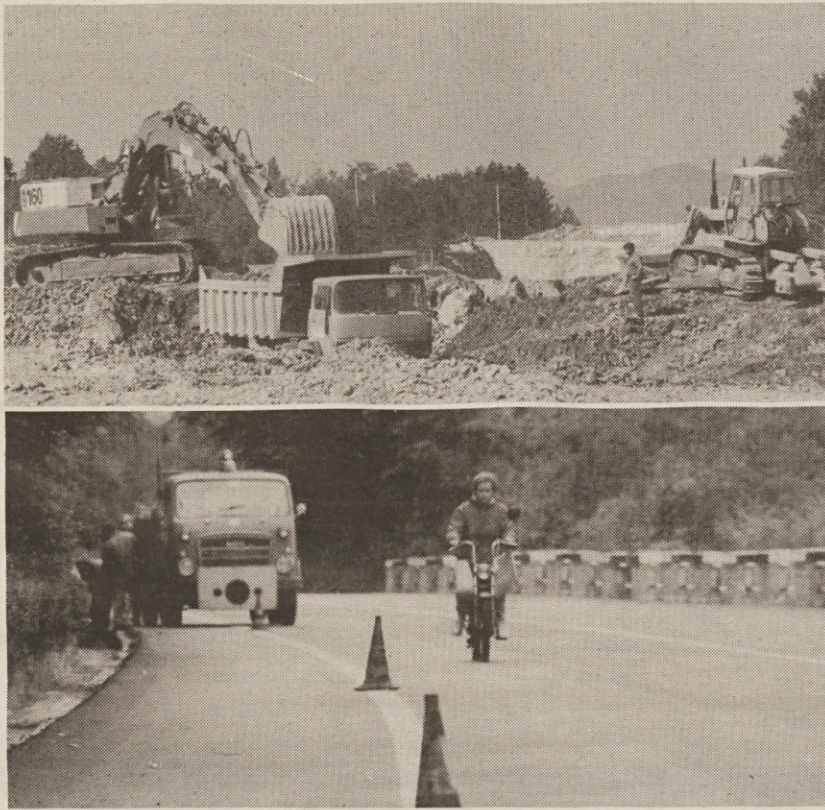
Berite
»Novi Matajur«

Dokončna odločitev verjetno že v prihodnjih dneh

Upoštevati tudi potrebe prebivalstva pred bližnjim zaprtjem Trbiške ceste

Jutri bo na sporedu še en sestanek med predstavniki tržaške občinske uprave in družbe ANAS, na katerem bodo preverili razne možnosti za rešitev problema, ki se bo odprl že v prihodnjih dneh zaradi zaprtja odseka Trbiške ceste (nekako med Trebčami in Padričami), na katerem se bodo začela dela v okviru gradnje hitre ceste. Trbiška cesta bo namreč od openskega križišča pa do Ključa zaprta za promet za približno eno leto, zaradi česar bo treba preusmeriti promet, ki se je doslej odvijal po tej prometnici. Družba ANAS je predlagala, da bi vozila pri openskem semaforju zavila proti Obelisku in navzdol proti kamnolomu Faccanoni in zopet navzgor po Bazoviški cesti do odcepa pod Ključem, kjer naj bi se ponovno vključila na Trbiško cesto.

Ta predlog je naletel na odločno nasprotovanje gospodarskih organizacij, ki so zaskrbljene predvsem zaradi težav, ki bi jih taka rešitev povzročila tovrstnemu prometu in posredno tržaški luki. V iskanju rešitve temu problemu pa ni bilo doslej govora o težavah, ki jih bo zaradi delnega zaprtja Trbiške ceste utrpelo krajevno prebivalstvo; skrajni čas bi torej bil, da bi se tudi temu vprašanju namenilo potrebno pozornost, kot se jo sicer posveča težavam v gospodarskem sektorju.

Vladni zakonski dekret o trgovskih najemninah

Vprašanje obračunavanja najemnin za vse trgovske obrate (obrtne delavnice, trgovine, gostinske in hotelske obrate) je še vedno odprto in nerešeno. Vlada je sicer izdala nov zakonski odlok, ki je stopil v veljavo 25. septembra, a vsa vprašanja še niso bila rešena. Določeni so bili novi termini za izvedbo izgonov iz obratov, katerih lastnik ne želi podaljšati najemninjskih pogodb. Rok je sicer kratek, saj niti v najslabšem primeru ne more priti do izгона pred koncem leta. Novi odlok je sicer povečal odškodnino, ki naj bi pripadala najemniku v primeru prekinitve najemniške pogodbe po želji lastnika, a to še vedno ne zadostuje, da bi podjetniki lahko računali na resne delovne perspektive, kar mnogokrat pomeni, da je vprašljiva možnost življenjskega obstoja samih trgovcev. Poleg tega grozi še objektivna možnost, da zakonski odlok ne bo v roku 60 dni spremenjen v dokončni zakon, medtem ko ne vemo, kaj bosta storili zbornici, da bi končno zaključili to predolgo odprto vprašanje.

Če upoštevamo, da po statističnih podatkih več kot 30 odstotkov obrtnikov nima v lasti svojih poslovnih prostorov, lahko razumemo, da je zadeva dejansko pereča. Zakonski odlok je torej omogočil le skromni predah, katerega morajo najemniki koristno izrabiti. Predvidevati moramo, najemnine ne bodo več zakonsko omejene, ampak da bo prišlo do neke vrste prostega trga poslovnih prostorov. V pričakovanju tega ukrepa bi bilo primerno, da najemniki sklenejo nove dolgotrajne pogodbe. Vemo, da so zahteve lastnikov obratov pretirane in zato prizadetim članom svetujemo, naj se zglasijo na Slovenskem deželnem gospodarskem združenju, da bi skupaj preverili možnosti sklenitve pogodb, če že ne v obojestransko zadovoljstvo, vsaj s sprejemljivimi pogoji za obe strani. (zk)

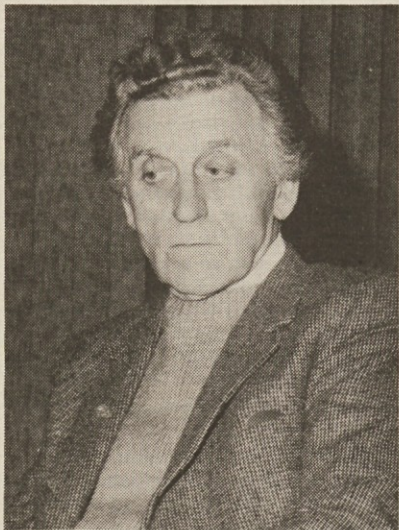
V Trstu direktorji združenj industrijcev

Danes in jutri bodo v Trstu zasedali direktorji vseh združenj, teritorialnih in stanovskih, ki so včlanjena v vsedrjavno zvezo industrijcev Confindustria. Razpravljali bodo o aktualnih vprašanjih italijanske družbe in gospodarstva. Taka srečanja so sicer tradicionalna, značilno pa je, da je bilo tokrat zanj izbrano naše mesto; gre za potrditev prizadevanj krajevnih organizacij industrijcev, da bi pritegnili pozornost na možnosti, ki jih Trst ponuja (s paketom in drugimi instrumenti) za proizvodna vlaganja.

Zasedanje več kot sto direktorjev organizacij industrijcev se bo začelo danes ob 9.30 v Kongresnem centru Pomorske postaje, prvi poročevalec pa bo generalni direktor zveze Confindustria, dr. Paolo Annibaldi.

Pogovor z nagrajencem dr. Francem Škerljem

Načelo enotnega kulturnega prostora bi moralo veljati tudi za pravnike

Konec septembra sta Zveza društev pravnikov Slovenije in Zveza društev pravnikov v gospodarstvu Slovenije, počastili s srečanjem v Divači in Lipici dve pomembni obletnici: 95. obletnico prvega srečanja slovenskih pravnikov v Sežani in 20. obletnico ustanovitve Zveze društev pravnikov v gospodarstvu.

Na omenjenem srečanju, o katerem smo v našem dnevniku že poročali, je kot »zasluženi član zveze« prejel zlato plaketo tudi naš odvetnik dr. Franc Škerlj.

Dobil sem jo, skupno z dr. Francijem Zwitterjem s Koroške, za svoje dolgoletno sodelovanje z Zvezo. To sodelovanje je temeljilo na izmenjavi informacij o zakonodaji in pravnih predpisih, ki so v veljavi v Italiji, oziroma v Jugoslaviji, predvsem seveda o predpisih, ki so povezani z gospodarsko problematiko.

Torej tudi z našo gospodarsko problematiko?

Seveda, tudi s to problematiko. Naj povem, da sem začel s svojim sodelovanjem v omenjeni zvezi še takrat, ko sem bil pred leti organizacijski tajnik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. V tistem času sem se tudi spoznal s številnimi pravniki iz Slovenije, s katerimi me še sedaj vežejo dobre, prijateljske vezi.

Ker imamo v Trstu tudi društvo »Pravnik« in ste vi tudi njegov član, bi nas zanimalo, v kolikšni meri je tudi tu prisotno medsebojno sodelovanje?

Formalno naše društvo sodeluje z že prej omenjeno zvezo, vendar ne v tolikšni meri, kot bi bilo, po mojem, ko-

Z novim šolskim letom in starimi problemi so tesno povezani šolski sestanki, zbori predstavnikov staršev in podobna srečanja. Na njih se razpravlja o šolskem programu, o pomanjkljivih in nezadostnih učbenikih, tu pa tam se sramežljivo primerja zamejsko šolstvo s tistim iz Slovenije, našteva se možnosti dodatnih dejavnosti in tako naprej. Ob vsem tem je ministrica za šolstvo Falcuccijska letos površno opravila svoje. Šolsko leto je skrajšala na 200 dni, koledar poučnih izletov in ekskurzij pa je tudi drastično oklestila. Kljub temu pa smo oni dan na naši šoli, saj ni tako važno kateri, razpravljali o možnosti zimovanja oziroma, kot se lepše sliši, o šoli na snegu.

Argument je bil, vsaj na tej šoli, že večkrat pogrevan, vselej pa se je izkazalo, da se vsi starši ne strinjajo s tako varianto pouka. Letos pa je to izpadlo kot nekakšna obveznost, kajti če že bo zimovanje, se ga morajo udeležiti vsi šolarji ali pa nobeden. Pri vsem tem seveda ni važno, da se v nekaterih družinah spopadajo s finančnimi težavami, tudi ni važno, da imajo nekatere družine po dva šolarja na isti šoli. Koga pa briga, če moramo kupčkati drobiž, ki prihaja iz očetove dopolnilne blagajne s honorarji, ki so največkrat sad le priložnostnega dela. Šola na snegu je koristna, zdrava, je tudi znak neke vrste posodabljanja zamejskega šolskega sistema. Če je že tako, naj postane sestavni del

pismo uredništvu

Ali je šola na snegu res potrebna?

uradnega učnega programa, oziroma obvezna dejavnost. Na našem sestanku je šola na snegu postala osrednji problem, kljub temu, da je Falcuccijska z ministrsko okrožnico odsvetovala vsakršno načrtovanje izletov in podobnega. Jasno je povedala, da mora italijanska šola, oziroma šola v Italiji v isti korak z evropsko. (Resnici na ljubo je preostali del Evrope v tem primeru le nebogljena Turčija, kjer še vedno imajo najdaljše šolsko leto, kar baje nikogar ne moti).

Da se na zimovanju otroci srečujejo z drugimi vrstniki je tudi res, res je pa še to, da dandanes otroci bolj slabo komunicirajo, zapirajo se vase ali v ožji krog znancev. Ena od učiteljic je pribila, da bo tako in tako v bližnji prihodnosti vse odvisno od računalnikov. Tudi res. Toda, če bo slej ko prej računalništvo preplavilo tudi ostanke zamejskega šolstva in če bodo otroci med seboj komunicirali le še z Basicom preko terminalov, zakaj se ne bi vsaj naučili smučati? Nemara pa jim bo to še koristilo, saj nam je večinska sodrga že zdavnaj pičlo odmerila življenjski prostor v... zaledju Trsta.

Mima Kapelj - Rapotec

● Tržaško združenje Prijateljev muzejev »Marcello Mascherini« obvešča, da bo po včerajšnjem pripravnem srečanju o futurizmu, ki ga je vodil Giulio Montenero, jutri, 4. 10. na vrsti ogled beneške razstave o futurizmu.

Priprave na sprehod po Krasu proti lokaciji sinhrotrona

Predstavniki Koordinacijskega združenja vzhodnokraških vasi so se si- noči v Bazovici sestali z domačim prebivalstvom, da bi ga seznanili s Kraškim sprehodom, ki ga bo priredila skupina slovenskih in italijanskih organizacij iz protesta zoper načrtovano lokacijo sinhrotrona na zemljišču pri Bazovici. Sprehod bo v nedeljo, 12. oktobra; udeleženci se bodo zbrali ob 9. uri pri Bazovici in bodo nato obhodili območje predlagane lokacije (tehnični odbor ga je označil s šifro T8) ter se po dobrih dveh urah (območje zavzema 45 hektarov) vrnil v Bazovico. Organizatorji sprehoda (poleg Koordinacijskega združenja vzhodnokraških vasi še Kmečka zveza, Svetovni sklad za naravo WWF, združenje Amici della terra, Deželni odbor za zaščito kraških pojavov, SPDT in še drugi) poudarjajo, da ne nasprotujejo gradnji svetlobnega generatorja, zavzemajo pa se, da bi sinhrotron zgradili na območju Centra za raziskave (AR1), nikakor pa ne pri Bazovici.

Organizatorji sprehoda bodo danes ob 11. uri priredili v Novinarskem krožku tudi tiskovno konferenco, na kateri bodo predstavili pobudo.

Ob tej priložnosti so natisnili vrsto lepakov in nalepk, da bi z njimi privabili na Kraški sprehod čim večje število ljubiteljev Krasa in narave.

V deželi nabrali 200 primerkov gob da bi ugotovili ali so radioaktivne

V vsej Furlaniji-Juljski krajini se te dni nadaljuje raziskava o radioaktivnosti gob. Raziskavo, ki je stekla po dogovoru med Deželo in oddelkom za biotehnologijo tukajšnje univerze, vodi posebna skupina strokovnjakov z namenom, da bi — po černobilski jedrski katastrofi — ugotovili prisotnost radionuklidov v gobah. Izvedenci so prečesali domala celo deželo in zbrali več kot 200 primerkov gob, ki jih bodo sedaj analizirali na oddelkih za sanitarno fiziko v Trstu, Vidmu in v Pordenonu. Za vsako gobo posebej so strokovnjaki tudi opisali teren, na katerem je zrasla, pri čemer so podrobno razčlenili sestavino gornje in spodnje zemeljske plasti. Obenem so izvedencem za sanitarno fiziko izročili primerke svežih in suhih gob, da bi lahko le-ti primerjali morebitno prisotnost radionuklidov v obeh tipih gob.

Zaenkrat je še preuranjeno govoriti o rezultatih raziskav. Oddelki za sanitarno fiziko so spričo tolikšnega števila primerkov gob preobloženi z delom, zaradi česar se bodo analize zavlekle še vsaj za dva meseca. Šele zatem bo mogoče iz opravljenih analiz izluščiti resnično sliko o radioaktivnem onesnaženju gob v naši deželi.

Pozornost načrtom za osnovno šolo

Pregled smernic delovanja, statistična analiza podatkov o letošnjih vpisih v slovenske šole in vrtce in novi učni načrti za osnovno šolo so bile glavne točke, o katerih je po poletnem premoru razpravljaj odbor za šolstvo pri SKGZ. Člani so uvodoma podčrtali aktualnost programa, ki si ga je zadal Odbor pred leti, iz razprave pa je izšla potreba po poglobitvi temeljnih vprašanj našega šolstva, da bi jih lahko nato tudi hitreje in uspešneje reševali.

Število vpisov v naše šole in vrtce se je tudi letos zmanjšalo. Ob tem je treba upoštevati splošen demografski padec, ki je prizadel tako tržaško kot goriško pokrajino. Člani Odbora pa so obenem podčrtali dejstvo, da se je delež slovenskih prvošolčkov, v primerjavi s številom italijanskih, v zadnjih letih povečal in presegel 10 odstotkov vseh vpisanih v prve razrede osnovnih šol. Izredno pozitivno so nato ocenili odprtje slovenske šole v Špetru Slovenov.

Novi učni načrti za osnovno šolo predstavljajo za naše šolstvo nov, pomemben izziv. Načrti bodo stopili v veljavo s prihodnjim šolskim letom. Pri deželnem šolskem uradu delujeta tačas dve komisiji za prevod in prilagoditev učnih programov za slovenske šole. Naši učitelji bi se morali nato čimprej seznaniti s temi »prilagojenimi« načrti, pri čemer bo nujno sodelovanje s Sindikatoma slovenske šole in s slovenskima operaterkama na Deželnem zavodu za raziskovanje in pedagoško izpolnjevanje IRRSAE.

Repentabrski občinski svet soglasno odobril obračun 1985

Na torkovem rednem zasedanju je repentabrski občinski svet soglasno odobril obračun za finančno leto 1985 in najem posojila pri Tržaški hranilnici v znesku 25 milijonov lir za nakup 50 smetiščnih kasetov, ki jih bodo še v večjem številu razmestili po vseh in predvsem na tovrnem postajališču pri Fernetičih.

Najobširnejše je bilo, kot običajno, uvodno poročilo župana Pavla Colje o tekočih zadevah. Tako je seznanil svetovalce, da se je proslav ob občinskem

prazniku v pobratnem Logatcu udeležila tudi repentabrška delegacija, ki je ob tej priložnosti poklonila odboru za obnovo šole v Hotedršici, ki jo je odkril zračni vrtnec, solidarnostni prispevek, ki so ga spontano zbrali repentabrski občani. Kar zadeva obnovo vladnega dela bivšega šolskega poslopja na Colu, so oddali tretjo in obenem zadnjo fazo dela na osnovi prispevka vladnega komisarja v višini 80 milijonov lir, s katerim bodo dokončali še zadnja dela in opremili to novo socialno središče. V prihodnjih dneh bodo stekla tudi dela v vrednosti 47 milijonov lir za dokončno ureditev okolja telovadnice in prireditvenega prostora na prostem. Letovanje večje skupine starejših občanov v Bibioneju je tudi letos dobro uspelo in repentabrška občina je dala svoj aktiven doprinos pri letošnji izvedbi Kmetijskih dnevo v Boljuncu.

Na vprašanje načelnika svetovalske manjšine Emila Guštna, v kateri fazi je postopek za revizijo regulacijskega načrta, je župan zagotovil, da bo v prvi polovici oktobra sestanek vseh skupin z načrtovalcem, da se dogovorijo o splošnih kriterijih urbanistične ureditve in da določijo nadaljnji delovni program. Gre namreč za zelo važne izbire, ki zanimajo skupnost kot celoto. Odprtih je ničkoliko ključnih vprašanj, kar velja posebno za območje Fernetičev, kjer naj bi se »kuhale velike stvari«.

(B. S.)

Vabilo k sodelovanju na radijskem kvizu o Primožu Trubarju

Radio Koper pripravlja v sodelovanju z Radiom Trst A radijski kviz o Primožu Trubarju.

K sodelovanju vabimo vse višje srednje šole na Tržaškem in Goriškem. Pismene prijave pošljite do 10. oktobra 1986 na naslov: RAI Radio Trst A, Ul. Fabio Severo 7, 34100 Trst.

Seznam predpisane literature so šole že dobile. O potrobnostih poteka kviza bomo vse prijavljene obvestili po zaključenem razpisu.

Radio Trst A
Radio Koper

Najprej se bo morala izreči o možnosti gradnje termoelektrarne na premog

Občinska uprava pred vrsto zahtevnih nalog po dolgotrajnem zastoju upravne dejavnosti

Politična kriza v krajevnih ustanovah se je zaključila (v kratkem bo treba sicer izvoliti novi upravni odbor Krajevne zdravstvene enote, potem ko je bila pred dnevi izvoljena nova glavna skupščina te ustanove; naj dodamo, da bi moralo na osnovi sporazuma med KD, PSI, LpT, PRI in SSK ter PSDI in PLI mesto predsednika upravnega odbora KZE pripasti socialistični stranki), tako da se bo sedaj ponovno začela razprava o konkretnih vprašanjih, o upravnih sklepih, ki jih morata tako Občina kot Pokrajina sprejeti v najkrajšem času. In prav v teh razpravah in sprejemanju raznih sklepov bo mogoče videti, kaj stranke nove koalicije v resnici mislijo o raznih problemih, saj smo doslej slišali le vrsto več ali manj uradnih načelnih izjav, ki pa jih, na žalost, večkrat spreminjajo spričo svojih strankarskih potreb.

V občinskih uradih leži preko šeststo sklepov — točnega števila ne znajo povedati niti pristojni funkcionarji — ki zaradi dolgotrajne politične krize čakajo na razpravo in seveda odobritev. Omenimo le nekaj najnужnejših. Občinska uprava bi morala že do 18. septembra izraziti svoje mnenje o možnosti izgradnje termoelektrarne na premog v Osapski dolini. Spričo politične krize je Občina zaprosila De-

želo za nadaljnjih nekaj dni premisleka, vendar pa je sedaj to vprašanje zavito v veliko negotovost. Župan Staffieri je po odobritvi proračuna na ponedeljkovi občinski seji tudi v imenu nove koalicije sprejel resolucijo KPI, ki obvezuje novo upravo, da mora v najkrajšem času postaviti na dnevni red občinske seje prav vprašanje termoelektrarne na premog in da mora pač Občina izraziti svoje mnenje. Tako se je obvezal župan Staffieri v ponedeljek.

Dan pozneje, ko se je sestal pokrajinski svet, je novoizvoljeni predsednik Locchi med drugim prebral program nove koalicije, ki zadeva tako Pokrajino kot tudi Občino. V tem dokumentu je v tem poglavju zapisano, da je sedanji načrt družbe ENEL neuresničljiv in da bo zato treba ponovno preveriti možnost izgradnje termoelektrarne na premog v naši pokrajini v luči zaključkov vsedržavne konference o reviziji energetskega načrta. Kaj bo torej naredila občinska uprava v takem položaju?

To je sicer le eno nerešeno vprašanje za občinsko upravo. V najkrajšem času se bo morala spoprijeti tudi s problemom odnosov med družbo IRI in osrednjo vlado z gospodarskimi za-

htevami in potrebami Tržaške in Goriske. V ta gospodarski kontekst se uokvirja tudi upravljanje zakona štev. 26/86, tako imenovanega »paketa za Trst«. V ospredju so tudi problemi razvoja tržaške luke tudi v luči nedavne vladnega odloka. Zelo pereče je tudi stanovanjsko vprašanje, da ne govorimo o drugih zaposlitvenih in drugih socialnih problemih (skrbstvena občinska politika je namreč povsem na psu).

In ne nazadnje se bo moral tržaški občinski svet izreči tudi o sinhrotronu, oziroma o njegovi lokaciji ter o možnostih in perspektivah razvoja ostalih raziskovalnih dejavnosti. Na seznamu je torej vrsta važnih problemov, z reševanjem katerih ni mogoče več odlašati. K temu je treba tudi dodati, da odnosi znotraj nove večine niso med najboljšimi, kar bo seveda v precejšnji meri pogojevalo delo nove koalicije, ki sicer lahko računa na skoraj dvetretjinsko večino v občinskem svetu.

Občinski odbor je pravnomočen

Novoizvoljeni občinski odbor je pravnomočen; pokrajinski nadzorni odbor je namreč potrdil sklep, s katerim je občinski svet 18. septembra izvolil novo občinsko upravo. Župan Staffieri je že sklical prvo odborovo sejo, ki bo na sporedu jutri in na kateri bo porazdelil funkcije posameznim odbornikom, da bodo tako lahko začeli opravljati svoje delo.

Tiskovna nota občinske uprave tudi sporoča, da so se včeraj srečali upravitelji in funkcionarji uprave; na srečanju so se zahvalili starejšemu odborniku Alfieriju Seriju, ki je v zadnjem obdobju na osnovi zakona pomagal županoma Agnelliju in Staffieriju, ko sta bila brez odborov.

Ob tej priložnosti je župan Staffieri izjavil, da osebno — v dogovoru z občinskimi tehničnimi uradi — sledi razvoju dogodkov v zvezi s Trbiško cesto, ki jo nameravajo začasno zapreti, kar je po njegovem mnenju nesporeljivo v pomanjkanju resnih in gotovih alternativ.

Skupščina KPI o krajevnih prevozi

V ponedeljek, 6. oktobra, ob 16. uri bo v ljudskem domu na Pončani javna skupščina o temi Načrt medobčinskega podjetja za prevoze in novi deželni zakon za krajevne prevoze.

Sodelovali bodo tajnik sekcije KPI s Pončane Sergio Tremul, predstavnik KPI v upravnih komisijah ACT Nino Russo in deželni svetovalec KPI Gastone Millo. Srečanje bo sklenil Paolo Geri, predstavnik pokrajinskega tajništva KPI.

O vicu in satiri

Konferenca »Vic v komičnosti«, ki jo prireja Klub Rosselli v sodelovanju s skupino teatro Studio Progetto in Stolicu za zgodovino gledališča pri tržaški univerzi, se bo začela danes ob 16. uri v prostorih Krožka za kulturo in umetnost (Ul. S. Carlo). Med predavatelji so najavljeni tudi Cesare Musatti, Silvia Monti, Gillo Dorlles, Pierpaolo Rovatti in Massimo Bucchi.

Jutri popoldne pohod od Proseka do Križa

Tržaški občinski rekreatoriji bodo priredili jutri popoldne pohod po Krasu z naslovom Marcialonga. Pohoda od Proseka do Križa se lahko udeležijo mladi med 6. in 15. letom starosti. Start pohoda bo ob 15. uri izpred spomenika NOB na Proseku, cilj pa v rekreatoriju Grego v Križu, kjer bo tudi družabnost in sklepna slovesnost s podelitvijo nagrad udeležencem, ki se bodo najbolje uvrstili v treh starostnih kategorijah.

Delegacija za varstvo okolja iz SRS gost deželnega odbornika Carboneja

V Trstu se je včeraj mudila slovenska delegacija, ki jo je vodil odgovorni za prostorsko načrtovanje in varstvo okolja v SRS Tomaž Vuga. Goste je sprejel deželni odbornik za bilanco in načrtovanje Carbone, ki je delegacijo spremljal tudi med ogledom stanovanjskega kompleksa Roccol-Melara, kjer načrtujejo alternativne sisteme za ogrevanje in varčevanje z energijo. Carbone je poudaril, da je v teku med deželo FJK in Vsedržavnim komitejem za raziskavo in razvoj alternativnih energetskih virov (ENEA) plodno sodelovanje, v okviru katerega ima še poseben pomen prav alternativni energetski načrt, ki ga bodo po potrebnih preverjanjih uresničili prav v tem velikem tržaškem kompleksu. Delegacija iz Slovenije se je še posebej zanimala za sistem javnih služb in storitev, ki bodo v kratkem izročene svojemu namenu in bodo pomagala »naselju« k večji funkcionalnosti.

Natečaj za suplence v devinsko-nabrežinskih otroških vrtcih

Devinsko-nabrežinska občina razpisuje natečaj na podlagi listin za dodelitev poverjenih mest in suplenc v občinskih otroških vrtcih za šolsko leto 1986/87

Prošnje na kolkovanem papirju je treba predložiti najkasneje do 16. oktobra.

Interesentke lahko dvignejo razpis natečaja na občinskem sedežu soba št. 20, od 9.00 do 11.30.

Odvzem krvi za ugotavljanje odstotka svinca

Tržaška krajevna zdravstvena enota obvešča, da bo posebna zdravniška ekipa odvzemala kri prostovoljcem za analizo o količini svinca v človekovem organizmu do 4. oktobra na Trgu Stare Mitnice. Urnik: zjutraj od 9. do 12. ure, popoldne pa od 17. do 19. ure

V Rojanu, na Greti in v Barkovljah bo ekipa odvzemala kri prostovoljcem od 6. do 11. oktobra. Urnik: vsak dan od 9. do 12. ure, v ponedeljek, sredo in petek pa tudi od 17. do 19. ure.

Pri Sv. Soboti in v Naselju sv. Sergija bodo odvzemali kri od 13. do 18. oktobra. Urnik: vsak dan od 9. do 12. ure, v ponedeljek, sredo in petek pa tudi od 17. do 19. ure.

● Tržaška občina obvešča, da bodo zaradi snemanja filma v produkciji RAI tudi drevi zaprli predor Sandrinelli javnemu prometu. Prepoved velja od 22. ure do 6. ure zjutraj. V tem času bo tudi prepovedano parkiranje na obeh straneh Ulice Pellico.

Pod geslom »Kompjuter v pomoč družbi«

Na razstavišču pri Montebellu bodo danes odprli »Spazio 3«

Danes bodo na razstavišču pri Montebellu odprli razstavo o znanstveni raziskavi in tehnologiji »Spazio 3«, ki bo trajala do 7. oktobra. Tudi letos poteka razstavna manifestacija pod uveljavljenim geslom »Kompjuter v pomoč družbi«.

Namen organizatorjev je, da v to prireditve vključijo vrsto pobud, ki bi približale obravnavo te problematike tudi širšemu krogu ljudi. Temeljni argumenti razstavljalcev bodo »Avtomatizacija uradniškega dela«, »Komunikacije« in »Specializirano založništvo«. Letos bodo svoje delo predstavile tudi pomembne raziskovalne ustanove, ki delujejo v Trstu, in sicer Center za teoretsko fiziko, Astronomski observatorij, Družba za informatiko FJK, Center za znanstvene raziskave in Tržaška univerza. Važno mesto je namenjeno tudi izobraževanju, saj si bodo lahko tržaški dijaki ogledali v paviljonu za raziskave posnetke in diapozitive o sinhrotronu ter o Centru Unido.

Jutri, 4. t. m., bo v okviru te manifestacije pomembno predavanje, kjer bo govor o enoletnih uspehih raziskovanj v Trstu in o smernicah nadaljnjega razvoja, o bodočih načrtih v Trstu na področju znanstvenih raziskav po sinhrotronu in po Centru Unido.

Sodelovali bodo vidni predstavniki na znanstvenem področju, in sicer ravnatelj Mednarodne šole v Trstu Paolo Budinich, odgovorni za Mednarodni

Seja pokrajinskega tajništva PSI

Pokrajinsko tajništvo PSI je na svoji zadnji seji sklenilo, da bo predstavnik socialistov v novem upravnem svetu Tržaške krajevne zdravstvene enote imenovalo pokrajinsko vodstvo PSI; kot znano, bo prav socialistični predstavnik novi predsednik upravnega sveta Tržaške KZE.

Na tej seji je pokrajinsko tajništvo PSI tudi pozitivno ocenilo pravkar sklenjen politični sporazum na občinski in pokrajinski ravni, ki je omogočil sestavo novega občinskega in pokrajinskega odbora. Ob tem so socialisti tudi poudarili nujnost bolj učinkovitega delovanja občinskega aparata. V tem okviru bo po njihovem mnenju nujna določena prekvalifikacija in specializacija osebja, saj bi lahko le s tem zadovoljili naraščajoče potrebe skupnosti.

Z današnjim dnem vsak petek

Spet na ekranih »Speciale regione«

Tedenska televizijska informativna oddaja »Speciale regione«, ki jo prireja tiskovni urad Dežele F-JK, bo od danes dalje ponovno na naših ekranih. »Speciale regione« bo na sporedu vsak petek med 19. in 20. uro na zasebnih televizijskih mrežah Telequattro, Teleanterna, Telefriuli, Telemonfalcone, Telegordone in IBC Television. V programu prve oddaje sta najavljena tudi dva daljša televizijska zapisa o obrtništvu v deželi ter o Deželnemu uradu za delo.

center genetskega in biotehnološkega inženirstva v Trstu Arturo Falaschi, svetovalec za mednarodne dejavnosti Ministrstva za znanstvene raziskave Giorgio Rosso Cicogna, rektor Tržaške univerze Paolo Fusaroli, direktor Astronomskega observatorija v Trstu Margherita Hack, izredni komisar za raziskovalni center v Trstu Fulvio Anzellotti, predsednik Eksperimentalnega geofizikalnega observatorija v Trstu Cesare Roda, in pooblaščen upravitelj Družbe za informatiko FJK Sergio Brischì. Okrogli mizi bo predsedoval novinar Nuccio Fava.

ZSKD in GM prirejata tečaj za zborovodje

Zveza slovenskih kulturnih društev in Glasbena matica prirejata tudi letos tečaj zborovodske šole. Tudi letošnji tečaj želi nuditi kakor v preteklih letih možnost, da se lahko zborovodje, še posebno če gre za začetnike, seznanijo z osnovami dirigiranja in da lahko poglabljajo oz. razširjajo svoje glasbeno znanje.

Poleg te že skoraj tradicionalne dejavnosti pa je v načrtih letošnje zborovodske šole tudi nov oddelek, ki bo na stekel le ob zadostnem številu prijavljenih. Gre za odsek, ki se bo ukvarjal s področjem glasbene pedagogike v širokem pomenu.

Zanimanje za glasbo kot pomembnem dejavniku pri vzgoji in predvsem pri razvoju otrok je danes vse bolj aktualno vprašanje, ki pritegne pozornost raznih strokovnjakov s področja glasbe, pedagogike in psihologije. Med drugim je o vzgojnem pomenu glasbe veliko govora prav v zadnjih časih, saj vključujejo glasbeno vzgojo tudi novi učni načrti osnovnih šol.

Privlačnost pobude je torej nedvomna, predvsem za vzgojitelje vrtcev in osnovnih šol, katerim je tečaj tudi prvenstveno namenjen.

Vsi, ki jih tečaji zanimajo, se lahko prijavijo na sedežu ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20 (tel. 767303) ob uradnih urah. Vpisovanje bo trajalo do 10. oktobra t. l.

3. 10. 1985

Minilo je leto dni, odkar me je zapustil moj dragi

3. 10. 1986

Josip Prašelj

Z ljubeznijo se ga spominja žena Fani.

Devinščina, 3. oktobra 1986

Coloni o problemih gradbenega sektorja

Problemi in pričakovanja gradbenih podjetnikov so bili v središču pogovora, ki ga je imel poslanec Sergio Coloni s predsednikom kolegija gradbenikov pri pokrajinskem združenju industrijcev - Associazione industriali, Mariom Savinom. Le-ta je poslancu izrazil priznanje za pozornost, s katero pri ministrstvu za proračun spremlja pobudo za pridobitev finansiranja za sklad FIO, iz katerega naj bi krili uresničitev projekta ovrednotenja nekaterih velikih tržaških stavb. Gre za restavriranje zgodovinsko in kulturno pomembnih gradenj, kot so Grad sv. Justa, palača Leo, cerkev sv. Sebastijana in Roka, Mestni zgodovinski in umetnostni muzej, Lapidarij, palača Eisner-Civran ipd. Poslanec Coloni je zagotovil, da bo še naprej sledil parlamentarnemu postopku tega projekta, ki bi v primeru pozitivnega izida pomenil začetek velikega sanacijskega programa tržaškega mestnega jedra.

Sogovornika sta analizirala tudi težave, ki jih je gospodarskemu življenju v pokrajini povzročila dolgotrajna kriza tržaških javnih uprav in ki je imela še posebej težke in neposredne posledice za področje gradbeništva.

Avstrijskim operaterjem predložili možnosti investiranja na Tržaškem

Investirati v Trstu je bil pomenljiv naslov okroglice mize, ki je bila včeraj na sedežu avstrijske Zveze gospodarke zbornice na Dunaju na pobudo Tržaške trgovinske zbornice. Tržaški gospodarstveniki so na srečanju z avstrijskimi ekonomskimi operaterji orisali olajšave in možnosti, ki jih nudi paket za Trst, za poživitev gospodarskih dejavnosti na Tržaškem in za ugodno investiranje v našem mestu. Predsednik Tržaške gospodarske zbornice Tombesi je v svojem posegu omenil v tej zvezi italijansko-avstrijski dogovor o tržaškem pristanišču (prav jutri bo poteklo leto od njegovega podpisa) in podčrtal pomen gospodarskih povezav med avstrijskimi deželami in Trstom. Omenjene so bile nato možnosti za izboljšanje prevoznih in valutarne ugodnosti (investiranje tujega kapitala, izvoz dobička). Avstrijskim operaterjem so nato tržaški predstavniki orisali tudi vprašanje delovnih pogodb, zaposlitve in mladinskega zaposlovanja ter možnost zaposlitve tujih državljanov v okviru tržaških gospodarskih struktur.

S kričanjem spravila v beg trojico vsiljivih tatov

Včeraj okrog poldne je v stanovanju 75-letne Catherine Benedetti Ul. dell'Eremo 6 nekdo glasno pozvonil. Ženska se je začudila, vendar nič hudega slušala je odprla vhodna vrata. Pred seboj je zagledala tri osebe srednjih let, dve ženski in moškega, ki sta ji ponujala cvetje. Benedettijeva je nakup zavrnila, toda preden je utegnila zapreti vrata, se je trojica že vsilila v njeno stanovanje. Lastnica je stopila za njimi, toda ko je videla, da sta se ženski pogonili v kuhinjo, moški pa v kopalnico, ji je takoj bilo jasno, da gre za lopove. V trenutku je bila na stopnišču in na ves glas klicala na pomoč. Sosede so razumele, za kaj gre in takoj zavrtle policijsko številko 113. Trojica je očitno doumela, da je bolje vzeti pot pod noge in je zbežala, preden so prihiteli agenti.

Ženska jim je takole opisala nepovabljene »goste«. Vsi trije so bili temnejše polti in črni las, moški pa je imel tudi košate brke. Oblečeni so bili elegantno, med seboj pa so se pogovarjali »v slovanskem jeziku«. Po zadnjem podatku policija sklepa, da gre verjetno za jugoslovanske Rome.

Dva »naslednika« pingvina Marka

Jutri bo Trst uradno dobil dva nova »prebivalca«, dva ljubka pingvina, zaenkrat še brez imena, saj bodo njuni

imeni izbrali tržaški šolarji, ki se bodo udeležili posebnega natečaja.

Obe črno-beli morski ptici, dar Tržaškega Lloyda, prihajata iz Južne Afrike in bosta, od jutri dalje, »uradno« stanovali v bivšem domu pingvina Marka, v Občinskem akvariju, kjer sta se sicer »naselila« že pred enim mesecem.

● Na Gradu sv. Justa bo do 5. novembra odprta razstava o modi. Razstavo si lahko ogledate vsak dan od 10. do 13. ure in od 15. do 19. ure. Jutri ob 17. uri in v nedeljo od 11. do 17. ure je predviden ogled z vodičem.

Nagrada »Miljski lev«

Ljudska univerza in miljska Občina sta tudi letos razpisali natečaj za literarno nagrado »Miljski lev«. Natečaj predvideva dve sekciji: prva je namenjena udeležencem iz Furlanije-Juljske krajine, druga pa izključno dijakom in študentom iz miljske občine. Za prvo sekcijo je predvidena nagrada v višini milijona lir tako za najboljšo poezijo kot za najboljšo prozno delo. Ob tem pa bodo podelili še spominske medalje in posebna priznanja. Šolarji in dijaki pa bodo sestavili spis na temo, ki jo bo predlagala žirija. Rok za predstavitev del zapade 30. novembra.

Z rednega občnega zbora

Obračun dela dekliškega zbora Devin

Dekliški zbor iz Devina je imel 29. septembra v prostorih nove devinske šole svoj redni občni zbor. Poročila o delovanju zbora sta podala dosedanja predsednica zbora dr. Marija Breclj in blagajnik Herman Antonič, ki je imel tudi tajniško poročilo. Antonič je predvsem orisal delovanje zbora v zadnjih dveh letih, to je v obdobju od zadnjega občnega zbora. Predsednica se je zaustavila predvsem pri obrazložitvi smernic, ki so vodile delovanje te skupine pravzaprav že od ustanovitve dalje. Naglasila je, da ima zbor poleg kulturnega tudi vzgojni pomen, saj se zadnja leta vanj vključuje veliko število novih, mlajših članic.

Debata, ki je sledila, je bila mestoma tudi zelo živahna, saj so letele na izvoljene organe te organizacije tudi različne kritike, še posebej glede živahnejšega delovanja zbora. Govor je bil tudi o novem sedežu, ki naj bi si ga zbor uredil skupno s Fanti izpod Grmade.

Udeleženci so nato dali razrešnico staremu odboru in izvolili novega. Odbor se je sestel že istega dne, da si

porazdeli funkcije. Za predsednika je bila izvoljena dr. Alenka Legiša, podpredsednica je Anamarija Pahor, tajnica Olga Tavčar, blagajnik Herman

Antonič. Svetovalci so Gabrijela Pahor, Nadja Zoli in Breda Klanjšček, revizorji pa Franko Pahor, Robert Vido in Marija Breclj.

razna sporočila

● DO KDAJ JE TREBA PLAČATI »DAVEK NA ZDRAVJE«

Pred nekaj dnevi je INPS dobil od upravnega odbora v Rimu sporočilo, da zapade 31. oktobra rok, do katerega morajo odvisni delavci in upokoјenci poravnati prispevek za zdravstvo na dohodke, ki jih imajo poleg plače oziroma pokojnine, z izjemo seveda odbitka 4 milijonov za dohodke od zemljišč, stavb in kapitala. Po 10. oktobru bodo na INPS, na pošti in na patronatih na razpolago posebne položnice. (B. S.)

● ODVZEM KRVI ZA UGOTAVLJANJE ODSOTKA SVINCA

Posebna zdravniška ekipa odvzema kri prostovoljcem za analizo o količini svinca v človekovem organizmu po naslednjem urniku: na Trgu Stare mitnice še danes jutraj, od 9. do 12. ure, popoldne pa od 17. do 19. ure.

V Rojanu, na Greti in v Barkovljah bo ekipa odvezemala kri prostovoljcem od 6. do 11. oktobra. Urnik: vsak dan od 9. do 12. ure, v ponedeljek, sredo in petek pa tudi od 17. do 19. ure.

Pri Sv. Soboti in v Naselju Sv. Sergija bodo odvezemali kri od 13. do 18. oktobra. Urnik: vsak dan od 9. do 12. ure, v ponedeljek, sredo in petek pa tudi od 17. do 19. ure.

● ODPRLI SO RAZSTAVO O RIMSKEM VODOVODU

Zavod za spomeniško varstvo je v prostorih Avtonomnega zavoda za ljudska stanovanja v Naselju sv. Sergija pripravil razstavo o rimskem vodovodu, ki je pred dvema tisočletjema oskrboval Trst z vodo iz reke Glinščice. Poleg nekaterih restavriranih ostankov, ki so jih odkrili med gradnjo stanovanjskih blokov leta 1976-77, je razstavljenih še več slik in skic o trasi in načinu gradnje vodovoda. Razstavo dopolnjujejo tudi izkopane antične vile iz prvega stoletja naše dobe, ki je stala na griču nedaleč od vodovoda.

Razstava v Ulici Donaggio v Naselju sv. Sergija bo odprta ob sobotah med 10. in 12. uro.

● FOTOGRAFSKA RAZSTAVA V BENEŠKI HIŠI V MILJAH

Fotografski krožek Photoimago prireja od danes do 12. oktobra v Beneški hiši v Miljah razstavo fotografij Marie Grazie Federico in Virgilia Carnisia. Razstavljene fotografije bodo neke vrste antologija najboljših del dveh v Italiji že uveljavljenih avtorjev. Oba avtorja sta imela že več samostojnih in skupinskih razstav v Evropi in Severni Ameriki.

Fotografska razstava spada v okvir sodelovanja med odborništvom za kulturno miljske občine in nekaterimi kulturnimi krožki tržaške pokrajine (med temi so Photoimago, Juliet, Gruppo 78 Cappella Underground).

Razstavo bodo odprli danes, ob 19. uri, na ogled pa bo ob delavnikih, med 17. in 19.30., ob sobotah in nedeljah pa med 10. in 12. uro.

● OBVEZNO CEPLJENJE PROTI SLINAVKI NA TRŽAŠKEM

Tržaški župan je izdal odredbo o obveznem cepljenju goveda ovc in koz proti slinavki. Cepljenje bo brezplačno, če bodo lastniki živali vložili prošnjo zanj na živinozdravniški oddelek tržaške KZE št. 1 (Ulica dle Macelli 6, Trst; tel. 820034), najkasneje do 1. marca 1987 za pomladanski rok. Kdor ne bo pravočasno oddal pismene prošnje, bo moral živino cepiti na lastne stroške.

Cepiti je treba:

a) do 30. novembra 1986 govedo, staro več kot tri mesece in do 30. decembra tisto, ki bo v tem času doseglo to starost;

b) od 1. aprila do 30. junija 1987 ovce in koze stare več kot tri mesece, ki jih lastniki za parjenje prevažajo, in govedo, ki ni prišlo v poštev v jesenskem roku in je medtem doseglo to starost.

V tem roku bodo ponovno cepljene vse živali, ki so bile doslej samo enkrat cepljene;

c) do 30. septembra 1987 več kot tri mesece staro govedo, ki je bilo uvoženo iz inozemstva.

gledališča

TEATRO STABILE
Pri Teatru Stabile Furlanije-Juljske krajine je v teku abonmajska kampanja 1986/87. Rok za potrditev lanskih in vpis novih abonmajev zapade 10. oktobra pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM
V torek, 7. oktobra: YUTEL 86 - 20. JUBILEJNI JUGOSLOVANSKI SIMPOZIJ O TELEKOMUNIKACIJAH. Otvoritev slovesnost s podelitvijo priznanj.

DNEVI KULTURE BELORUSKE SSR V SLOVENIJI (od 13. do 18. oktobra 1986)
V nedeljo, 12. t. m., ob 20. uri: Večer beloruske televizije (I. program TV Ljubljana)

Velika dvorana
Jutri, 4. oktobra, ob 19.30: W. A. Mozart, UGRABITEV IZ SERAJA. Gostovanje SNG Maribor - Opera in Balet. Dirigent Uroš Lajovic.

V sredo, 8. t. m., ob 19.30: KONCERT mešanega pevskega zbora ORFEON NAVARRO REVERTER, Valencija. Dirigent Jesus Ribera Faig.

Okrogla dvorana
Danes, 3. oktobra, ob 20. uri: Henrik Ibsen, HEDDA GABLER - premiera. Absolutna predstava studentov AGRFT. Ponovitve v soboto, 5., nedeljo, 19., in ponedeljek, 20. oktobra.

V ponedeljek, 6. t. m., ob 19.30: GABRIEL LIPUŠ S SKUPINO. Ansambel iz avstrijske KOROŠKE.

Mala dvorana
V sredo, 8., v četrtek, 9. in v petek 10. t. m., ob 9. uri: Gledališki kulturni dan.

Srednja dvorana
V nedeljo, 5. oktobra, ob 20.30: 3 MUS-TAPHA 3. Koncert angleškega ansambla.

Sejna dvorana
Še danes, 3. oktobra od 10. do 20. ure: FANTAZIJA 86 - VIDEOKABINET. Tridnevni pregled najnovjših video filmov s področja znanstvene fantastike.

KULTURNI DOM — NOVA GORICA
Velika dvorana Kulturnega doma
V ponedeljek, 6. oktobra, ob 20.15: Koncert slovitega akademskega pevskega zbora M. GLINKA iz Leningrada.

včeraj-danes

Danes, PETEK, 3. oktobra
ŽARKO

Sonce vzide ob 6.05 in zatone ob 17.43
- Dolžina dneva 11.38 - Luna vzide ob 5.26 in zatone ob 17.39.

Jutri, SOBOTA, 4. oktobra
FRANC

PLIMOVANJE DANES: Ob 02.47 najnižje -49 cm, ob 09.05 najvišje 56 cm, ob 15.23 najnižje -50 cm, ob 21.21 najvišje 40 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 19,7 stopinj, zračni tlak 1024,6 mb raste, veter 5 kilometrov na uro jugozahodnik, vlaga 58-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 18,6 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Francesca Zanzariello, Simone Vecchiet, Matteo Sergio, Noemi Moratto, Marco Fattorusso.

UMRLI SO: 95-letna Maria Bonetti, 74-letni Vincenzo Bozzi, 77-letna Pierina Faleschini, 79-letna Rosalia Cherma, 84-letna Maria Tenze, 95-letni Eugenio Galeazzi, 87-letni Giovanni Brumat, 79-letni Emilio Bovenga, 79-letna Maria Braini, 81-letna Andreina Hoenigmann, 68-letna Maria Rizzi, 77-letni Marcello Ielusig.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 29. septembra, do sobote, 4. oktobra 1986

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Mazzinijev drevored 1 (Milje), Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

OPČINE (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Mazzinijev drevored 1 (Milje).

OPČINE (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

kino

ARISTON - FESTIVAL FESTIVALOV - 16.00, 22.15 *Camera con vista*, dram., VB 1986, 105'; r. James Ivory, i. Helena Bonham-Carter, Julian Sands.

NAZIONALE I - 16.30, 22.00 *Brivido*, srh., ZDA 1985, 100'; r. Stephen King; i. Emilio Estevez, Laura Harrington.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 *3 Scuola di ladri*, kom., It. 1986, 100'; r. Neri Parenti; i. Paolo Villaggio, Lino Banfi.

EXCELSIOR I - 17.30, 22.00 *Allens - scontro finale*, fant., ZDA 1986, 135'; r. James Cameron; i. Sigourney Weaver, Stan Winston.

EXCELSIOR II - 17.30, 22.00 *Tenue de soiree (Lui portava i tacchi a spillo)* dram., Fr. 1986, 84'; r. Bertrand Blier; i. Gerard Depardieu, Michel Blanc □

FENICE - 16.30, 22.15 *Top Gun*, akc., ZDA 1986, 110'; r. Tony Scott; Tom Cruise, Kelly McGills.

MIGNON - 16.30, 22.15 *Tre uomini e una culla*, kom., Fr. 1986, 100'; r. Coline Serreau; i. Roland Giraud, Michel Boujenah.

GRATTACIELO - 17.00, 22.00 *Il colore viola*, dram., ZDA 1985, 150'; r. Steven Spielberg; i. Whoopi Goldberg, Danny Glover.

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 *L'isola dell'amore*, porn. □□

EDEN - 15.30, 22.00 *Liceali vogliose*, porn. □□

CAPITOL - 16.00, 21.30 *La mia Africa*, dram., ZDA 1985, 150'; r. Sydney Pollack; i. Meryl Streep, Robert Redford.

ALCIONE - 16.00, 22.00 *Interno berlinese*, dram., It./ZRN 1985, 110'; r. Liliana Cavani; i. Gundrun Landgrebe, Stephen Mc Wally. □

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 *Alba rossa*, vojni, ZDA 1984, 100'; r. John Milius; i. Patrick Swayze, C. Thomas Howell.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 *La venexiana*, er. dram., It. 1986, 110'; r. Mauro Bolognini; i. Laura Antonelli, Jason Connery. □

RADIO - 15.30, 21.30 *La dolcissima*, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi na prvi letošnji večer v sezoni, ki bo v ponedeljek, 6. oktobra, ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici 3. Predavala bo dr. Milica Kacin o nadškofu Sedeju in luči uradnih italijanskih dokumentov.

TPPZ P. Tomazič obvešča vse pevce, da bodo jutri, 4. oktobra, nastopili na občinskem prazniku v Idriji. Peli bodo pred obeležjem padim v NOB in na glavnem trgu. Po nepretrgani dejavnosti od leta 1972 bo to prvi nastop v jubilejni sezoni 1986/87. Avtobusi bodo odpeljali iz Bazovice ob 9. uri. V primeru slabega vremena bo koncert v dvorani.

KD Lipa sporoča, da se bo začela REK-REACIJA za odrasle v ponedeljek, 6. oktobra ob 19.30 za prvo izmeno in ob 20.30 za drugo izmeno. Vpisovanje je še v teku.

Ob 10. obletnici prenovitve taborniške družine SOKOLA SELIVCA zbiramo slike in katerokoli gradivo, ki priča o delovanju tabornikov RMV na Opčinah pred letom 1976/77 in tudi po, ker nameravamo pripraviti fotografsko razstavo. Slike oz. gradivo lahko izročite v društvenem baru Prosvetnega doma na Opčinah.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja slikar DEZIDERIJ ŠVARA.

V Kraški galeriji v Repnu je do 12. oktobra odprta razstava slikarke MIHA-ELE VELIKONJE na temo Kraške osmice. Urnik: ob nedeljah od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.30.

V Konjušnici Miramarskega parka je do 30. novembra odprta razstava MAKSIMILIJAN OD TRSTA DO MEHIKE.

Na Gradu sv. Justa je do 30. novembra od 17.00 do 19.30 na ogled razstava MODA OBLAČENJA V TRSTU.

V umetnostni galeriji Bassanese (Trg Giotti 8/I) je odprta do 15. oktobra ob delavnikih od 17. do 20. ure razstava posterjev LEO CASTELLI GALLERY 420 WEST BROADWAY - NEW YORK.

V tržaški Občinski galeriji (Trg Unità) bo od 4. do 12. oktobra razstavljala slikarka NORA CARELLA. Otvoritev bo v soboto ob 18. uri.

menjalnica

Ameriški dolar	1.380.—
Nemška marka	689.—
Francoski frank	208.—
Holandski florint	600.—
Belgijski frank	32,30
Funt šterling	1990.—
Irski šterling	1.885.—
Danska krona	180.—
Grška drahma	9,80
Kanadski dolar	990.—

Obvestilo KGS kmetovalcem

Z enim izmed zadnjih deželnih zakonov je bila obnovljena dodelitev dopolnilne odškodnine kmetovalcem na goratem področju za petletje 1986/1990.

Prošnje za dopolnilno odškodnino je treba predstaviti na ustrezni tiskovinah, ki so na razpolago na Gorski skupnosti do vključno 13. oktobra t. l.

Na Gorski skupnosti in pri kmečkih sindikalnih organizacijah bodo zainteresirani dobili potrebne informacije glede potrebne dodatne dokumentacije in glede izpolnitve prošenj.

prispevki

V spomin na Viktorijo Žerjal darujejo družine Žerjal in družina Sancin 30.000 lir za spomenik padlim v NOB Boršt-Zabrežec in 30.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec.

Namesto cvetja na grob Viktorije Žerjal daruje Milka Žerjal 10.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec.

Anton Ražem (Dolina) daruje 10.000 lir za spomenik padlim v NOB Boršt-Zabrežec.

Namesto cvetja na grob g.e Milice Martelanc-Vratovič daruje Rosanda Gasperčič 10.000 lir za Društvo slovenskih upokoјencev v Trstu.

Namesto cvetja na grob g.e Milice Martelanc-Vratovič daruje Ljubica Slavik 10.000 lir za Društvo slovenskih upokoјencev v Trstu.

Ob prvi obletnici smrti predrage Tatjane Taučer daruje Magda 30.000 lir za ŽPZ I. Grbec.

V spomin na Dušana Guština darujeta Zvonko in Tamara Simoneta 10.000 lir za SK Kras.

Namesto cvetja na grob Dušana Guština daruje Vittorio Milič 10.000 lir za SK Kras.

V spomin na g.o Drago Terčon-Širca daruje družina Gruden 50.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Grmade.

Ob 14. obletnici smrti dr. Alojza Stepančiča daruje družina 20.000 lir za SKD I. Gruden in 20.000 lir za ŠD Sokol.

čestitke

NEVENKA praznuje danes rojstni dan. Iskreno ji čestitamo vsi, ki jo imamo radi.

Martini in Leu Žetko se je rodil prvorojenec JAN. Iskreno čestitajo Korenovi.

mali oglasi

IŠČEM pošteno hišno pomočnico, dobra plača. Tel. 040/575436.

DRAGULJARNA IN OPTIKA MALALAN sporočata cenjenim strankam, da poslujeta po zimskem urniku in sicer: od 8. do 12.30 ter od 15.30 do 19. ure.

RENAULT TX 1600, letnik 1977 v dobrem stanju prodam. Tel. na št. 040/212942.

TRGOVSKO PODJETJE nujno išče knjigovodjo/kinjo z večletno izkušnjo, kontakt s publiko. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Knjigovodja".

IŠČEMO izkušeno in resno kuharico. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Kuharica".

UGLEDNO IZVOZNO/UVOZNO podjetje zaposli vestnega strokovnega sodelavca za operativno sodelovanje z dobavitelji in kupci. Delo je vezano na potovanje z lastnim osebnim vozilom. Ponudbe z opisom na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Poslovno". Zaželeno znanje francoskega ali nemškega jezika.

20-LETNO DEKLE išče nujno kakršnokoli zaposlitev. Tel. 040/208271.

UGODNO PRODAJ samotežna vrata za garažo (porta basculante), visoka 2 m, široka 2,30 m. Telefonirati ob uri kosila in zvečer na št. 040/53874.

ODDAM V NAJEM pri Domju stanovanje, ne stalno bivajočim, delno opremljeno, možna uporaba kot urad. Tel. 228390.

SKLADIŠČE pri Domju oddam v najem, 80 kv. m. Tel. 228390.

NAKUPNI TEČAJI 2. 10. 1986

Japonski jen	8,50
Švicarski frank	848,50
Avstrijski šiling	97,70
Norveška krona	187.—
Švedska krona	200.—
Portugalski eskudo	9.—
Španska peseta	10.—
Avstralski dolar	830.—
Debeli dinar	2,80
Drobni dinar	2,80

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 61446 - 68881 Agencija Domjo 831-131

DOMA IN V SVETU DOBRO POZNAN

Jutri, 4. t.m., ob 20. uri v luteranski cerkvi, Trg Panfili

STEFAN MILENKOVIČ
violina

LIDIA CAENAZZO
klavir

Tartini, Beethoven, Paganini, Bach, Corelli, Massenet, Kreisler.

Vabljeni!

KD F. Prešeren - Boljunec
vabi

danes, 3. oktobra ob 20.30 v gledališče F. Prešeren - Boljunec na ogled komedije v tržaškem na-rečju

UNA CHEBA DE MATI

v izvedbi skupine Ex allievi del ricreatorio E. Toti - Trieste.

Tekst in režija Bruno Cappelletti.

Vabljeni!

ABONMA
1986-87

Dosedanji abonenti lahko obnovijo abonma do 4. oktobra od 9. do 14. ure tudi po telefonu 734-265.

Vpisovanje novih abonmentov od 6. oktobra od 10. do 14. in od 18. do 20. ure v Kulturnem domu, Ul. Petronio 4.

izleti

Tržaška gobarska družina priredi za člane in prijatelje GOBARSKI IZLET V HUDIČEVEC v nedeljo, 5. oktobra. Zberemo se ob 8. uri pred spomenikom padlim v NOB na Opčinah.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

avtomobil in človek

ivan fischer

Turbodiesel in »quadrifoglio verde«
večje novosti v novi seriji alfe 33

Nova serija Alfinega srednjerazrednega vozila alfe 33 se pojavlja na tržišču v za tovarno dokaj neugodnem in v marsičem usodnem trenutku. Na tiskovni konferenci, ki so jo imeli predstavniki Alfe ob predstavitvi, sredi septembra, je kazalo, da bo Ford vsak trenutek prevzel večino delničarskega paketa, s čimer bi se Finmeccanica, finančna družba IRI, rešila velikega balasta, saj Alfa Romeo bremeni njeno blagajno vsako leto za težke milijarde lir. Kazalo je, da je Fordova ponudba zadovoljila tako sindikalne organizacije, kot odgovorne za finance podjetja, še isti dan pa je turinski Fiat napovedal, da bo kmalu izdelal svojo ponudbo, češ bolje bi bilo, ko bi tako slavna tovarna kot je Alfa Romeo, le ostala v italijanskih rokah.

V sredo je Ford izročil svojo dokončno ponudbo, le nekaj ur kasneje pa je tudi turinski velikan sporočil, da je izdelal lastni predlog za odkup večine delnic Alfa Romeo. Kaj bo, bomo videli v prihodnjih dneh. Postopek je vsekakor še zelo dolg, saj se bo moral o prodaji izreči tudi parlament.

Kot znano izdelujejo alfo 33 v obratih Alfe v Pomiglianu d'Arco pri Neaplju. Storilnost se je v tej tovarni zadnje čase odločno zvišala, čeprav še zdaleč ne dosega proizvodne ravni, denimo, Fiatovih delavnic. Če ne bi Alfa Romeo morala prebroditi krize, ki je povezana z njeno prodajo, bi nova serija alfe 33 prav gotovo doživela uspeh, saj gre za zelo zanimiva vozila.

Največja novost je alfa 33 z dizlom. Gre za 1,8-kubični motor s turbinskim polnilnikom, proizvaja pa ga VM v tovarni v Centu pri Bologni. Značilnost novega motorja, ki zmore 74 KM pri 4.000 vrtljajih v minuti in največji navor 15,6 kpm pri 2.400 vrtljajih, je, da ima samo tri valje. Pri VM izdelujejo namreč modularne motorje in ta je sestavljen iz treh takšnih modulov. Motor, ki poganja alfo 90 pa je na primer sestavljen iz štirih modulov.

Zmogljivosti alfe 33 turbodiesel so kar se da zanimive, ne toliko kar zadeva najvišjo hitrost, ki znaša 165 km/h, temveč predvsem kar zadeva

pospeške. Motor je seveda nekoliko robat in hrupen, pozitivna plat pa je zelo nizka poraba goriva.

Druga novost je športna različica, ki so jo poimenovali »quadrifoglio verde«, zelena detelja, kar je oznaka za vrsto Alfinih športnih modelov. Zunanji videz je agresiven, športni pečat pa mu daje dokaj zajeten spojler iz penaste plastike, ki so ga pritrdili v zadku. Motor je 1.700-kubični štirivaljni zračno hlajeni bokser, ki zmore 118 KM pri 5.800 vrtljajih v minuti in 15 kpm pri 3.500 vrtljajih. O športni nagnjenosti alfe 33 1.7 quadrifoglio verde priča že podatek, da pospeši od 0 do 100 km na uro v 9 sekundah, najvišja hitrost pa dosega 196 km/h.

Druge različice alfe 33 ostajajo nespremenjene, vsaj kar zadeva motorizacijo, nekoliko spremenjena je le zunanja oblika, vendar čisto obrobno. Tudi druge značilnosti, kot na primer lega na cesti, ki je kot pri vseh alfah skoraj brezhibna, so ostale nespremenjene. Bralce bo prav gotovo zanimala cena novih 33. Najcenejši model je alfa 33 1.3, ki velja vključno z davkom IVA 13.755.260 lir, alfa 33 1.5 4x4 17.098.200, isti model le v različici kombi velja 18.620.400, alfa 33 1.7 quadrifoglio verde stane 15.620.840 lir, alfa 33 1.87 TD pa 16.189.600 lir. Kombi dizel pa stane 17.936.000 lir.

filmi na tv zaslonu

kinoatelje

POMI D'OTTONE E MANICI DI SCOPA - "Bedknobs and Broomsticks", ZDA 1971. Režija: Robert Stevenson. Igrajo: Angela Lansbury, David Tomlinson, Roddy McDowall, Sam Jaffe. RAI 1, ob 20.30.

S tem filmom začenja prva televizijska mreža nov ciklus 13 filmov, animiranih in ne, ki so nastali v sloviti Walt Disney Studios. V tem izboru bomo gledali v današnji Disneyevi zgodbi npr. Mary Poppins ali Prigode norega hrošča Herbieja in druge. V Disneyevi zgodbi priletna angleška gospa vodi na svoji leteči metli, čudežno vojsko stare in zaprašene vojne opreme (brez vojščakov!). Tako čudna in improvizirana vojska odbije napad nacističnih ladij na Anglijo...

TAXI DRIVER - Taksist, ZDA 1975. Režija: Martin Scorsese. Igrajo: Robert De Niro, Jodie Foster, Cybil Shepherd. ITALIA 1, ob 20.30.

Med najlepšimi Scorsesejevimi filmi (Mean Streets, New York, New York), je Taksist tudi eden od absolutnih "cult-moviejev" sedemdesetih let. Robert De Niro je psihopatski povratnik iz Vietnama, ki zaradi nespečnosti postane nočni taksist. Med dolgimi nočnimi vožnjami je priča vsakovrstnemu nasilju.

Pripravlja:
Boris Devetak

Nove plošče

MISSING PERSONS - COLOUR IN YOUR LIFE LP

Po dveh letih popolne tišine se spet vrača na glasbeno sceno skupina Missing Persons, ki je s svojim prvim albumom imela velik uspeh, pa je kljub temu prekinila delovanje. Warren Cuccurullo in zakonca Bozzio so se sedaj zopet pojavili na glasbenem tržišču s ploščo, ki obeta precejšni uspeh.

Producent novih Missing Persons je nič manj kot Bernard Edwards, ki je pred časom sodeloval z Nilom Rodgersom - Chicom. Bernard Edwards je prvi uvedel moderni električni funky in prinaša vse svoje izkušnje ansamblu Missing Persons, ki se ubada z elektronskim rockom.

Ti dve glasbeni sestavini sta tudi osnova nove LP plošče *Colour in Your Life*, v kateri so Missing Persons rahlo podobni skupini Tunes. Rezultat vsega tega je zelo dober. Najbolj uspešni motivi so *Can't Think About Dancin*, *Face to Face*, *Colour In Your Life*, vendar ne kaže podcenjevati ostalih, kot npr. *We Don't Know Love At All*, ki je odli-

čen song s sicer kompliciranim ritmom in harmonijo.

Skupini se pozna vpliv fantastičnega glasbenika Franka Zappe, ki je še vedno zelo priljubljen, sicer ni skrivnost da *Missing Persons* izhajajo iz te sole.

Druge pesmi so še: *No Secrets*, *Flash Of Love*, *Go Against The Flow*, *Boy I Say To You*, *Come Back For More*.

Z nagradami sodelujejo še:

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Glasujem za: _____

Moj predlog: _____

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripisejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

 RAI 1 10.25 Nadaljevanka: La donna di cuori 11.30 Nanizanka: Taxi 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Pronto... chi gioca? 13.30 Dnevnik 14.00 Pronto... chi gioca? zadnji poziv 14.15 Glasbena oddaja: Discoring 15.00 Aktualnosti: Primissima 15.30 Nad.: Avventura sul Platibus 16.40 Risanka: Grisù il draghetto 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Risanka: Le avventure di Bandar 18.30 Parola mia, vodi Luciano Rispoli 19.40 Almanah jutrišnjega dne 20.00 Dnevnik 20.30 Film: Pomi d'ottone, manici di scopa (fant., ZDA 1971, r. Robert Stevenson, i. A. Lansbury, D. Tomlinson), po filmu risanka Il dilemma di Paperino 22.15 Dnevnik 22.25 Naniz.: Incidente in una piccola prigione (r. A. Hitchcock) 22.55 Glasbena oddaja: I solisti veneti 23.30 Dnevnik - zadnje vesti 23.45 Dokumentarec: Il massacro nelle grandi pianure (1. del) CANALE 5 8.30 Nanizanke: Una famiglia americana, 9.20 Una vita da vivere, 10.15 General Hospital 11.15 Kviz: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito 13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.20 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo 16.00 Dokumentarec iz serije Big Bang: L'atlante che vive 16.30 Nanizanka: Tarzan 17.30 Kviz: Doppio Slalom 18.00 Nanizanke: Baby Sitter, 18.30 Kojak, 19.30 Love Boat 20.30 Nanizanka: Dynasty (1. epizoda) 21.30 Maurizio Costanzo Show 24.00 Nanizanka: Sceriffo a New York RETEQUATTRO 8.30 Nanizanki: Vegas, 9.20 Switch 10.10 Film: Malesia (pust., ZDA 1949, r. R. Thorpe, i. Spencer Tracy, James Stewart) 12.00 Nanizanki: Mary Tyler Moore, 12.30 Vicini troppo vicini	 RAI 2 11.25 Nadaljevanka: Una storia viennese (5. del) 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik - C'è da salvare 13.30 Nanizanka: Quando si ama 14.20 Risanka: Braccio di Ferro 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Tandem: igre in kviz 16.55 Informativna oddaja: Jazz Story - Blues e Swing (2. del) 17.25 Iz parlamenta 17.30 Dnevnik - kratke vesti 17.35 Nanizanki: Lui, lei e gli altri, 18.00 Sherlock Schmidt e compagna 18.20 Športna poročila 18.30 Naniz.: Il commissario Köster 19.45 Dnevnik 20.20 Dnevnik - Šport 20.30 Un altro varietà, spektakel Antonella Falguiera in Roberta Lerici 22.00 Dnevnik - večerne vesti 22.10 Aboccaperta, vodi G. Funari 23.30 Dnevnik - zadnje vesti 23.40 Film: Capricorne One (fant., ZDA 1978, r. P. Hyams, i. E. Gould, J. Brolin) EURO TELEPADOVA 8.30 Nanizanka 9.00 Film 11.00 Nadaljevanke: Anche i ricchi piangono, 12.00 Senorita Andrea 13.00 Risanki: Uomo Tigre, 13.30 Mask 14.00 Nanizanki: Pagine della vita, 15.00 Senorita Andrea ITALIA 1 8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.20 Gli eroi di Hogan, 9.50 Wonder Woman, 10.45 L'uomo da sei milioni di dollari, 11.35 Lobo, 12.30	 RAI 3 12.15 Nadaljevanka: Manon 13.15 Dokumentarec: Animali da salvare 13.45 Tečaj francoskega jezika 14.15 Azijske športne igre, prenos iz Seula 14.45 Šport: Tenis 16.30 Dokumentarec: Le civiltà dell'Egitto 17.00 Com'ferro che bogliente esce dal foco 17.20 Cento città d'Italia - Padova 17.40 Variete: Dadaumpa 18.25 Glasbena oddaja: Speciale Orecchio 19.00 Dnevnik 19.35 Concerto per la terra, l'albero, il torrente 20.05 Dokumentarec: Regione e nazione (3. in zadnji del) 20.30 Futurismo e Futurismi, prenos iz Benetk 21.35 Aktualna oddaja: Marasco - Futurista dissidente 22.05 Dnevnik 22.40 Nadaljevanka: Ybris TELEFRIULI 13.00 Film 14.30 Risanka: Hanna e Barbera 15.30 Glasbena oddaja 18.30 Nanizanka: Arrivano le spose 19.30 Dnevnik 20.00 Nanizanka: Una famiglia intraprendente 20.40 Varieté, igre in kviz 21.30 Nanizanka: The Corruptors 22.30 Dnevnik 23.00 Non stop TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti	 RTV Ljubljana 9.00 Tednik 10.00 Glasba starega Jadrana: Kotor. Tokrat bodo izvajalci iz Črne gore predstavili glasbo 19. stoletja 15.50 TV mozaik, ponovitev 17.20 Poročila 17.25 Spored za otroke: Pesmi in zgodbe za vas - Potepuška pravljica 17.55 Nadaljevanka: Modro poletje (22. del) 18.15 Izobraževalna oddaja: Geološka transverzala 18.45 Risanka 19.00 Danes: Obzornik ljubljanskega območja 19.30 Dnevnik in Vremenska napoved 20.05 Dokumentarna serija: Afrika (5. del) 21.10 Nanizanka: Derrick 22.10 Dnevnik 22.25 Film: Cvet 1001 noči (It./Fr. 1974, r. P. Paolo Pasolini, i. N. Davoli, F. Citti, T. Bouchet) RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljičica; 8.10 Alamanah: Na goriškem valu; 9.00 Glasbeni mozaik; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Beležka, Sestanek ob 12.00, Glasbeni mozaik; 13.20 Zborovsko tekmovanje Seghizzi; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Čas in prostor; 15.00 Mladinski pas: Iz filmskega sveta; 16.00 Zbornik: Osebnost; 16.20 Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbene skice. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Glasba Igorja Stravinskega in Arama Hačaturjana; 14.30 Človek in zdravje; 14.40 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Glasba starih mojstrov; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.00 Našim po svetu; 22.30 - 24.00 Iz glasbene skrinje; 22.50 Literar-	 TV Koper 14.00 TV novice 14.10 Otroški program, vmes risanke in nanizanke 18.00 Nadalj.: Ljubezen in oblast 19.00 Odprta meja RIM — v finančnem zakonu tudi podpora za slovensko narodnostno manjšino v Italiji TRST — analize o odstotkih svinca v krvi Tržčanov TRST — problemi s cestno povezavo na Tržaškem zaradi gradnje nove hitre ceste GORICA — uspeh razstav Maksa Fabianija in Alfreda Kubina ZGONIK — predstavitev namiznoteniške ekipe Kras-Globtrade
---	---	--	--	---

Sindikati zahtevajo takojšnje ukrepe za namestitev osebja v uradu za delo

Vsaj začasno naj bi izkoristili osebje iz drugih uprav

Težavno stanje v goriškem Pokrainskem uradu za delo je že dalj časa v središču pozornosti sindikalnih organizacij kot tudi krajevnih upraviteljev. Urad je še vedno brez načelnika, prav tako pa manjka primerno število uslužbencev, ki bi bili potrebni za njegovo učinkovito delovanje. Iskanje izhoda iz sedanjih skoraj že kroničnih težav je bilo na dnevnem redu že več srečanj med sindikati in predstavniki krajevnih oblasti.

Vprašanje je bilo predmet razgovora tudi na srečanju med sindikalnimi predstavniki CGIL-CISL-UIL in deželnim odbornikom za delo Mariom Brancatijem. Sindikalisti so odborniku prikazali hude težave, ki onemogočajo redno delovanje tako osrednjega goriškega kot perifernih uradov za delo v naši pokrajini.

Težave izvirajo iz dejstva, da urad že dalj časa deluje brez predvidenega števila osebja, kljub večkratnim posegom pri ministrstvu za delo pa doslej ni prišlo do novih imenovanj na prosta mesta. Sindikati zato zahtevajo naj se z odločnimi in konkretnimi koraki

čimprej vsaj delno zapolnijo vrzeli v organiku osebja, ki bi moral praviloma šteti trideset zaposlenih. S primernimi oblikami pritiska na ministrstvo za delo je po njihovem mnenju treba izboljšati imenovanje potrebnega števila uslužbencev.

V pričakovanju dokončne rešitve pa se sindikalne organizacije zavzemajo za začasno rešitev, ki bi v prehodnem obdobju v pričakovanju novih imenovanj omogočila vsaj minimalno delovanje urada. V uradu za delo naj bi začasno namestili nekaj osebja Dežele in, po predhodnem dogovoru s pristojnimi upravami, tudi kakega uslužbenca Pokrajine ter Občin Gorica in Tržič.

Odbornik Brancati je zagotovil, da bo osebno stopil v stik z ministrstvom za dokončno rešitev težav v goriškem uradu za delo. V ta namen se bo že v prihodnjih dneh odpravil v Rim na razgovor s pristojnimi funkcionarji. Izrazil je tudi pripravljenost do sodelovanja pri iskanju prehodnih rešitev, ki jih predlagajo sindikati, da bi vsaj za-

časno zaustavili razkroj za celotno skupnost neobhodno potrebne službe.

Amnestija tudi za delavce ladjedelnice

Sodni postopek proti skupini kakih devetdesetih delavcev tržiške ladjedelnice in nekaterih drugih podjetij, ker da so pred dobrima dvema letoma, med sindikalno manifestacijo prekinili promet na cesti pri Moščenicah, bodo predvidoma prekinili po uveljavljanju zakona o amnistiji.

Osnutek zakona o amnistiji, o katerem mora parlament sicer še razpravljati, predvideva tudi pomilostitev za storilce tovrstnih kaznivih dejanj. Vest je sporočil sekciji PSI v ladjedelnici poslanec Franco Castiglione. Sodni pregon proti skupini delavcev — omeniti velja, da so bili doslej že zaslišani na sodišču — naj bi se tako prekinil.

Predlog po odstopu župana in občinskega odbora v Tržiču

Tako stališče imajo socialisti

Socialisti v Tržiču predlagajo takojšen odstop župana in celotnega odbora. To bi bil prvi korak v iskanju rešitve za zagotovitev nove in dovolj trdne večine, ki bi upravljala občino. Tak predlog je zapopaden v izjavi za tisk, ki jo je dal tajnik tržiške sekcije PSI Claudio Siardi.

Po zadnji seji občinskega sveta, kjer so bili nekateri pomembni sklepi finančnega značaja odobreni z odločilnim glasom misovcev in po precej ostrem stališču socialistov v občinskem svetu, je bilo pričakovati določen premik.

Zahtevo po odstopu župana in celotnega odbora pa postavljajo tudi komunisti. To njihovo stališče je zapopadeno v plakatih, ki jih bodo danes nalepili v Tržiču. Razlogi take zahteve so podobni: z odstopom sedanje koalicije naj bi omogočili začetek pogovorov za sestavo nove in dovolj trdne in trajne večine za upravljanje občine.

Ni znano, če gre za golo naključje, da sta stranki, ki sta več kakor deset let skupno upravljali občino, skoraj istčasno objavili podoben predlog. Ni pa mogoče zanikati dejstva, da je odločitev vodstva PSI, da se biva odborika Demarchi in Marin, ki sta pristo-

pila v socialistično stranko, odpovesta svetovalskemu mestu in vsem drugim funkcijam, ki sta jih opravljala kot predstavnika KPI, občutno vplivala na izboljšanje odnosov med strankama.

Kakor znano, bo o ostavki govor na prihodnji seji občinskega sveta, kjer bodo sprejeli na znanje tudi vstop dveh novih svetovalcev KPI. Slišati pa je, da niti prvi, niti drugi neizvoljeni kandidat na listi KPI, nimata namena zasesti svetovalskega mesta.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

prireja

KNJIŽNIČARSKI TEČAJ

Predavanja bodo trikrat tedensko v popoldanskih urah (od 14. do 18. ure) v Gregorčičevi dvorani v Trstu od 14. do 28. oktobra 1986.

Vpisovanje do 10. oktobra v uradu NSK v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20.

razna obvestila

SPD vabi v nedeljo 5. oktobra popoldne na Praznik kostanja k Štekarjevim v Števerjan. Ob tej priložnosti bo tudi tradicionalni pohod. Odhod točno ob 9. uri izpred pevskega mosta, na goriški strani.

ŠZ DOM - Gorica sporoča novi urnik dejavnosti v telovadnici Kulturnega doma. Košarka: propaganda ob ponedeljkih (17.30-19.00) in sredo (15.00-16.00); minibasket ob torkih (15.00-16.00) in petkih (15.00-16.00). Telovadba: orodna za fante ob torkih in petkih (16.00-17.30); športna ritmična gimnastika - 1. selekcija ob ponedeljkih, četrtkih in sobotah (15.00-16.00), pripravnica ob torkih in petkih (16.00-17.30), juniorke in seniorke ob ponedeljkih in četrtkih (16.00-17.30).

ZSKD obvešča, da bo prva seja glavnega odbora v ponedeljek, 6. oktobra, ob 20.30, v Prosvetnem domu na Opčinah. Seje naj se obvezno udeležijo vsi predsedniki včlanjenih društev ter člani glavnega odbora, izvoljeni na zadnjem občnem zboru.

Prosvetno društvo Štandrež uprizzori jutri, v soboto, 4. oktobra, ob 20. uri, v dvorani cerkve sv. Štefana v Romljanu, veseloigro Barillonova poroka. Večer prireja Ženski pevski zbor iz Laškega.

koncerti

V goriškem avditoriju bo jutri, 4. oktobra, ob 20.30, prvi večerni koncert sezone v prireditvi društva Lipizer. Igral bo simfonični orkester Verdijevega gledališča iz Trsta.

V veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici bo v ponedeljek 6. oktobra ob 20.15 koncert slovitega akademskega pevskega zbora M. Glinka iz Leningrada. 90-članski zbor bo predstavil zanimiv program zborovske glasbe ruskih skladateljev ter izbor ruskih narodnih pesmi. Rezervacije vstopnic na tel. (003865)25608.

Koncertna sezona, ki jo prireja goriška Občina in Pokrajina se bo pričela v torek, 7. t. m., ob 20.30 v goriškem avditoriju. Flavtist Peter Lukas Graf in pianistka Silvia Urbanis ter violinist Pierre Hommage s pianistko Giuliano Gulli bodo izvajali dve sonati Sergeja Prokofjeva. Na večeru bo sodelovala tudi igralka Lidija Kozlovič, ki bo prebrala nekaj pričevanj o življenju in delu ruskega skladatelja.

kino

Gorica

VERDI 18.00-22.00 »Chi è sepolto in quella casa?«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

CORSO 18.00-22.00 »Scuola di ladri«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Pruriti bollenti di una moglie viziosa«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 18.00-22.00 »Storia d'amore«.

EXCELSIOR Zaprtlo.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00-20.00 »Hoja v senci«.

DESKLE 19.30 »Porkys«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska, Ul. sv. Mihaela, tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale, Trg republike 26, tel. 72341.

POGREBI

Danes v Gorici ob 11. uri Giovanni Gualdi iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Ločnik, ob 12.30 Giovanni Polh iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

KPI in mali industrijci o gospodarskih perspektivah

Voditelji združenja malih industrijcev API in predstavniki posoške federacije KPI so na skupnem sestanku ocenili trenutno gospodarsko stanje na Goriškem. Govor je bil o državnih in deželnih zakonskih ukrepih, ki naj bi omogočili razvoj tukajšnjega gospodarstva. Predstavniki goriških malih industrijcev so ugotovili, da je teh novosti kar precej. Potrebna pa je poglobljena analiza o značilnostih novega obdobja, ki se gospodarstvu odpira z novimi finansiranj in olajšavami, tako da bi izraba razpoložljivih sredstev bila kar se da učinkovita in koristna.

Tako so voditelji API ugotovili, da je v deželnem zakonu, ki namenja 45 milijard lir podjetjem z državno soudeležbo, šibka točka v tem, da pri razdeljevanju prispevkov ne pridejo v poštev manjša podjetja, ki delajo po naročilu državnih. Takih podjetij je v naši pokrajini 25, skupno pa zaposlujejo okrog 400 delavcev.

Deželni svetovalec Ivan Bratina je obrazložil vsebino zakonskega osnutka KPI za ureditev in poenotenje deželnih zakonskih ukrepov v korist industrijskim dejavnostim. Predstavniki malih industrijcev so o osnutku izrekli povoljno mnenje predvsem zaradi pozitivne težnje po poenotenju danes preveč razčlenjenih zakonov in norm, ki povzročajo nemalo težav gospodarskim operaterjem.

Senator Nereo Battello je spregovoril o stanju postopka za revizijo zakona

o prosti coni, o izvajanju paketa za Trst in Gorico ter o zakonskem osnutku KPI glede obmejnih področij in možnosti obmejnega gospodarskega sodelovanja.

Predsednik goriškega združenja API Maruccio De Marco je soglašal s potrebo po poglobitvi obmejnih gospodarskih odnosov, podrobno pa je spregovoril o vlogi male industrije v težnjah za modernizacijo italijanskega gospodarstva. Ob ugotovitvi, da 5% podjetij prejema polovico vseh deželnih prispevkov in da je zato velika večina malih podjetij danes prikrajšana za mnoge olajšave, je izrazil mnenje, da je to stanje v nasprotju z gospodarsko politiko drugih industrijskih držav in da bi morali tudi pri nas posvetiti vso pozornost perspektivam, ki jih ponuja razvoj male industrije.

Izjava župana Primožiča po izvolitvi v skupščino KZE

Podal jo je na zadnji seji občinskega sveta

Nedavne volitve v medobčinsko skupščino KZE, kamor so bili izvoljeni tudi župani treh slovenskih občin na Goriškem, so imele odmev tudi na ponedeljkovi seji občinskega sveta v Sovodnjah. Župan Vid Primožič se je takoj na začetku seje v krajši izjavi zahvalil svetovalcem, ki so mu izkazali zaupanje in omogočili njegovo izvolitev v skupščino KZE. "Zagotavljam, da bom v skupščini KZE," je rečeno v izjavi, "zagovarjal koristi celotne skupnosti v pokrajini in obenem tudi specifične interese in potrebe naše narodnostne skupnosti."

Župan Primožič je v izjavi tudi točno pojasnil obseg in pomen odločitve, da kot neodvisen kandidira na listi KPI. "Ob tem želim posebej poudariti, da moja kandidatura in izvolitev nika-

kor ne pomeni opustitve mojega doseganega ideološkega prepričanja, ker sem kandidaturo sprejel kot neodvisen. Odločitev pa je bila sprejeta po daljši in poglobljeni razpravi predstavnikov liste Občinske enotnosti in v prepričanju da je taka izbira pravilna in koristna za celotno slovensko narodnostno skupnost." Primožič se je v izjavi zahvalil tudi predstavnikom KPI za zaupanje in možnost, ki mu je bila dana, da kandidira kot neodvisni kandidat na listi KPI.

Občinski svet je županovo izjavo vzel na znanje brez kakršnekoli razprave.

Glede poteka ponedeljkove seje, o kateri smo sicer že poročali v včerajšnji številki, velja zabeležiti še, da je občinski svet soglasno in po krajši razpravi, odobril poveritev nalogo za izvedbo popisa o položaju starejših občanov ter oseb, ki živijo v posebno težkih okoliščinah. Popis bo zajel občane starejše od 60 let, predvidoma do konca leta pa ga bo izvedla gospodična Adrijana Devetti in to na podlagi vprašalnika, ki ga je izdelala komisija za socialna vprašanja. Z anketo bodo zbrali dovolj podrobnih in uporabnih podatkov za izpolnitev službe oskrbe na domu in za načrtovanje drugih posegov, ki jih namerava občina urediti v prihodnjih letih.

Izlet v Como

Danes odpotujejo na dvodnevni izlet številni upokojeanci iz Doberdoba. Pobudnik izleta je občinska uprava, ki je v ta namen tudi nakazala nekaj denarja. Razliko so upokojeanci prispevali sami. Izlet predvideva obisk mesta Como in ogled istoimenskega jezera ter postanek v Milanu z ogledom tamkajšnje slovite stolnice. Strošek za ta izlet je bil odobren na zadnjem občinskem svetu.

čestitke

Danes praznujeta 55-letnico poroke MARIJA FRANDOLIČ in JOŽEF CADEŽ iz Doberdoba. Ob visokem jubileju jima iz srca čestitajo in voščijo še mnogo zadovoljnih let hči Vilma z možem Rajkom ter vnuka Armando in Marta z družinama.

Dr. Francesco Barbato prevzel vodstvo kvesture

Novi goriški kvestor, dr. Francesco Barbato, je včeraj tudi dejansko prevzel vodstvo kvesture in ob tej priložnosti tudi že imel krajše srečanje z novinarji. Dr. Barbato je predstavnikom tiska zagotovil, da se bo zavzemal za najširše sodelovanje z novinarji, za kar se da korektne odnose. Na izrecno vprašanje o prvem vtisu na novem službenem mestu je dr. Barbato dejal, da se ujema z opisom in "referencami", ki so mu jih o naših krajih posredovali na različnih mestih. "Prepričan sem, da bom enako mnenje ohranil tudi v bodoče, ko se bom s stvarnostjo Goriške in samega mesta bolj podrobno seznanil."

Dr. Barbato, ki je star 55 pet je službovanje v državni upravi pričel v Vareseju, nadaljeval nato v Latini, v Beneventu in Pesaru, kjer je bil tudi promoviran za generalnega inšpektorja in seveda z novo zadolžitvijo postavljen na razpolago ministrstvu za notranje zadeve, ki mu je poverilo vodstvo goriške kvesture.

Bodo v nekaterih ulicah odstranili drevje?

Župan, drevesa in parkirišča

Bodo zaradi razširitve parkirišč za avtomobile odstranili v nekaterih ulicah drevesa? O tem se v Gorici govori že nekaj časa. Tisti avtomobilisti, ki bi se radi prevažali vedno in povsod le s svojim avtomobilom in ki postnejo se nervozni če ga morajo parkirati dvajset metrov proč od kraja, v katerega so namenjeni, so namreč zato, da bi iz goriških ulic izginila vsa drevesa. Tako bi našli več prostora za parkiranje. Prav nič jih ne zanima, če bomo zaradi tega potem imeli manj kisika.

O tem je pred časom v goriškem občinskem svetu spregovoril tudi župan Scarano. Dejal je, da bi lahko v nekaterih stranskih ulicah Korza odstranili eno vrsto dreves. Ta so namreč sedaj v teh ulicah na obeh straneh cestišča. Tako bi najbrž pridobili

prostor za parkiranje za nekaj avtomobilov.

Svetovalca Druhuco je na zadnji seji občinskega sveta zanimalo kaj je resničnega na tem. Druhuca je oporekal taki morebitni izbiri, pa čeprav bi jo narekovali problemi avtomobilskega prometa in parkiranja. Prav tako je Druhuco zanimalo zakaj je na Korzu Italija na nekaterih krajih prepovedano parkirati, na drugih pa vozači nemoteno puščajo njihova vozila. Druhuca je menil, da mora veljati na vseh stezah za pešce enoten režim. Predlagal je celo, da bi postavili ob vhodih na te steze vaze rož ali verige.

Župan Scarano pa je bil drugačnega mnenja. Kar se tiče dreves je dejal, da so v omenjenih treh ulicah (Pitteri, Locchi in Buonarotti) drevesa bolna, tanka. Ne bi torej škodilo, če bi

jih vsaj na eni vrsti odstranili. Nekaj podobnega je že v ulicah Angiolina, Pascoli in Leopardi. Sedanja drevesa vozači stalno kvarijo, ko nerodno parkirajo. Zato, sicer je to njegovo osebno mnenje, ne bi bilo najbrž napak, da bi eno vrsto dreves izruli. Kar pa se tiče parkiranja na Korzu je župan dejal, da je treba upoštevati nekatere specifičnosti v zvezi s parkiranjem.

Županov odgovor Druhuco ni zadovoljil. V zvezi s temi vprašanji sta segla v razpravo tudi svetovalca Waltritsch in Busolini. Prvi je dejal, da je moč drevesa na ulicah tudi zavarovati, da jih avtomobilisti ne oškodujejo. Če bomo pričenjali z odstranjevanjem dreves v treh ulicah, je dejal Waltritsch, potem bodo z enakimi izgovori prišle na dan druge. Zaradi tega ni prav odstranjevati drevesa, še pose-

bej če upoštevamo tradicijo našega mesta.

Waltritsch je tudi dejal, da bi bilo lahko parkiranje na Korzu dovoljeno raznim vozilom, a le za čas izstopa ter vstopa oseb, nakladanja ali razkladanja kovčkov ali drugih zabojev ter blaga. Ni moč namreč, da neko vozilo pred določeno stavbo ostane parkirano več ur, pred sosedno stavbo pa kaj takega ni mogoče. V zvezi s problemi parkiranja ter prometa pa je Waltritsch dejal tudi, da bi bilo prav potegniti iz zaprašenega predala načrt za preureditev prometa v Gorici, ki ga je pred več kot desetimi leti, po naročilu občine, izdelal ACI. Predvideno so bile enosmerne ceste. Enosmerni promet se je v drugih mestih uveljavil. Zakaj nočejo na občini olajšati promet tudi v Gorici?

Razprava o slovenščini v javnosti

V naš jezik je vse prevedljivo

Z velikim zanimanjem in zadovoljstvom prebiram na kulturni strani Primorskega dnevnika "razpravo o slovenščini in naši družbi in sredstvih javnega obveščanja". Končno je prišlo do tega nadvse nujnega razpravljanja in upam, da se bo ta prepotrebna nadaljevala srečno končala, oziroma da ne bo zamrla, preden ne bo obrodila obilnih sadov. Zelo všeč mi je bil tudi prispevek Alda Rupla "O vlaganju v slovenski jezik", ker se je nazorno dotaknil - za večino, ne samo zame - žgoče in boleče teme o neslovenjenju filmskih, radijskih in TV programov. On sicer pravi tudi tole, kar je zame popolnoma nesprejemljivo:

»Ob prepričanju, da ima tisk tudi vzgojno nalogo, ker ustvarja javno mnenje in bi torej moral vplivati na jezikovno izražanje, priznam, da je zelo težko in zapleteno prevesti pojem Orecchicchio. Ne sprejemam pa razlage, po kateri Il commissario Köster ne more postati Komisar Köster ali Sceriffo a New York ne more postati Šerif v istem mestu.«

Ne razumem, zakaj se zdi Aldu Ruplu, "zelo težko in zapleteno prevesti pojem Orecchicchio". Orecchio je uho in oocchio je oko. Prevod: Uho-oko. Obrazložitev prevajalskega postopka: z dvema o na sredi, da olajšamo naglaševanje in branje. Z vezajem (—) vmes, da bo bralec prebral v enem dušku kot eno besedo. Lažje kot tako?! Tudi Lojze Kante je v Književnih listih četrtekovega Dela z dne 7/8/86

bridko potožil, da je ime italijanske nagrade Bancarella ... "težko prevedljivo". Razloži jo v oklepaju z opisom: "gre za provizoričen trgovski pult, na katerem običajno prodajajo starine in tudi knjige", namesto da bi rekel na kratko in kot je že splošno v rabi: stojnica. Kaj pa je drugega bancarella ali bancherella kot stojnica?

Če nečemo narediti iz slovenščine narečja, si moramo utepsti v glavo, da je čisto vse prevedljivo v naš jezik, kot je čisto vse prevedljivo v angleščino, francoščino, ruščino, nemščino, italijanščino itd. itn. Le iz snobizma si kdaj pa kdaj smemo privoščiti luksuz, da kaj malega ne prevedemo. Da z neprevedenim pasusom, stavkom ali besedo pokazemo veseljnemu slovenstvu, kako smo planetarni pa poliglotski virtuoz, kako strašno in grozovito svetovljanski, da kar pokamo in prekipevamo od izobraženosti, skratka nekaj več, nekaj ekstra, nedosegljivi vseznalci. Nikoli pa si ne smemo striči ali krajšati jezike in pristati na neprevedene odlomke iz ... prevajalske nemoči, češ: je neprevedljivo ali težko prevedljivo, nimamo primernih izrazov in podobno. Saj bi s tem ravnanjem le prilivali olje na teorijo tistih Tržčanov, ki na vsa usta trdijo, da slovenščina ni jezik, pač pa bolj ali manj pomanjkljivo in okorno narečje.

JOLKA MILIČ

Gallus Consort na Repentabru

V nedeljo, 5. oktobra bo v repentabrski cerkvi ob 18. uri zadnji koncert iz ciklusa Repentabor. Gallus Consort se bo tokrat predstavil s dvema kljunastima flavtama, čembalom in (baročnim) violončelom. Če pomislimo, da je v baroku bila kljunasta flauta še bolj razširjena od prečne flaute (v Bachovih in Handlovih delih moramo pod imenom "flavta" razumeti kljunasto flauto, saj je bila prečna flauta vedno označena kot "prečna flauta", "traverso", itd.) in da je bila še zlasti priljubljena pri ljubiteljih, lahko razumemo, da je bil tak instrumentalni sestav kar najbolj razširjen. (K temu je pripomogla tudi priljubljenost trisonate - skladbe za dva solistična instrumenta s spremljavo basa, ki sta ga navadno izvajala akordično in melodično glasbilo skupaj). Priljubljenost tovrstne zasedbe se izraža tudi v današnjem glasbenem življenju: poleg slovitega "Quadro Hotteterre" moramo omeniti še "Ramovs Consort", ki ga vodi slovenski flavtist Klemen Ramovš. Vendar je takih sestavov po svetu še nešteto, saj je tudi danes postala kljunasta flauta pri ljubiteljih najbolj priljubljen instrument. V različnih dobah je bil odnos do glasbe različen; tako so si lahko razna obdobja zelo blizu zaradi podobnega odnosa, čeprav so časovno bolj odmaknjena. Če so takrat ljubitelji igrali, ker je bil to večkrat edini način, da so glasbo sploh lahko slišali, igrajo današnji ljubitelji vsaj s podzavestnim občutkom, da so aktivni in da ne sprejemajo glasbe le pasivno in mogoče tudi s podzavestnim uporom proti potrošniški miselnosti. Če gledamo na te probleme z našega zornega kota, moramo ugotoviti, da Slovenci v preteklosti večkrat nismo imeli možnosti, ki so bile dane drugim. Danes so seveda ti časi za nami, ostajajo pa še naše "zamejske razmere". Večkrat se sami podcenjujemo: našemu občinstvu se bojimo predstaviti kvaliteta dela v bojazni, da ga to ne bo "zabavalo". Večkrat pa naš glasbeni razvoj zavirajo objektivni razlogi. Imamo dovolj glasbeno nadarjene mladine, vendar nimamo temu primerne glasbeno-koncertne življenja. Končni cilj naših godalcev je lahko le orkester gledališča Verdi, kar je sicer lahko nam v

Irena Pahor, Miloš Pahor - kljunasta flauta, Dina Slama - čembalo, Ennio Francescato - baročni violončelo

ponos, njim pa v (moralno in materialno) zadoščenje, otežkoča pa nam ustanovitve našega slovenskega ansambla. Mogoče bi bil tudi to zadosten razlog,

da bi večjo pozornost posvetili takemu ljubiteljskemu udejstvovanju, ki lahko privede do visokih umetniških dosežkov.

Pomemben prispevek v jugoslovanskem zgodovinopisju

J. Pleterski: Narodi, Jugoslavija, revolucija

Zgodovino narodov Jugoslavije v 19. in prvi polovici 20. stoletja, zgodovino jugoslovanskega gibanja, jugoslovanske države in jugoslovanske revolucije, vse to moramo preučevati in obravnavati kot kompleksen družbeni in politični proces. Avtorjev namen ni bil pisati zgodovino tega procesa, ker je to naloga cele fronte zgodovinskih ved v Jugoslaviji. Omejil se je na opis samo ene plati te problematike, hotel je pokazati, da ta plat zares obstaja kot samostojna, kauzalna in logična, da obstaja kot bistven element naše zgodovine. To delo naj bi spodbudilo tisti način obravnavanja te zgodovine in njenih problemov, ki je svoji kom-

pleksnosti še vedno premalo uhojen, ki pa bi ga jugoslovansko zgodovinopisje, po avtorjevem prepričanju, potrebovalo, da bi lahko storilo neizogibno potrebni korak naprej. Gre za povezanost narodnih in socialno-revolucionarnih procesov.

Janko Pleterski je za knjigo Narodi, Jugoslavija, revolucija dobil Ninovo nagrado Dimitrije Tucović z obrazložitvijo, da je bilo to najboljšje publicistično delo (v srbohrvaškem jeziku), objavljeno v letu 1985. V obrazložitvi žirije za podelitev te nagrade je navedeno sledeče: »Knjiga Janka Pleterskega je izjemno delo jugoslovanske-

ga zgodovinopisja tako zaradi znanstvenega pomena kot zaradi snovi in zaradi poljudnosti, pa tudi zaradi globoke želje, da bi poglobilo znanje nas samih v okviru naših narodov in v Jugoslaviji. Napisana je bila na podlagi obsežnega zgodovinskega gradiva in vse za to pomembne literature, zajema pa časovno obdobje od prve polovice 19. stoletja do socialistične revolucije. To je čas, ko so se različno hitro in v različnih zgodovinskih okoliščinah oblikovale narodne posebnosti jugoslovanskih narodov. Reševanje narodnega vprašanja je bilo pogoj za nadaljnji zgodovinski razvoj vseh narodov.

Avtor nam pokaže, da jugoslovanska usmeritev in jugoslovansko sožitje

nista posledica zgodovinskih danosti, temveč globokih zgodovinskih narodno-osvobodilnih procesov, kajti noben narod na tem prostoru si ni mogel do konca rešiti svojega narodnega vprašanja, ne da bi bila hkrati rešena tudi vsa druga. Zato je enakopravnost vseh narodov, ki jo je utrdila socialistična revolucija, zgodovinska rešitev njihovih davnih teženj na tem prostoru.

Jugoslavija je dežela, ki so jo narodi sami in s svojo ustvarjalnostjo pripravljali celo stoletje. Ustvarili so jo zaradi svoje svobode. Pot revolucije v Jugoslaviji, ki je hotela, da bi ta dežela postala tudi domovina delavskega razreda, njegove svobode, je bila skladna z zgodovino. Bila je večnarodna in zato tudi uspešna.

Temeljne teze v knjigi je avtor izpeljal iz lastnih raziskovanj, v celoti pa se knjiga opira na objavljene viire in literaturo. Glede na množico problemov, ki jih obdeluje in na časovno obdobje, ki zajema več kot stoletje, je to povsem razumljivo, kajti taka celota ne more biti le rezultat raziskovalnega dela posameznika. Problem medsebojne povezanosti: narodi - jugoslovanska država - revolucija obstaja tudi danes in je zelo aktualen. Obstaja za celoto in za vsak člen tega zgodovinskega trinoma posebej. Janko Pleterski je prišel do spoznanja, da je ena zgodovinskih posebnosti narodnega fenomena prav potreba neprestanega dokazovanja tistega, kar je zanj najbolj očitno, namreč, da obstaja! Tudi za ta fenomen velja resnica, da v zgodovini ni nič trajnega in nespremenljivega, kaj šele večnega. Toda videti je, da je dvom o njem trajna lastnost narodnega obstanka. Dvom gotovo ni tisto, kar ga opravičuje, vendar je vsaj posreden dokaz, da je notranji razlog tega obstoja **ustvarjalnost**, kajti samo ustvarjalnost rojeva dvome. Dvom pa po drugi strani ne odpravlja objektivnosti pojave, čeprav vpliva na raziskovalca tega pojave. Janku Pleterskemu so dvomi nekaterih naših zgodovinarjev, v najnovejšem času oblikovani skoraj v sistem, dali priložnost za to, da jasneje izrazi svoje poglede na našo starnost. Kar pa zadeva vprašanje narodov nasploh, in narodov v Jugoslaviji posebej, pa dodaja svoje prepričanje, da bodo dokončne odgovore našli (razrešili) šele pozni potomci.

SLAVKO GABERC

Zbornik seminarja KPI v Cascini
Trst in njegova zgodovina

Giorgio Cesare, časnikar na tržaškem radiu in predstavnik socialdemokratske stranke, je v svojem prispevku prikazal revijo Trieste, ki jo je skupaj z Botterijem vodil med leti 1953-1973. Skupina, ki je oblikovala list se je skušala v tem času izviti iz primeža nacionalliberalne kulture z vsemi njenimi provincialnimi tabuji in nezmoglostmi ter se soočiti z resničnimi problemi mesta. List Trieste je - po besedah Cesareja - skušal voditi politiko čim večje intelektualne in politične odprtosti in se zazreti, s sodelavci kot sta bila profesorja Schiffrer in Miglia, brez predsodkov v realnost, ki sta jo narekovala čas in prostor. Nedvomno je v teh ugotovitvah mnogo resnice, čeprav z druge strani tudi ni mogoče mimo dejstva, da revija v tržaškem kulturnem prostoru ni zapustila tiste sledi, ki bi jo lahko, če bi se ideje, ki so navdihovale njene voditelje, bolj udarno, izvajala in če ne bi ostale omejene na vplivno a številčno skromno elito. Čeprav so ljudje, ki so izdajali Trieste, imeli v šestdesetih letih na Tržaškem v rokah vajeti političnega življenja, so pasivno dovoljevali, da je široko javno mnenje oblikoval in obvladoval časopis kot je italijanski lokalni dnevnik. Ali v tej nezmoglosti zastaviti svojo politiko z večjim pogumom, jo uveljaviti v medijih in v šoli, ni dokaz neke bistvene intelektualne in politične nemoči, posledice katere še danes prenašamo?

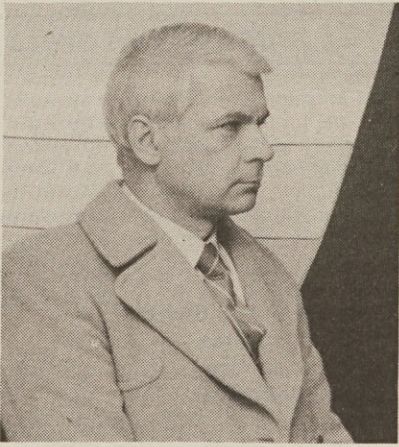
Guido Botteri v svojem referatu o levi sredini v Trstu kot alternativni strategiji liberalnacionalne politike daje po svoje odgovor na zgornje vprašanje in sicer s tem, da noče ali ne more priznati pglavntne hibe političnega nastopa tržaskih katoličanov po letu 1945.

Dejstva namreč, da se je okoli demokristjanov in okoli cerkve strnila glavnina tistih liberalnacionalnih sil, ki so za ohranitev svoje hegemonije nikoli niso bile preveč izbirčne pri iskanju zaveznikov, pa čeprav je šlo za fašiste in naciste. Tržaška cerkev in Krščanska demokracija sta brez pomislekov vzeli pod svoje okrilje te "brate z drugega brega", ne da bi se pustili motiti zaradi njihove povezanosti z masonerijo in zaradi njihove nečiste preteklosti. S tem sta si zagotovili sicer v mestu za dolga desetletja oblast, izgubili pa sta na moralnem zagonu. Politični delavci, kot Botteri sam, ki so se tega zavedali, so skušali sicer, ko so prišli na oblast, zaorati v drugo smer, vendar niso imeli ne političnega zaledja in verjetno niti zadostne politične zrelosti, da bi svoj koncept izpeljali do konca.

JOŽE PIRJEVEC

(Se nadaljuje)

Deziderij Švara v TK Galeriji
Podobe Martinike

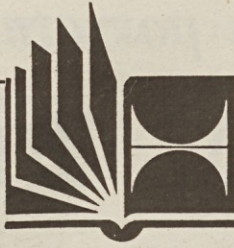
Zadnje straže poletja so se zatele v TK Galerijo, ki kar žari v barvah večne pomladi otoka Martinike, tak, kakršnega je ujel Deziderij Švara v svoja najnovejša dela v akrilu.

Po dveletni odsotnosti se Švara predstavlja sicer barvno obogaten, a zvest svojemu načinu sintetiziranja krajev in predmetov, sedaj celo ljudi, tokrat žensk iz Martinike, ki so znane po njihovi lepoti. Švara prinaša diš svežega vetra v zamejsko likovnost, kot ga je nekoč Jakac v Ljubljano s potovanj po Afriki in Ameriki.

Ljudje, ki so sicer očarani od tuje lepote barv, lahko posumijo v njihovo verodostojnost. Da bi jih ne tudi mi posnemali, je slikar Švara obesil ob vhodu v knjižno sliko peščenega proda obale otoka. Osnovna podlaga eni je svetli koralni pesek, druga pa je vsa črna od v tisočletjih zmlete okamenelave vulkana, ki je otok zadnjič opustošil leta 1902. Razumljivo torej, da slikar sintetizira spečo nevarnost v več slikah in jo povezuje z verovanjem in vražami zamorskega poganstva, pomešanega s krščansko nadgradnjo. To je mistično upodobil v ekrilih »Aravak«, visokimi totemi, iz katerih se blešče kričeče obarvani tajinstveni znaki, ki namigujejo na nočne obrede »vudu« plesov. Naravno je tudi, da ga je prevzela lepota Kreolk, da se je prvič lotil tematizacije človeka— ženske v njeni privlačnosti.

Švara se je že od vsega začetka osvojil realističnega upodabljanja lepote stvarstva. Zato samo slutimo lepoto obraza krasnih deklet pod gosto zaveso drobnih črnih kitt, ki se končujejo kot svetla pena slapa s širokim robom živopisnih steklenih biserov. Slikar jih ponuja na način, da ohranja v tem nepričakovanem svetu odkritij vsekakor očarljiv mik umetnine.

MILKO BAMBIČ

Založništvo tržaškega tiska

ZA VSE ŠOLSKÉ TORBICE!
ZA VSE UČITELJE!

Nepogrešljiva
kot svinčnik ali pero!

650 sličic,
zlahka iztrgljivih,
z besedilom na hrbtni strani!

Na 80 listih v 4 mapah:

O KRAJIH

Beneška Slovenija
Gorica
Goriški trgi
Stari goriški vodnjaki
Kraji ob Soči
Reka Soča
Reka Vipava
Reka Timava
Palače v Trstu
Reke in potoki na Tržaškem
Zalivi na Tržaškem
Pristani na Tržaškem
Vzpetine in hribovja na Tržaškem
Dolina Glinščice 1, 2
Devinsko-nabrežinska občina
Zgoniška občina
Repentabska občina
Dolinska občina
Milijska občina

O KULTURI IN OBIČAJIH

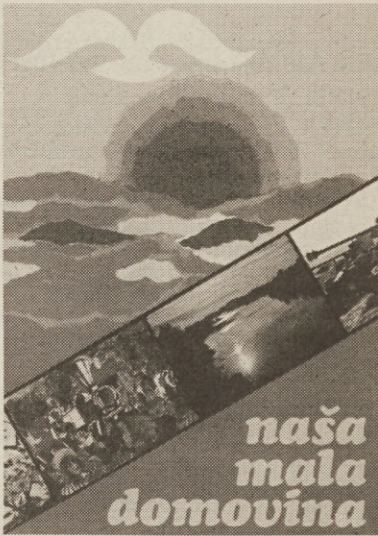
France Prešeren
Simon Gregorčič
Srečko Kosovel
Ivan Cankar
Ivan Trinko - Zamejski
Poimenovane šole 1,2,3
Kulturni domovi 1,2,3
Športni objekti na Tržaškem
Narodne noše
Kraška hiša
Štedenski etnografski muzej
Majenca v Dolini
Kraški pust
Naši časopisi in revije
Kako nastane časopis

O ZGODOVINSKIH DOGODKIH
IN PRIČAH PRETEKLOSTI

Prazgodovinske najdbe na Goriškem
Gorica v preteklosti
Gorica med prvo svetovno vojno
Trst v rimski dobi
Trst v srednjem veku
Kontovelski stolp Mokolan
Napoleon v Trstu
Miramarski grad
Pomorski muzej v Trstu
Henriquezov muzej na Krasu
Potres v Benečiji
Narodni dom v Trstu
Bazoviške žrtve
Pinko Tomažič
Rižarna
Prvi maj - osvoboditev Trsta
Spomeniki padlim 1,2,3,4,5

DELO, PROMET, TRGOVINA
O NARAVI IN NJENIH POJAVIH

Obrt v nekdanji Gorici 1,2
Prometne zveze na Goriškem
Obrt v Trstu v 14. stoletju
Industrija na Tržaškem
Trst - javna prevozna sredstva
Bohinjska železnica
Južna železnica
Tržaški ribji trg
Tržaški velesejem
Kmečki tabor
Kako je nastal Kras
Doberdobski Kras
Cvetje doberdobskega Krasa
Pomladno cvetje kraških dolin
Gobe na Krasu
Vinska trta
Sadno drevje pri nas 1,2,3

V sinočnih zaostalih povratnih tekmah 1. kola pokala UEFA Inter naprej, Fiorentina izločena

AEK Atene - Inter 0:1 (0:1)

STRELEC: Passarella v 8. min.
INTER: Zenga, Bergomi, Calcaterra, Baresi, Ferri, Passarella, Fanna, Tardelli, Altobelli, Matteoli, Mandorlini

ATENE — Inter je prišel do gola že v uvodnih minutah in to je razumljivo še bolj pogojevalo nadaljnji potek tekme, saj bi morali Grki itak nadoknaditi dva zadetka iz prvega srečanja. Njihova naloga je tako postala skorajda obupna. Volje jim sicer ni manjkalo, vsekoli so tudi napadali, a Zenga je bil vsakokrat na mestu in se je res izkazal s številnimi uspešnimi posegi.

Ravno obramba z Zengo na čelu nosi največ zaslug za uvrstitev ekipe v drugo kolo. Sredina igrišča, na katero je Trapattoni posebno računal, je namreč precej pešala. Prav na sredi je namreč Trapattoni razvrstil največ sil: Baresija, Fanno, Tardellija, Matteolija, Mandorlinija, ki pa niso znali zaustaviti silovitega pritiska domačih.

Vsekakor je Inter sinoči imel dokaj olajšano nalogo in je lahko izkoristil vrzeli na nasprotni polovici igrišča. Imel je tudi nekaj zrelih priložnosti (še najlepša se je ponudila Altobelliju ob koncu prvega polčasa). Prav ob koncu

prvega polčasa so Grki tudi izenačili, vendar je pikolovski švedski sodnik Eriksson gol razveljavil, ker se je čas izteklo ravno v trenutku, ko je bila žoga še v letu.

Boavista - Fiorentina 4:1 po 11-metrovkah (1:0, 1:0, 1:0, 1:0)

STRELEC: Nelson v 9. min.
FIORENTINA: Landucci, Gentile, Contratto (od 115. min. Pellegrini),

Danes žrebanje parov 2. kola

ZÜRICH — V Zürichu bo danes žrebanje parov drugega kola v treh evropskih nogometnih pokalih: osmine finala pokala prvakov in pokala pokalnih prvakov ter šestnajstine finala pokala UEFA (prve tekme v vseh treh pokalih bodo v sredo, 22. t. m.).

Seveda vlada za žreb veliko zanimanje. V pokalu prvakov sta tako Italija kot Jugoslavija ohranili svojega zastopnika (Juventus oz. Crveno zvezdo), medtem ko je v pokalu pokalnih prvakov Roma izpadla, Velež pa se je prebil naprej.

V pokalu UEFA je Jugoslavija od skupno treh ekip izgubila Rijeko in Partizana, uspešno pa je bil Hajduk. Tudi Italijanom ni šlo vse po želji: od skupno štirih ekip sta se uvrstila le Inter in Torino, izpadla pa sta Fiorentina in Napoli.

Carobbi, Pin, Galbiati, Berti, Oriali, Diaz, Onorati, Monelli

Oporto — Italijanske ekipe tokrat res niso imele sreče pri streljanju najstrožjih kazni. Potem ko sta v sredo po 11-metrovkah izpadla Napoli in Roma, je sinoči ista usoda doletela še Fiorentino. Resnici na ljubo pa si Gentile in tovariši napredovanja tudi niso zaslužili, vsaj ne glede na to, kar so tokrat pokazali. Portugalci so namreč vsekoli napadali, od prve pa vse do 120. minute. Povedli so sicer kmalu po sodnikovem živžgu, ko je Nelson prišel

do žoge, ki je vratar Landucci ni zadržal po strelu Coelha, zatem so zadeli sedmico, Gentile je v eni priložnosti rešil na sami gol črti. Fiorentina je v glavnem skušala priti do gola le iz protinapadav (precej prodoren je bil zlasti Diaz), vendar ni pokazala nič posebnega.

Tudi v drugem polčasu so domači bili še naprej v ospredju, a moči so jim začele vidno pojemati, akcije so bile vse počasnejše in predvidljivejše, prodornost in natančnost sta bili vse manjši. Postajalo je jasno, da bo treba počakati na enajstmetrovke. Prvi je bil na vrsti Monelli, ki je zatresel mrežo, izenačil je Agatao, zatem pa je Diaz zgrešil, za njim še Maldera in Onorati in upanja je bilo konec, saj Portugalci svojih strelav niso zapravili.

POKAL POKALNIH PRVAKOV

V sinočni zadnji povratni tekmi pokala pokalnih prvakov so poljske Katowice doma z 1:0 premagale finski Fram Reykjavik in se tako uvrstile v naslednje kolo, saj so že v prvi tekmi zmagale z 2:0.

ŠAH: dvoboj za svetovni naslov

Kasparov - Karpov remi v 21. partiji

LENINGRAD — Kot je bilo pričakovati, se je 21. partija šahovskega dvoboja za svetovni naslov med prvakom Kasparovom in izzivalcem Karpovom končala z remijem. To partijo sta šahista prekinila v sredo v 41. potezi, včeraj sta odigrala še po štiri poteze, nakar sta se sporazumela za remi.

Trenutni izid je 10,5:10,5, 22. partijo pa bosta šahista igrala danes.

Drevi v Gregorčičevi dvorani

Šahovski turnir

Drevi bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.) ob 19.00 prvi redni mesečni šahovski petkov hitropotezni turnir, ki ga že peto sezono zaporedoma prireja šahovska komisija ZSSD. Na udeležbo so vabljeni vsi zamejski šahisti s Tržaškega in Goriškega.

KOLESARSTVO: danes v Milanu

Francesco Moser za nov podvig

MILAN — Francesco Moser bo skušal danes na milanskem Vigorelliju izboljšati svoj svetovni rekord na morški višini, ki ga je dosegel prejšnji teden z 48,543 km. Moser bo svoj podvig pričel ob 17.00 (tudi po TV-2).

Prve tekme košarkarskega pokala prvakov Milančani le izenačili

Murray - Tracer 83:83 (45:54)

TRACER MILAN: Bargna, Boselli 12, Pittis, D'Antoni 9, Premier 18, Meneghin 3, Gallinari, Barlow 17, McAdoo 24, Governi.

EDINBOURGH - Košarkarji milanskega Tracerja, ki sodijo v ožji krog favoritov za osvojitev evropskega naslova, so nastope v pokalu prvakov začeli z neodločenim izidom (v pokalu je to mogoče, ker se igra tudi povratno srečanje) proti skromnemu škotskemu moštvu Murraya. Italijanski prvaki so bili nesporni favoriti za visoko zmago, proti škotskim košarkarjem pa so naleteli na velike težave. Še zlasti niso uspeli zaustaviti razigranega Byrda (173 cm visok), ki je dosegel kar 27 točk. V milanskih vrstah so vsi igrali pod svojimi sposobnostmi. Tudi slavni Američan Bob McAdoo se ni izkazal, pa čeprav je bil najboljši strellec svojega moštva.

BBC - Zadar 68:116 (38:56)

LUKSEMBURG — Zadar je v prvem srečanju tega pokala po predvidevanju premagal skromno luksemburško moštvo BBC. V vrstah Zadra sta bila najboljša strelca Obad (22 točk) in Vranković (17), pri domačinih pa se je izkazal Roth (22).

OSTALI IZID: Manchester Un. (Angl.) - Real Madrid (Šp.) 78:86.

KORAČEV POKAL

Portsmouth (Angl.) - Šibenka (Jug.) 96:76; Patras (Gr.) - Hapoel Tel Aviv (Izr.) 71:88; CSKA Sofija (Bol.) - Paok Solun (Gr.) 85:83; Videotonszek (Madž.) - Tarsus (Gr.) 93:75; Avignon (Fr.) - Juvenis (Malta) 83:35; Espanol (Šp.) - Contern (Luks.) 107:67.

POKAL L. RONCHETTI

Željezničar Sarajevo (Jug.) - AOPF Atene (Gr.) 99:47.

Uradno predstavili Kras Globtrade

Od leve Damjana Sedmak, Sonja Doljak, Matjaž Šerčer, Zvonko Simoneta, Sonja Milič in Jasna Bernardić

ŠK Kras bo tudi v letošnji sezoni vložil vse svoje moči, da bi ženska namiznoteniška ekipa, ki nastopa v A ligi, še naprej ostala pri samem vrhu italijanskega namiznega tenisa. To je izšlo iz besed predsednika društva Zvonka Simoneta na sinočni predstavitvi ekipe, ki bo že jutri v zgornjem športno-kulturnem centru pričela s prvenstvenimi boji. Moštvo bodo še naprej sestavljale Sonja Milič, Damjana Sedmak in Zagrebčanka Jasna Bernardić, po enem letu odsotnosti pa bo za loper ponovno poprijela tudi Sonja Doljak. Simoneta je nadalje podrobno orisal novosti pri letošnjem tekmovalnem sistemu kot tudi delovanje društva, pri čemer je navedel vse načrte in tudi težave, s katerimi se ubadajo.

Na sinočni predstavitvi sta priznanje za prizadevanja ŠK Kras v tej panogi izrekla tudi Jurij Kuferšin v imenu teritorialnega odbora Združenja slovenskih športnih društev v Italiji kot tudi predsednik deželne odbora namiznoteniške zveze Mario Puppini.

kratke vesti - kratke vesti

● Azijske igre: Južni Korejci ušli Japoncem

SEUL — Južna Koreja je še utrdila svoje drugo mesto (glede osvojenih kolajin) na azijskih igrah. Domačini so včeraj osvojili kar šest zlatih kolajin, Japonci pa so celo ostali praznih rok. Južna Koreja ima sedaj kar 11 zlatih kolajin več od Japoncev in strokovnjaki menijo, da bo drugo mesto tudi obrdžala vse do nedelje, ko se bodo igre končale.

Naj omenimo, da je prišlo včeraj do protestov približno 500 univerzitetnih študentov proti tem igram, ki pa so se regularno odvijale.

Kolajne: Kitajska 80 zlatih, 69 srebrnih, 39 bronastih; Južna Koreja 63 - 48 - 63; Japonska 52 - 61 - 60; Tajska 3 - 5 - 9.

● Smrt italijanskega alpinista na Anapurni I

Med italijansko odpravo na himalajski osemstisočak Anapurna I je pred kratkim umrl 27-letni alpinist Massimo Caslini. Med sestopom iz tabora 2 v tabor 1 ga je pobral plaz. Vodja odprave Maurizio Maggi je odločil, da se odprava dokončno prekine.

● Hokej na ledu: prvo kolo in prva presenečenja

CORTINA D'AMPEZZO — Začelo se je italijansko prvenstvo v hokeju na ledu in že je prišlo do prvih presenečenj. Za največje presenečenje kola je poskrbel novinec v

ligi, moštvo Renona, ki je v gosteh premagalo favorizirani Alleghe.

IZIDI 1. KOLA: Cortina - Bolzano 5:8; Varese - Brunico 4:4; Merano - Auronzo 7:2; Asiago - Fassa 8:3; Alleghe - Renon 3:5.

● Jutri začetek ženskega košarkarskega prvenstva

MILAN — Jutri se bo začelo italijansko žensko košarkarsko prvenstvo v A-1 in A-2 ligi. Prav včeraj so odločili, da bo v prvenstvu A-1 lige nastopila tudi Omsa iz Faenze, ki bo zamenjala moštvo Ottaviana. Slednje ni dobilo sponzorizacije in je tako izpadlo iz konkurence. V skupini 16 ekip A-1 lige bo nastopila tudi tržaška ekipa CRUP (Cassa di Risparmio Udine e Pordenone). V tej ligi so seveda nesporne favoritinje za prvo mesto košarkarice Primigija iz Vicenze.

● Boksarja Pinanga ustavila policija

TURIN — Svetovni prvak v petlinji kategoriji (verzija WBA) Bernardo Pinango, ki se bo jutri spoprijel za svetovni naslov z Italijanom Cirom De Levo, je včeraj zamudil jutranji trening. Zgodilo se je namreč, da ga je ustavila policija, ki te dni še posebno opazuje »sumljive obraze« v boju proti terorizmu. Venezuelanec Pinango in njegovo vodstvo je moral kar nekaj časa prepričevati policajce, da je v Turinu za boksarski dvoboj. Trening je tako šel po zlu.

ODBOJKA: turnir za memorial P. Spacapan

Drevi prva srečanja

V organizaciji ŠO KD Danica

Danes sklepni boji teniškega turnirja

Danes se bo na Vrhu, v kulturno-sportnem središču, končal teniški turnir, ki ga je pripravil športni odsek KD Danica in katerega se je udeležilo veliko število igralcev. Ob 19. uri bo mali finale, ob 20. uri pa bo šlo za 1. mesto.

V ponedeljek so odigrali četrtfinalna srečanja, včeraj zvečer pa polfinalna. Izidi četrtine finala so naslednji:

I. Devetak - D. Paulin 9:6; B. Cotič - D. Mučič 12:6; P. Tommasi - L. Černic 12:11; A. Nanut - L. Devetak 9:7.

ODBOJKA: under 18 - moški

Naši so pričeli z zasluženim zmago

Fincantieri - Naš Prapor Val 1:3 (3:15, 9:15, 15:13, 5:15)

NAŠ PRAPOR VAL: Vogrič, Gulin, Buzzinelli, Zavaddal, Prinčič, Marko Tomsic, Superga, Boškin, Lutman, Štekar.

V prvi tekmi letošnjega prvenstva je združena ekipa Naš Prapor Val z lahkoto premagala v gosteh šesterko iz Tržica.

Naši so se dobro odrezali, čeprav ekipa še ni najbolje uigrana. Potem ko je slovenska ekipa v prvih dveh setih zlahka zmagala, je v tretjem nizu preveč grešila, tako da so domači osvojili set. V zadnjem setu so se igralci ponovno zbrali in zmagali. (mv)

Memorial P. Del Din

Športna sekcija delovskega združenja italijanskih izletnikov bo v nedeljo s startom in ciljem v Boljuncu priredila »prosto hojo« na 9 km v spomin na generala alpincev Prospera Del Dina.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Vsi na protestno manifestacijo proti gradnji sinhrotrona pri Bazovici

»Gradnja sinhrotronskega svetlobnega generatorja na lokaciji T 8 pri Bazovici bi zahtevala previsoko ceno tako z družbenega kot z gospodarskega in z ekološkega vidika. Bila bi v nasprotju s težnjami postindustrijske družbe, ki mora težiti k največji racionalizaciji uporabe prostora še zlasti na območjih, kot je tržaško, kjer je razpoložljivost zemljišč omejena. Predvsem pa na osnovi dosedanjih študij ni jasno, kakšno je razmerje med izdatkom (v najširšem smislu besede), ki bi ga gradnja takega generatorja zahtevala, ter dohodkom (tudi tu v najširšem pomenskem smislu besede), ki bi ga stroj ustvaril.«

To so sintetično razlogi, zaradi katerih tržaška sekcija Svetovnega sklada za naravo WWF nasprotuje lokaciji sinhrotrona pri Bazovici. In prav zaradi tega prireja vrsta slovenskih in italijanskih družbeno-političnih, gospodarskih, naravovarstvenih, vaških ter ne nazadnje športnih organizacij,

med katerimi je tudi SPDT, v nedeljo, 12. t. m., protestno manifestacijo v obliki sprehoda od Bazovice do Padrič in nazaj. Pohod se bo začel ob 9.00 ter se zaključil s končno manifestacijo pri Bazovici ob 11.30. SPDT vabi vse svoje člane, da se sprehoda, katerega je soorganizator, zagotovo udeležijo!

V četrtek v mali dvorani Kulturnega doma »Moj Karakorum« Dušana Jelinčiča

V četrtek, 9. t. m., se bo v mali dvorani Kulturnega doma začela predavateljska sezona SPDT. Predaval bo alpinist Dušan Jelinčič o nedavni uspešni odpravi na Karakorum, med katero je osvojil osemstisočak Broad Peak. Predavanje bo ob 20.00, opremljeno pa bo z barvnimi diapozitivi.

SPDT prireja v nedeljo, 19. t. m., tradicionalni dan tržaških planincev, obenem pa tudi izlet za osnovnošolsko mladino v okviru delovanja Špor-

tne šole - Trst. Otroci se bodo s svojimi starši in vodniki SPDT povzpeli na Kokoš, končno slavje z raznimi spretnostnimi igrami pa bo na travniku v bližini Bazovice. Teden kasneje, v nedeljo, 26. t. m., pa bo na sporedu skupno s planinci pobratenega PD Integral iz Ljubljane avtobusni izlet v neznan. Vse podrobnosti bomo še javili.

Delovanje SPD Gorica

Nedeljski izlet SPDG na Vojsko in v Idrijo je vsestransko dobro uspel. Ob lepem vremenu in ob splošnem zadovoljstvu se ga je udeležilo 40 planincev. Najprej so obiskali Vojsko ter tiskarno »Slovenija«, v popoldanskih urah pa še muzej v Idriji.

Messner se je preselil pod Lhotse

Le teden dni po osvojitvi 8463 m visokega Makaluja v Himalaji se je sloviti Reinhold Messner, seveda s helikopterjem, že odpravil pod Everestovo sosedo, četrto najvišjo goro na svetu, 8516 m visoki Lhotse. Ta gora je namreč edina, ki mu še manj-

ka v zbirki osvojitve vseh osemstisočakov na svetu. Čeprav nima na razpolago mnogo časa, izvedenci menijo, da bo v svoji nameri uspel. Pomisliti namreč moramo, da se z Lhotsejem že nekaj časa spoprijema neka švicarska odprava, ki je že napela fiksne vrvi, poleg tega pa je Messner že aklimatiziran, ima izredne soplezalce, mnogo višinskih nosačev, goro pozna, saj se je letil že leta 1974 in leta 1981, mimo tega pa ima izredno himalajsko izkušnjo za sabo.

V boju za osvojitev vseh osemstisočakov ga ogroža le Poljak Jerži Kučka, ki je premagal enajst vrhov nad 8000 metri, letos pa je že stopil na 8611 m visoki K2. Ob tej priliki mu je umrl soplezalec Tadeus Piotrowski, sam pa je staknil lahne ozeblin. Vseeno pa letos namerava osvojiti še Makalu in morda Anapurno I. Časa na razpolago ima res malo, saj nastopi zima v drugi polovici oktobra. Vse bo torej odvisno od vremena, kar velja seveda tudi za Messnerja. V tem oziru je zanimivo, da se oba »tekmeča« nahajata v razdalji le nekaj desetnih kilometrov zračne črte.

V nedeljo se na Tržaškem in Goriškem začne 3. amaterska nogometna liga

Šest slovenskih ekip v boju za prvenstvene točke

To nedeljo se začne prvenstvo tretje nogometne amaterske lige, katerega se udeležuje tudi šest slovenskih ekip, ki so porazdeljene v tri skupine. Breg in Gaja sta v tržaški, Mladost in Primorec v tržaško-goriški ter Juventina in Sovodnje v goriški skupini. Slednje so tako sestavljene:

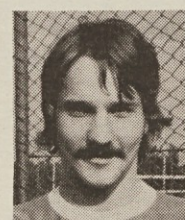
SKUPINA L: BREG, GMT, GAJA, San Vito, Union, CUS, Rabuiese, CGS, Domus Arr., Domio, S. Anna, Don Bosco, Roianese.

SKUPINA M: MLADOST, Chiarbola, Romana, San Nazario, S. Andrea, Aurisina, PRIMOREC, Fincantieri, Sistiana, Arrigo Sport, CGS Carsia, Hermada, Campanelle.

SKUPINA I: JUVENTINA, Pro Farra, Medea, Piedimonte, Sagrado, Brazzanese, San Lorenzo, Azzurra, Isonzo, Poggio, Moraro, Fossaloni, SOVODNJE, Torriana.

V vrsti pogovorov z vidnimi predstavniki vseh šestih slovenskih nogometnih ekip smo zvedeli, kaj te ekipe pričakujejo od bližnjega prvenstva, in še marsikaj drugega.

IVO STRNAD Bregov nogometaš

»Naš prvi cilj je, da sploh izboljšamo uvrstitev iz lanskega prvenstva, ki ni bila najboljša. Vse ostalo, kar bi eventualno preseglo te namene bo seveda dobrodošlo. V ekipi bistvenih novosti ni. Igralski kader je v primerjavi z lanskim letom celo zredčen, sicer pa je ekipa še precej pomlajena. Važna novost je trener sam, saj je Ivan Horjak iz Kopra, ki pa že dalj časa biva na Tržaškem in ki je lani treniral vratarje Brega, prevzel vodstvo prve ekipe. Za prestop v višjo ligo je kandidatov več, mislim pa, da bosta imeli moštvi Domio in CGS vodilno vlogo. Od slovenskih ekip menim, da se bo tudi Gaja vmešala v boj za napredovanje.«

SEZNAM IGRALCEV
VRATARJA: Nevio Hrvatin 1956, Fulvio Radioni '65.

BRANILCI: Igor Tul '64, Silvano Olenik '67, Davide Germani '61, Pavel Pavletič '61, Maurizio Jerman '67, Valter Olenik '67.

VEZNI IGRALCI: Fabio Cerbatti '58, Paolo Jež '56, Sandi Klun '58, NAPADALCI: Miloš Tul '66, Ivo Strnad '66, Gabrijel Albertini '61, Mitja Zonta '60, Dorjan Paoli '67.

SEVERINO KOZINA trener Gaje

»Od letošnjega prvenstva si obetamo čim višjo uvrstitev, sicer pa menim, da je slednje še precej trdo in izenačeno. Ni več šibkih ekip, ki so pred leti predstavljale značilnost prvenstva 3.

AL. Pri Gaji ni velikih novosti. V naše moštvo smo vključili izkušenega Bortolottija, ki je naš star znanec, saj je med drugim igral pri Primorju, Vesni in še marsikje. Ekipo je okrepil še biv-

ši Zarijin mladinec Gojča, odšel pa je Somma, saj je bil na posojilu.

V naši skupini tretje amaterske lige je težko napovedovati favorite. Izvedenci dobro govorijo o Rabuieseju, S. Anni in Domiu.

SEZNAM IGRALCEV
VRATARJA: Massimiliano Zemanek '65, Zdravko Kante '52.

BRANILCI: Valter Kalc '63, Maks Grgič '61, Boris Rismondo '51, Marko Rismondo '60, Karlo Gabrielli '61, Pavel Stranščak '62, Robert Križmančič '65.

VEZNI IGRALCI: Claudio Viviani '53, Eugenio Alfieri '48, Enzo Pečar '64, Radivoj Vrše '53, Marjan Gojča '67.

NAPADALCI: Luigi Aversa '50, Elio Bortolotti '51, Dario Salvi '60, Branko Grgič '50.

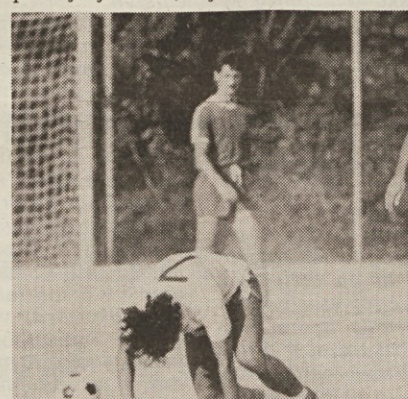
ALBERT ČUK predsednik Primorca

»Tokrat bo naša ekipa spet igrala v mešani tržaško-goriški skupini. Tako bo prvenstvo lepše, bolj trdo, zanimivo, predvsem pa brez favoritov. Menim, da je vsaj štiri ali pet ekip, ki računajo na napredovanje. Mi smo v precejšnji formi, saj smo na Goriškem

spet pridobili Hilarija Kobala, ki je bil dalj časa ustavljen. Na prvenstvo smo se precej dobro pripravili in mnogo pričakujem od fantov. V nedeljo startamo na zmago in upam, da se bomo tudi v prvenstvu dobro obnesli. Po dveh letih bomo namreč spet igrali s skupino s Tržaške. Prvenstvo bo brez dvoma zahtevno, vsekakor računam na visoko uvrstitev. Na razpolago imam dvajset igralcev in tudi forma je zadovoljiva, zato mislim, da ne bom

Prizor s poletne tekme Gaja - Edile Adriatica veljavne za deželni pokal, ko je naša ekipa iztržila zaslužen remi 0:0

zmagali memorial Devetak, sicer pa računamo na dobro prvenstvo.

Pri ekipi je nekaj novosti. Prišli so trije bivši Zarijini mladinci, vrnila pa sta se tudi Igor Milkovič, Mauro Finessi in Fulvio Čuk. Moštvo je torej pomlajeno in bolj kakovostno od lanskega. V naši skupini nastopa tudi doberdobska Mladost, ki je solidna enajsterica in ima sijajno publiko tako da menim, da bo odigrala prav dobro prvenstvo.

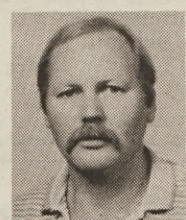
SEZNAM IGRALCEV
VRATARJA: Serra '60, Luciano Leone '58.

BRANILCI: Maurizio Carota '68, Maurizio Iannarelli '65, Antonio Florean '66, Mauro Kralj '58, Marko Kralj '60, Antonio Coppola '62, Fulvio Čuk '68.

VEZNI IGRALCI: Edvin Kralj '60, Valter Milkovič '57, Igor Milkovič '64, Bacchia '57, Kristian Canziani '69, Andrej Kralj '68.

NAPADALCI: Massimo Fachin '67, Husu '66, Borelli '65, Boris Kralj '55.

ALDO FERLETIČ trener Mladosti

Moštvo je pripravljeno in smo utegnili kriti tudi nekatere vrzeli. Naša vrata bo branil Clemente, ki nam ga je za eno sezono posodila ekipa iz Ronk. Poleg tega pa smo spet pridobili Hilarija Kobala, ki je bil dalj časa ustavljen. Na prvenstvo smo se precej dobro pripravili in mnogo pričakujem od fantov. V nedeljo startamo na zmago in upam, da se bomo tudi v prvenstvu dobro obnesli. Po dveh letih bomo namreč spet igrali s skupino s Tržaške. Prvenstvo bo brez dvoma zahtevno, vsekakor računam na visoko uvrstitev. Na razpolago imam dvajset igralcev in tudi forma je zadovoljiva, zato mislim, da ne bom

imel težav. Res smo z novim vratarjem rešili najbolj pereč problem. Mislim pa, da je naša najšibkejša točka napad. S Kobalom pa bi se tudi ta zadeva morala izboljšati.

SEZNAM IGRALCEV
VRATARJA: Andrea Clemente, Angelo Bruni.

BRANILCI: David Lakovič, Dimitrij Lakovič, Luciano Frandolič, Sergio Semolič, Fulvio Devetak, David Devetak.

VEZNI IGRALCI: Silvano Pahor, Dario Frandolič, Edi Gergolet, Edi Kobal, Adriano Lavrenčič, Ivan Marušič, Dario Sciauzero.

NAPADALCI: Hilarij Kobal, Maurizio Cianci, David Argentin.

LADO MARCHI predsednik Juventine

Mislim, da že samo dejstvo, da se je v ekipo vrnilo več mladih domačinov, lahko ocenjujemo kot dosežek, ki ga ne gre podcenjevati. Trener Grion bo torej razpolagal z vrsto novih igralcev, kar bo pomenilo, da bo moral precej vaditi uigranost in sporazumevanje na igrišču.

Zaradi teh razlogov si od letošnjega prvenstva ne pričakujemo velikih dosežkov, saj bi nas končna uvrstitev na sredini lestvice že zadovoljila. Kljub temu se ne bomo »sramovali«, če bo prišlo kaj več. Ekipa je namreč dokaj kakovostna in to smo že pokazali na predprvenstvenih srečanjih (Juventina je zmagala turnir v Zdravščini op. ur.).

SEZNAM IGRALCEV
VRATARJI: Marušič, Braini, Plesničar, Di Dionisio.

BRANILCI: Travagin, Šturm, Costa, Brajnik, Makuc, Medeot.

VEZNI IGRALCI: Cingerli, Lauri, Devetta, Firmino, Brajnik.

Moštvo Sovodenj, ki je zmagalo turnir v Biljah

NAPADALCI: Marvin, Del Negro, T. Bastani, Russo, Nanut.

LUCIJAN FAJT predsednik Sovodenj

Težko je pred pričetkom prvenstva reči, kako se bo obnesla ekipa. Dejstvo, da smo v lanskem prvenstvu zasedli mesta takoj pod vrhom, pa nam daje upati, da bomo v tem prvenstvu lahko dosegli kaj več. To pa je odvisno od več faktorjev. Med prvimi bi omenil srečo, saj so nas lani pestile številne poškodbe, tako da smo vsako nedeljo igrali z različno postavo. Drugo, kar gre omeniti, je kakovost ostalih ekip. Trenutno ne vemo, če so se nekatere ekipe okrepile in koliko, zato je vsako ugibanje izredno zahtevno.

Kar zadeva našo ekipo, lahko povem, da smo obdržali isto ogrodje iz lanskega prvenstva. Tem igralcem pa so se pridružili nekateri novi.

Ko sem omenil vprašanje sreče, sem mislil tudi na naš začetek prvenstva. Že na prvem srečanju bomo igrali brez treh standardnih igralcev, kar seveda vpliva na vzdušje v ekipi.

SEZNAM IGRALCEV
VRATARJA: Sandi Gergolet in Robert Uršič.

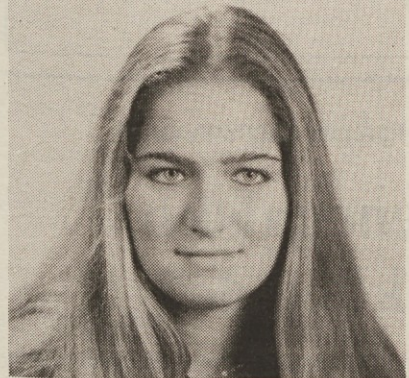
BRANILCI: Pavel Hmeljak, Rudi Petejan, Livio Vizintin, Damjan Vizintin, Antonello Biciato, Moreno Marson, Stefano Košič, Zdenko Černič, Marjan Tomažič.

VEZNI IGRALCI: Egon Petejan, Marko Černigoj, Marko Fajt, Fabijan Čevdek, Marko Gulin, Silvan Florenin, Milan Gomišek.

NAPADALCI: Marko Butkovič, Aleš Fajt, Edi Sambo, Claudio Grillo.

danes igra za vas - danes igra za vas

Adrijana Petean

Adrijana Petean je svojo odbojkarso pot začela v Sovodnjah, kjer je bila med začetnicami te športne panoge pri tamkajšnjem športnem društvu. Kasneje je prestopila v Domove vrste in pri goriškem društvu ostala nekaj let, nakar se je ponovno vrnila v Sovodnje, kjer so obnovili dejavnost. Z domačo ekipo je Adrijana Petean dosegla dve zaporedni napredovanji. Aktivni šport je opustila predlanskim, sedaj pa se ukvarja le z rekreacijo. Prejšnji teden je Pavel Križmančič pravilno napovedal 7 izidov.

totocalcio

Ascoli-Avellino	1
Atalanta-Empoli	X 2
Como-Brescia	1
Fiorentina-Udinese	1 X 2
Inter-Roma	X 2
Juventus-Milan	1
Napoli-Torino	1
Verona-Sampdoria	1
Campobasso-Sambenedett.	1 X
Lazio-Bologna	1 X 2
Modena-Parma	1
Reggina-Catanzaro	X 2
Casale-Alessandria	1

konjske dirke - konjske dirke

Greata (sk. 1), paziti pa treba tudi na regularnega Delvinita (sk. X).

DIRKA TRIS

Na dirki tris v Rimu bo startalo 18 konj. Favorit za zmago je Guaricino (št. 4), za drugo mesto pride v poštev Meynieer (št. 15), za tretje Encaminado (št. 2). Za sistemiste: Nastro Azzurro (št. 17), Talmont (št. 6) in Celestial Band (št. 9).

totip

1. — prvi	2
2. — drugi	X 1
3. — prvi	X 1
4. — prvi	2
5. — prvi	X
6. — prvi	1 2
7. — prvi	1
8. — prvi	2 X
9. — prvi	1 X
10. — prvi	X 2
11. — prvi	2
12. — prvi	1 X

obvestila

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR obvešča vse že včlanjene telovadce in telovadke, kot tudi novoprijavljene, naj se zberejo jutri, 4. t. m., v Borovem športnem centru (ob 16. uri) za sestavo posameznih skupin v vseh kategorijah.

ŠD BREG - REKREACIJA obvešča člane, da bo vpisovanje za rekreacijsko telovadbo danes, 3. oktobra, ob 21. uri v občinski telovadnici v Dolini.

BALETNI ODSEK ŠD MLADINA obvešča, da se začnejo treningi v ponedeljek, 6. oktobra, ob 16. uri za prvo, ob 17. uri za drugo in ob 18. uri za tretjo skupino v prostorih bivšega otroškega vrtca osnovne šole A. Sirk v Križu.

PRIMOTOR KLUB vabi člane, naj se udeležijo seje, ki bo danes, 3. t. m., ob 20.30 v Lonjerju. Nazdravili bomo nedeljskemu uspehu.

ZŠSDI obvešča, da bo danes, 3. t. m., ob 20. uri na sedežu SPDT v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20 seja smučarske komisije. Dnevni red: 1. program delovanja in prireditve posameznih društev; 2. sestava novega vodstva Združene smučarske ekipe; 3. program delovanja Združene ekipe in vključevanje novih smučarjev; 4. razno.

ŠZ DOM KOŠARKARSKA SEKCIJA sporoča, da so novi urniki treningov v telovadnici Kulturnega doma v Gorici naslednji: »propaganda« ob ponedeljkih (17.30 - 19.00) in sredo (15.00 - 16.00); minibasket ob torkih (15.00 - 16.00) in petkih (15.00 - 16.00).

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZŠSDI vabi vse zamejske šahiste, da se udeležijo rednega mesečnega šahovskega hitropoteznega turnirja, ki bo danes, 3. t. m., ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20 - 2. nad.).

ŠD KONTOVEL obvešča, da se bodo tečaji ritmične in ženske telovadbe začeli v torek, 7. oktobra, ob 16. uri dalje v telovadnici Silvestri v Naselju S. Nazario in bodo ob torkih in petkih. Vpisovanje po telefonu na št. 225879 ali 225819.

O združevanju sil v našem nogometu

III.

Prišli smo do trenutka, ko se bomo morali odločiti! Vendar predno vsak zavzame končno stališče ob tem pomembnem argumentu, se bo moral popolnoma osvoboditi enoličnega in negativnega pojmovanja, ki že dalj časa pogojuje oblike obnašanja in vse ostale sklepne odločitve, kjer je bistvo obravnavanih faktorjev skupno v igri z realizacijo omenjenega modela višjega vsestranskega sodelovanja. Ravno takoj pa se bo moral sprijazniti s stopnjo razvoja, da so pojmi kot kampanilizem, ambicioznost in bojazen oškodovanja domačega društva dozorili v miselnosti naše mladine in pri starejših, ki so kljub udejstvovanju v članskih ekipah že osvojili nov pomen terminov, ker so sami sad prvega modela združevanja mladinskih ekip ali pa ker so sami po sebi napredno usmerjeni.

Če se bomo resnično osvobodili vseh predsodkov in pošteno razmišljali v duhu novih idealov mladine, bomo tedaj že letos z veseljem sprejeli to zadnjo priložnost in krepko postavili osnovne temelje za nadaljnji razvoj našega nogometa. Vsaka drugačna odločitev, ki bi skušala preprečiti začetek delovanja članske ekipe, bi še enkrat pomenila prevladovanje osebnih interesov nad skupnimi, nevoljo za sodelovanje in končno neupoštevanje bistva, na katerem je vsako društvo osnovano, tj. identifikacija ciljev posameznika s skupnimi. Pretiravanje ali pomanjkanje enega samega od navedenih elementov pa negativno deluje na kohezivnost in homogenost vsake sredine. Pospešuje pojav neformalnih skupin in še hujša notranja trenja s posledico večjih ali manjših odstopov tistih, katerih cilje formalna agregacija ne jamči več.

Zato sedaj - ko bi moralo vsem biti jasno, zakaj sploh gre - mislim, da je tudi pravično, da si vsak vzame svoj del odgovornosti in da bo končna odločitev na to zelo pomembno vprašanje morala prav tako biti posredovana javnosti, ker je stvar vseh tu živčih Slovencev!

Naj še dodam, da če bi spet prevladal duh zastarele in enoličnega pojmovanja kampanilizma - društva, ki nameravajo ubrati pot razvoja, bi se morala čutiti moralno osvobodena starih sklepov o sodelovanju, predvsem pa upravičeno prosta teritorialnih omejitev pri črpanju novih iglarskih sil, tako na mladinskem kot na članskem področju, ker dokument, ki so ga pred 5 - 6 leti podpisala vsa društva, ne bi sploh imel več pomena!

(Konec)

DARIO VREMEC

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 90 - din, naročnina za zasebne mesečno 350 - din, letno 3.500,-, za organizacije in podjetja mesečno 500,-, letno nedeljski 1.200 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

3. oktobra 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drovored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izda
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Nadnje gredo celo z ognjem in solzivci

Zahodnonemška desnica zagnala vik in krik proti tujerodcem

BONN — »Naše ljudstvo pesnikov in mislecev, ljudstvo izumiteljev, ne sme zginiti tako, brez sleherne sledi, saj bi svet s tem postal revnejši.« S temi besedami je hamburška skupina za »ustavitev prodora tujcev« pozvala Nemce, naj se postavijo po robu invaziji tujerodcev v Nemčijo. Gre samo za eno od mnogih desničarskih in nacističnih organizacij, ki so se zadnje čase razpasle v ZRN in ki vse pozivajo na gnusno gonjo proti tujim delavcem, ki so jim sedaj napoti, niso pa imeli nič proti njim, ko so tuji s svojim trdim delom prispevali k temu, da je povojna Nemčija postala ena svetovnih gospodarskih in industrijskih velesil.

Kancler Helmut Kohl je na proslavi ob »tednu tujcev v ZRN« opozoril, da vlada ne bo trpela sovražne dejavnosti naperjene proti tujim delavcem. Podčrtal je tudi tradicionalno gostoljubnost Nemcev in dodal, da gre za vrednoto, ki jo bodo še vnaprej gojili.

Nemški Bundestag je z glasovi vseh strank podprl evropsko deklaracijo zoper rasizem in sovraštvo do tujcev. V razpravi pa so prišle do izraza razlike v gledanju na problem tujcev v Nemčiji: konservativne krščanske stranke menijo, da ni večjih problemov, vendar so tudi njihovi koalicijski partnerji morali priznati, da je nestrpnost do tujcev čedalje bolj izrazita.

V Zvezni republiki Nemčiji živi trenutno kakih 4,5 milijona tujcev, se pravi 7-8 odstotkov celotnega prebivalstva.

Največ je Turkov, sledijo Italijani in Jugoslovani, v gospodarstvu je zaposlenih 1,6 milijona tujih delavcev, 230 tisoč je nezaposlenih, več kot 100 tisoč pa je neodvisnih tujih delavcev. Zadnje čase je čedalje več beguncev iz Libanona, Irana, Poljske, Vietnama, Afganistana, Gane, Šrilanke in mnogih drugih držav, kjer razsajajo najrazličnejše krize. Vsi ti »azilanti«, kot jih zaničujoče imenujejo, so zaprosili za politično zavetišče v ZRN: za sedaj jih je približno 100 tisoč.

Letos je bilo že 18 napadov na poslopja, kjer živijo tuji delavci: neznanci so jim podtaknili ogenj, bilo je tudi nekaj ranjenih. Sedem Pakistancev in Libanoncev je bilo ranjenih, ko je skupina »skinheadov« (do golega obritih mladeničev) napadla dom tujcev v Meerbuschlu. Pri Berlinu je skupina neznancev obkolila dvojico beguncev iz Bangladeša, ki je telefonirala iz telefonske kabine: v kabino so vrgli bombe s solzivcem.

Se je svez spomin na val sovraštva proti tujcem, ki je zajel Nemčijo v začetku osemdesetih let. Šlo je za posledico naraščanja brezposelnosti, ki jo je občutila tudi ZRN. Sedaj pa se je stanje bistveno spremenilo: veliko tujcev je odšlo, tisti pa, ki so ostali, so na svojih delovnih mestih pravzaprav nenadomestljivi. Zato je sedanje sovraštvo toliko bolj neracionalno.

S stadiona na odrske deske

Znameniti as rugbyjske ekipe Bears iz Chicaga Willie Gault je te dni uspešno debitiral tudi kot plesalec. Ko bo opustil šport, vsaj ne bo ostal na cesti (Telefoto AP)

Cenena farsa rasističnega režima

Botha: Imejmo se radi ob zvokih pop glasbe

PRETORIA — »Skupaj hočemo zgraditi boljše bodočnost: to je naša pesmi v izvedbi belopolnih in temnopoltih popevkarjev, v katero je režim Pietra Bothe vložil kar milijon in pol randov ali okrog 700.000 dolarjev. To je prvi primer, ko rasistični režim v Pretoriji vlaga denar v pop glasbo. Za tem se očitno skriva prizadevanje južnoafriških oblasti, da s pesmijo o dozdrevni rasni strpnosti — ali z »operacijo optimizma«, kot so pobudo tudi nazvali — dosežejo določene propagandne učinke, posebno v inozemstvu. Brž se je seveda pokazalo, da gre za čisto navaden in cenen trik, ki si ga je Botha hinavsko omislil prav v času, ko pod svincenkami policije in vojske pada vse več žrtev protičrnskega nasilja, ko zatiralci polnijo zapore tudi z deco in ko bele kose ograjujejo črna naselja z bodečo žico.

»To je najboljša pobuda, kar smo se jih lotili v poslednjih desetletjih«, je izjavil funkcionar režimskega informacijskega urada Nel, ki je znan po tem, da njegovi »sfirizirani« komunikacije o množičnih demonstracijah v Južni Afriki še zdaleč ne odražajo stvarnih razmer med izmučenimi temnopoltimi skupnostmi. Gospod Nel se poteguje za to, da bi »pesem o rasni toleranci« izzvenela po vzoru tistih, s katerimi

The Band Aid in njej podobne skupine pozivajo mednarodno javnost k humanitarni pomoči lačnim v Etiopiji; takšna pesem naj bi svetu predstavila Južnoafriško republiko v drugačni, rožnati luči. Pieter Botha si je z »operacijo optimizma« zastavil cilj dokazati svetu, da v njegovi državi »le ni vse tako črno kot izgleda«, zato pesem tudi pravi: »Zdaj je treba, da vsi vzajemno zasledujemo harmonijo, mir in blagostanje«.

Vprašanje je seveda, če se bo našel kdo, ki jo bo zapel. Mnogo uglednih afriških pevcev, popevkarjev in glasbenikov je že zavrnilo sodelovanje in ni nasedlo farizejski pobudi, čeprav so jim za to ponudili izredno visoke honorarje. Brenda Fasi, Paul Ndhlovu, Mabuse, The Hot Stix pa še številni drugi umetniki in umetniški ansambli so mastne ponudbe rajši odbili, kot da bi postali »pojoči agenti rasistov«. Ne samo, kljub čedalje ostrišjim cenzorskim škarjam so se v Johannesburgu in sami Pretoriji pojavile pisane kritike na rovaš »propagandne investicije« in opombe, češ da milijoni in milijoni temnopoltih žrtev strahotnega apartheida pojejo svoje protestne pesmi brez vsakega honorarja in da bo sredi večmilijonskega zbora tlačenih črncev bolj težko odjeknila Bothova pesem.

Danes zaključek mednarodne islamske konference v Bakuju

Gorbačov išče zaveznike v muslimanski skupnosti

BAKU — V glavnem mestu azerijbadžanske SSR se danes zaključipeta mednarodna islamska konference, ki je posvečena predvsem vprašanju miru v svetu, na dnevnem redu pa so tudi bolj uresničljivi cilji kot so enotnost muslimanov in analiza regionalnih kriz in žarišč na ozemljih, kjer prebivajo muslimani.

Konference se udeležujejo predstavniki islamskih skupnosti iz 80 držav Evrope, Azije in Afrike. Med 600 delegati je največ predstavnikov iz Sovjetske zveze (300), sledijo delegacije iz Afganistana, Saudske Arabije, Sudana, Mozambika, Sirije, Maroka in Libije.

Novi sovjetski partijski voditelj Mihail Gorbačov po vsem sodeči išče aktivnejše opore v vseh plasteh sovjetske družbe, tudi v tistih skupnostih, ki jih ateistična država le »prenaša«. Potem ko je dosegel vsestransko podporo pravoslavne Cerkve za vprašanja razorožitve, militarizacije vesolja in miru, sedaj poskuša doseči nekaj podobnega tudi pri muslimanih. Tak pragmatizem ni popolna novost za Sovjetsko zvezo, v najbolj kritičnih trenutkih »domovinske vojne« se je Stalin brez pomislekov obrnil na pravoslavno Cerkev, da je moskovski metropolit na Rdečem trgu blagoslavljal na fronto odhajajoče vojake, med katerimi so v snegu klečali celo politkomisarji. Da pa se za tak korak odloča Gorbačov v mirnem času, je to predvsem dokaz novega dinamizma, obenem pa tudi daljnovidnega gledanja. Pravoslavje ni v Rusiji in v Sovjetski zvezi nikoli povzročilo večjih preglastic oblastvenikom, povsem drugače je bilo z Muslimani. V zgodovinski zavesti ruskega naroda so še prisotni kazenski pohodi in vojaški napor carske voj-

ske, da bi uklonila muslimanski življenj na jugovzhodu carstva.

Bakujaska konference skuša prav zato dokazati, da so sunitski muslimani med več kot 40 različnimi verskimi skupnostmi druga najpomembnejša verska stvarnost po pravoslavju in dosti bolj pomembni od skrajno nevarnih šiitov, ki so na srečo le nepomembna manjšina. Pobuda o zagonu vloge sovjetskih muslimanov v svetu sovpada do milimetra s političnimi cilji Kremlja. To predvsem glede Afganistana, saj bi morala delegacija iz te islamske države dokazati ostalim delegatom, da afganistanski marksizem noče zatreti verske stvarnosti v državi, da je politični kompromis mogoč in da niso mudžahedini muslimanski borci, temveč le nebogljeno orodje v rokah zahodnega imperializma.

Veliki Mufti vseh sovjetskih srednjeazijskih muslimanov Šumsudinkhan Babahanov je izrazil zaskrbljenost sovjetskih muslimanov zaradi regionalnih spopadov, ki so izbruhnili na tradicionalnih islamskih območjih. Po njegovih besedah bi Izrael zavzel drugačno stališče, če ne bi imel kritnega hrbita s strani imperialističnih sil, med katerimi prednjačijo ZDA.

Kljub razhajanjem glede najbolj perečih mednarodnih vprašanj pa bi morali v Bakuju doseči skupni jezik. Težje bo glede strogo verskih vprašanj, ki niso na dnevnem redu, a jih bo kak integralistični delegat gotovo iznesel. Tu gre predvsem za ključno vprašanje vloge muslimanov v sodobni družbi. Islam ni namreč samo verski nauk, to je način življenja, ki obvezno trči v konflikt s sodobno državo, toliko bolj z ateistično, kot je Sovjetska zveza.

NA OLIMPIADO

MIKI MUSTER

8.

V brk vremenoslovskim napovedim

Kako ti senegalsko pleme priključuje dež

DAKAR — Meteorološka napoved je bila v svoji preprostosti izredno kategorična: nadaljevalo se bo sušno in sončno vreme, nebo pa bo popolnoma jasno. V posmeh taki napovedi se je le nekaj ur po verskem obredu, ki je boga prosil »naj odpre nebesne zapornice«, nad Dakarjem vsula ploha, da je dež v potokih drl po dakarskih ulicah in razmočil izsušeno zemljo.

Spodrsrlaj ali napaka meteorološkega urada? Morda pa je bilo vse le naključje in rezultat muhavosti vremena. Vsekakor je vsa zadeva za laika skrajno zanimiva, saj so lahko prisotni ugotovili, da so oblaki res z jasnega zagnili še nekaj minut prej popolnoma jasno nebo, potem ko se je končal verski obred, s katerim so boga prosili, naj pošlje dež na razsušeno zemljo.

Za »Diarafa«, duhovnega vodjo dakarske etnične skupnosti Lebu, ni nobenih dvomov. Zanj je meteorološki urad dober le za tubabe, kot v zahodni Afriki pravijo belcem, ki se ne zmenijo in omalovažujejo tradicionalno verovanje v boga in zaščitnike plemena. Diaraf se je namreč zaklel, da bo ob koncu obreda zapustil morsk obrežje, šele ko ga bo dež razmočil. Bog je ušlišal njegove molitve in prošnje, tako da bodo lahko vrači peli, kako ni tradicija zatajila.

Pri vseh senegalskih plemenih se ob težkih trenutkih, ko dolgotrajno pomanjkanje dežja izsuši polja, vodnjake in reke, prebudi animistična podzavest, ki drema v vsakem Senegalcu. Če ne zaležejo rožni venci v cerkvah, prošnje Alahu v mošejah, se ne bo nihče, niti najhujši verski integralist zgrozil, da se Senegalec zateče k tradiciji, saj to ne more škoditi nikomur.

O ritualnih obredih za dež odloča vaški vrah ali voditelj plemena po posvetovanju s starešinami. Pri številnih plemenih opravijo obred ženske, varuhinje tradicije. Vse se začne s procesijo, ki se napoti od kakega trga ali svetega gozda, konča pa na morsk obali ali pod kakim svetim drevesom. Vse se odvija po točno določenem ritualu, pri katerem sodeluje vsa skupnost. Levji delež pa ima seveda vodja obreda, ki je od svojih prednikov podedoval skrivnosti, kako priključiti dež.

Seveda niso vsi ti obredi tako uspešni, kot je bil zadnji, ki je blamiral dakarski meteorološki urad. Niso celo redki primeri, da je vodja obreda napravil samomor, ker se je v prepričanju o uspešnosti obreda zaklel za življenje in smrt pred vsem plemenom.